

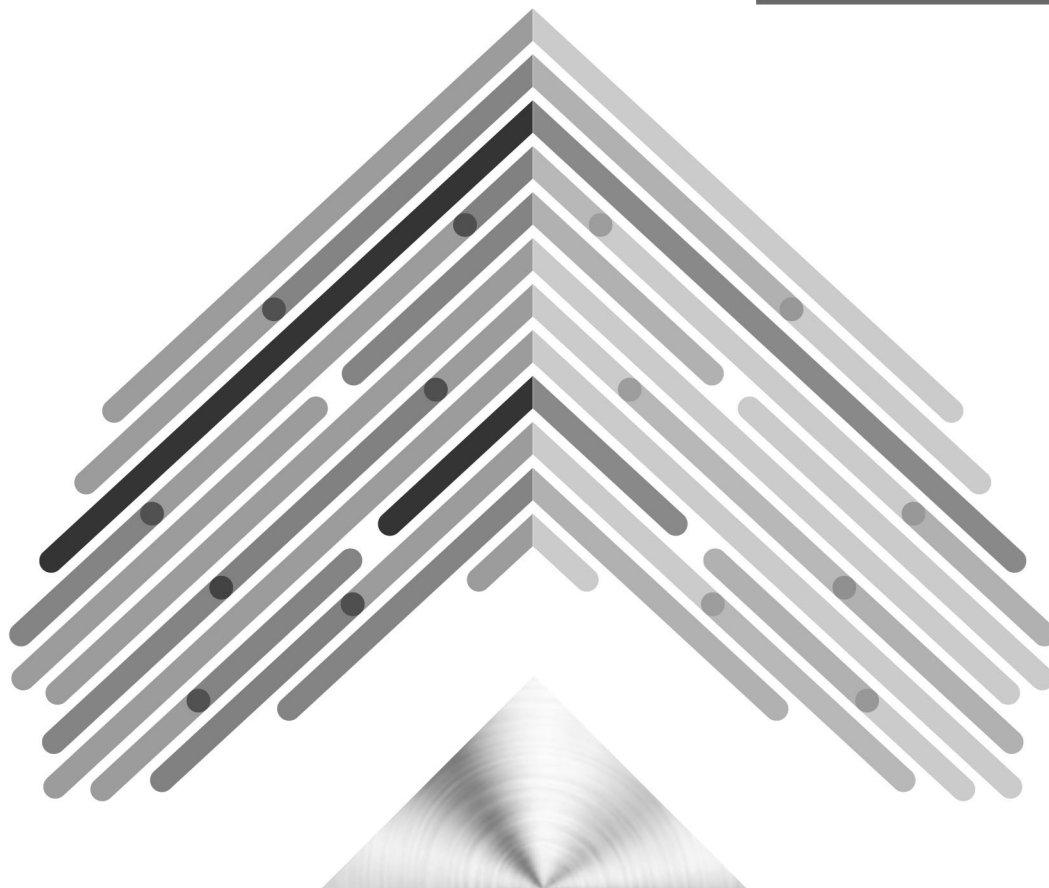
KERTAS STATUT ST.120 TAHUN 2017

MALAYSIA

**DIKEMUKAKAN DALAM DEWAN RAKYAT/NEGARA MENURUT
STATUT**

BSN

MENGGAPAI KEHIDUPAN YANG LEBIH BAIK

LAPORAN TAHUNAN

2016

BANK SIMPANAN NASIONAL

(Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974)

LAPORAN TAHUNAN 2016

KANDUNGAN	MUKASURAT
PROFIL KORPORAT	i - ii
AHLI – AHLI LEMBAGA PENGARAH	iii
PENGURUSAN	iv - v
KENYATAAN PENGERUSI	vi - xiii
LAPORAN AKTIVITI	xiv - xxiv
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA	
PENYATA PENGERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH	
PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN BSN	
LAPORAN PENGARAH BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016	1 - 4
LAPORAN JAWATANKUASA SYARIAH	
PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2016	5 - 6
PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016	7 - 8
PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016	9 - 12
PENYATA ALIRAN TUNAI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016	13 - 14
NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN	15 - 177

PROFIL KORPORAT

Bank Simpanan Nasional (BSN) merupakan salah sebuah institusi kewangan terulung negara dengan lebih 7,000 kakitangan merentasi 403 cawangan di seluruh negara, yang menawarkan perkhidmatan kepada lebih 9.1 juta rakyat Malaysia dengan deposit runcit berjumlah RM25.9 bilion. Terkini, BSN mempunyai 732 mesin teller automatik, 407 mesin deposit tunai dan 6,876 Ejen Bank BSN (EB BSN) di seluruh negara (setakat Disember 2016).

Sejarah penubuhan kami bermula pada lewat abad ke-19 apabila perkhidmatan Bank Simpanan mula dibuka di Perak dan Selangor. Bank-bank ini kemudian menjadi sebahagian daripada rangkaian Bank Simpanan Pejabat Pos negara yang seterusnya berkembang dengan 2.5 juta pendeposit menjelang tahun 1974 dan aset terkumpul berjumlah lebih RM537 juta.

Akta Bank Simpanan Nasional (Akta BSN) diperkenalkan pada 1974 bagi membolehkan peralihan kuasa pengurusan daripada Jabatan Perkhidmatan Pos kepada sebuah Lembaga Pengarah Bank yang membawa kepada penubuhan rasmi BSN pada 1 Disember 1974. BSN dilancarkan secara rasmi pada 5 Disember oleh YAB Tun Haji Abdul Razak Bin Hussein, Perdana Menteri Malaysia yang kedua.

Matlamat berterusan BSN adalah untuk menggalakkan amalan menyimpan dan melabur di kalangan semua lapisan rakyat Malaysia, ke arah mempertingkatkan kesejahteraan ekonomi rakyat. Pada hari ini, kami meneruskan usaha tersebut dengan menawarkan lebih banyak produk, perkhidmatan dan kemudahan tersedia – sambil memastikan akses mudah terutama untuk masyarakat luar bandar dan pedalaman.

Langkah penjenamaan semula secara menyeluruh yang dilaksanakan pada 2015 merupakan satu pembaharuan yang tepat pada waktunya selepas BSN menyambut ulangtahun ke-40. Transformasi imej yang lebih segar, moden dan mesra pelanggan dalam merealisasikan janji jenama BSN iaitu “Menggapai Kehidupan yang Lebih Baik”. Penjenamaan semula merangkumi Transformasi dari aspek fizikal dan falsafah, selain penambahbaikan dalam kualiti operasi dan perkhidmatan. Ini termasuk pengenalan Mesin Juruwang Maya (VTM) yang pertama di Malaysia pada Disember 2015, iaitu satu

teknologi baharu di mana para pelanggan di cawangan yang sibuk boleh dilayani oleh juruwang bank dari cawangan yang kurang sibuk. Langkah ini dapat mendorong produktiviti dan meningkatkan kepuasan pelanggan.

Jenama BSN yang diperbaharui ini mencerminkan matlamat BSN dalam menyediakan satu platform bersepadu bagi perkhidmatan dan Infrastruktur kewangan dengan akses mudah untuk para pelanggan dipandu oleh pengurusan kewangan yang berhemah. Dengan menyediakan peluang sama rata untuk setiap rakyat Malaysia, BSN terus meningkatkan kesejahteraan ekonomi rakyat Malaysia dengan memastikan bahawa “Tiada Rakyat Malaysia yang Ketinggalan”.

AHLI – AHLI LEMBAGA PENGARAH

- 1) Tan Sri Abu Bakar Hj Abdullah
Pengerusi
1 Mac 2013
- 2) Datuk Ahmad Badri Mohd Zahir
Ahli
19 Julai 2015
- 3) Encik Alex Foong Soo Hah
Ahli
1 September 2010
- 4) Encik Md Tajuddin Md Isa
Ahli
15 September 2010
- 5) Encik Kamari Zaman Juhari
Ahli
21 April 2014
- 6) Datuk Adinan Maning
Ahli
1 Disember 2007
- 7) Encik Ramesh Pillai
Ahli
21 April 2014 - 20 April 2017
- 8) Dato Haji Ghazali Awang
Ahli
12 Februari 2007 – 11 February 2016
- 9) Datuk Azizan Abdul Rahman
Ahli
2 Mac 2012 – 1 Mac 2016

PENGURUSAN

- 1) Datuk Adinan Maning
Ketua Eksekutif
- 2) Datuk Yunos Abd Ghani
Timbalan Ketua Eksekutif, Sokongan Perniagaan
- 3) Ahmad Latfan Mohd Amran
Timbalan Ketua Eksekutif, Sokongan Korporat
- 4) Frederick Siew Kin Meng
Timbalan Ketua Eksekutif, Perbankan Runcit
- 5) Kameel Abdul Halim
Timbalan Ketua Eksekutif, Strategi dan Komunikasi
- 6) Nilammasri Ja'afar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Pembiayaan & Pembangunan Perniagaan
- 7) Azlan Abu Bakar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Operasi Perbankan
- 8) Dato' Mearia @ Massahariah Hamzah
Naib Presiden Kanan / Ketua, Peruncitan & Perniagaan Komuniti
- 9) Ummul Shirin Mohamed Thalha
Naib Presiden Kanan / Ketua, Undang-Undang & Secretariat Korporat
- 10) Akhsan Zaini
Naib Presiden Kanan / Ketua, Distribution
- 11) Damanhuri Mahmud
Naib Presiden Kanan / Ketua, Teknologi Maklumat
- 12) Kamel Effendy Mohd Razali
Naib Presiden Kanan / Ketua, Khidmat Pengurusan & Pemulihan Hutang
- 13) Mohd Fauzi Rahmat
Naib Presiden Kanan / Ketua Pegawai Risiko, Pengurusan Risiko
- 14) Ahmad Noh Jeni
Naib Presiden Kanan / Ketua, Keselamatan

- 15) Asaraf Aboo Bakar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perbendaharaan & Pelaburan
- 16) Mohd Sofian Amirudin
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perniagaan Kad
- 17) Muhammad Adlan Husaan
Naib Presiden Kanan / Ketua, Perbankan Digital
- 18) Noor Azmi Jaafar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Kewangan
- 19) Puspa Marina Dato' Haji Omar
Naib Presiden Kanan / Ketua, Komunikasi Strategik
- 20) Rosman Ramlan
Naib Presiden Kanan / Ketua, Pentadbiran Am
- 21) Suhaimi Mohamad
Naib Presiden Kanan / Ketua, Operasi Peruncitan Kredit
- 22) Dzahidi Mohamad
Naib Presiden / Ketua, Juruaudit Dalam
- 23) Mohd Supian Mat Nan
Naib Presiden / Ketua, Perbankan Islam
- 24) Norshahzan Halin
Naib Presiden / Ketua, Pematuhan
- 25) Syanorida Bahari
Naib Presiden / Ketua, Pengurusan Sumber Manusia
- 26) Haniza Mohamad Fadzil
Naib Presiden / Ketua, Pembelajaran & Pembangunan

KENYATAAN PENERUS

Berikutan penjenamaan semula pada tahun 2015, BSN meneruskan usaha transformasi dan pembaharuan ke atas perkhidmatan dan produk-produk perbankan pada tahun 2016. Ini merupakan langkah penting dalam usaha memastikan pertumbuhan keuntungan dan keamanan jangka panjang Bank dan pada masa yang sama memenuhi mandat yang diamanahkan oleh Kerajaan dalam memastikan setiap rakyat Malaysia mendapat akses perbankan yang komprehensif.

Di sebalik keadaan tidak menentu dalam ekonomi makro, beberapa strategi dan pendekatan baharu telah diambil dalam memastikan BSN terus memacu langkah ke hadapan. Ternyata, penggunaan teknologi merupakan salah satu sumber pertumbuhan alternatif. Institusi-institusi perbankan perlu berinovasi dalam menyediakan teknologi kewangan yang terkini kepada pengguna dan sentiasa cakna mengenai perubahan teknologi semasa. Justeru itu, BSN terus memberi fokus yang menyeluruh bagi rangkaian kewangan menerusi inovasi teknologi untuk jangkauan yang lebih luas dan keberkesanan yang lebih tinggi. BSN beriltizam untuk menginovasi kaedah-kaedah baharu dalam usahanya memberi kehidupan yang lebih baik kepada para pelanggan menerusi rangkaian perbankan yang meluas dan menawarkan perkhidmatan perbankan yang pelbagai.

Perspektif Ekonomi pada 2016

Tahun 2016 diwarnai dengan pelbagai perubahan dasar dan sosio-politik antarabangsa dengan impak yang berlarutan sehingga tahun 2017. Situasi ini telah mencipta ketidakpastian dan ketidaktentuan dalam ekonomi global dan pasaran kewangan lantas mewujudkan satu persekitaran ekonomi yang mencabar. Perkembangan luar jangka seperti referendum Kesatuan Eropah UK (Brexit) serta keputusan pemilihan presiden AS, ditambah lagi dengan ketidakpastian halatuju dasar monetari AS, perubahan mendadak dalam harga komoditi global dan ketidakpastian dalam trajektori pertumbuhan global, telah membentuk satu rentak baharu dalam perjalanan dan perkembangan ekonomi global.

Sepanjang tahun kewangan 2016, Bank Negara Malaysia (BNM) telah terlebih dahulu melaksanakan kalibrasi dasar bagi menyokong pertumbuhan mapan ekonomi Malaysia. Langkah ini berserta pembaharuan asas dan penambahbaikan institusi yang telah dan sedang dilaksanakan, akan menjamin kebingkasan ekonomi dan kewangan Malaysia.

Hasilnya, ekonomi domestik terus mencatatkan pertumbuhan yang membanggakan. Perbelanjaan isi rumah telah didorong oleh pertumbuhan gaji dan pengambilan pekerja, serta sokongan tambahan melalui inisiatif-inisiatif yang disasarkan untuk isi rumah berpendapatan rendah dan sederhana. Aktiviti-aktiviti pelaburan terus dipandu oleh pelaksanaan berterusan projek-projek infrastruktur dan perbelanjaan modal. Pada masa yang sama, pelaburan berterusan membuka ruang untuk meningkatkan mobiliti dan berupaya melengkapkan warga kerja dengan kemahiran-kemahiran yang relevan serta kebersediaan bagi merebut peluang-peluang baharu dalam persekitaran yang sering berubah.

Prestasi Kewangan 2016

Di sebalik persekitaran operasi yang mencabar, BSN masih mengekalkan prestasi kewangan yang kukuh dengan catatan keuntungan selepas cukai dan zakat berjumlah RM57.18 juta yang dijana oleh perolehan berjumlah RM1.94 bilion, iaitu peningkatan sebanyak 3.10% berbanding catatan pada tahun kewangan sebelumnya. BSN juga telah mencatatkan pendapatan bersih berjumlah RM1.28 bilion berbanding RM1.13 bilion yang dicatatkan pada tahun kewangan sebelum ini.

Jumlah Pinjaman meningkat dengan pertumbuhan sebanyak 4.88% kepada RM21.09 bilion, yang disokong oleh pertumbuhan pinjaman sewa beli sebanyak 57.02% yang membawa kepada catatan RM633.73 juta. Ini diikuti oleh pinjaman/pembiayaan perumahan sebanyak 21.75%, kad kredit sebanyak 15.38%, mikro kewangan sebanyak 13.18% dan pinjaman/pembiayaan persendirian sebanyak 2.38%. Jumlah deposit menurun sebanyak 6.13% pada 2016 kepada RM25.90 bilion (2015: RM27.59 bilion) sejajar dengan penurunan dalam deposit daripada institusi korporat sebanyak 22.87% kepada RM10.74 bilion.

Sumbangan terbesar adalah melalui sektor Perbankan Islam dimana pendapatan operasinya mencatatkan perolehan berjumlah RM1.04 bilion pada tahun 2016 dan keuntungan selepas zakat dan cukai berjumlah RM55.77 juta. Pencapaian ini didorong oleh aktiviti pembiayaan dan pendahuluan yang meningkat sebanyak RM547.13 juta atau 4.06%, yang mana telah menyumbang sejumlah RM897.93 juta atau 5.58% daripada perolehan Operasi Perbankan Islam bagi tahun 2016. Pertumbuhan pembiayaan berasaskan Syariah dijangka terus dipacu oleh trend permintaan pasaran yang kukuh.

Sektor ini dibantu oleh usaha berterusan Kerajaan membangunkan sektor-sektor pertumbuhan baharu sejajar dengan visinya untuk menjadikan Malaysia pusat perkhidmatan kewangan Islam dunia menjelang 2020, di mana aset-aset perbankan Islam disasarkan akan membentuk 40% daripada keseluruhan sistem perbankan menerusi pelbagai produk-produk pembiayaan Islam. Kebinglasan sektor ini juga terus didukung oleh beberapa platform dan dasar-dasar kewangan Islam yang baharu.

Mengoptimalkan Teknologi

BSN sedang melaksanakan transformasi ke atas produk-produk dan perkhidmatannya agar dapat menarik minat pelanggan-pelanggan baharu dari pelbagai generasi terutamanya generasi digital. Dengan pendekatan ini, BSN telah menempatkan Mesin Juruwang Maya (VTM) di 34 cawangan BSN dengan sokongan 447 Ejen Juruwang Maya (VTA). Langkah strategik ini merupakan inisiatif jangka panjang untuk mempertingkatkan kualiti perkhidmatan kami dengan menyediakan lebih banyak pilihan dan kemudahan untuk pelanggan Generasi Y.

Sejak diperkenalkan pada Disember 2015, bilangan VTM meningkat kepada 99 unit berbanding 12 unit ketika mula beroperasi di cawangan-cawangan BSN yang terpilih. Sejumlah 4,207 transaksi telah direkodkan pada bulan pertama pelaksanaan sistem VTM dan bilangan transaksi yang dilakukan oleh para pelanggan terus bertambah sehingga akhir Disember 2016 dengan rekod sebanyak 314,718 transaksi.

BSN menjadi bank perintis dalam industri perbankan dengan menawarkan perkhidmatan perbankan hasil gabungan teknologi terkini dan sentuhan manusia.

Sistem VTM menyumbang kepada satu tahap produktiviti, kecekapan dan pengalaman pelanggan yang lebih baik. Dengan kombinasi teknologi dan pengalaman perbankan yang unik, ia mengimbangi beban kerja di antara cawangan di mana para pelanggan di cawangan-cawangan yang sibuk boleh melakukan transaksi melalui VTM dengan bantuan teller dari cawangan-cawangan yang kurang sibuk di seluruh negara. Para pelanggan boleh melakukan transaksi sepertimana kaunter tanpa kekangan geografi selain menikmati perkhidmatan kewangan profesional yang lebih selesa dan khusus.

Perkhidmatan VTM menyediakan lebih 80% perkhidmatan kaunter, iaitu satu penambahbaikan kepada penggunaan ATM dan CDM pada masa ini. Di masa hadapan, VTM juga akan menawarkan beberapa perkhidmatan tambahan termasuk pembukaan akaun dan pengeluaran kad debit, pengurusan maklumat pengguna dan pembayaran bil.

Sejajar dengan hasrat pembangunan Malaysia untuk menjadi sebuah negara progresif berpendapatan tinggi, BSN menyedari bahawa evolusi teknologi yang lebih tinggi boleh menjadi cara yang berkesan untuk meletakkan BSN di teraju industri. BSN beriltizam untuk terus cakna mengenai perkembangan dalam dunia IT menerusi kerjasama rapat dengan rakan-rakan teknologi kami.

Memperluaskan Tawaran

BSN terus menyahut seruan Kerajaan dengan mandat utamanya untuk menggalakkan simpanan di kalangan rakyat Malaysia. BSN terus menjalankan promosi dan pemasaran bagi menggalakkan amalan menyimpan, terutamanya simpanan runcit menerusi Sijil Simpanan Premium (BSN SSP) yang merupakan produk simpanan yang unik dan tersendiri dalam kalangan produk simpanan yang ditawarkan.

Pengenalan kempen '7 Jutawan' bagi BSN SSP menawarkan ganjaran RM1 juta pada setiap cabutan istimewa dari bulan Jun sehingga Disember 2016. Sejajar dengan usaha kerajaan untuk menerapkan budaya menabung di kalangan belia, BSN turut memperkenalkan satu kategori cabutan baharu iaitu Cabutan Remaja. Ini merupakan satu usaha berdaya maju ekoran pertumbuhan segmen belia yang meningkat 39 peratus pada tahun 2015 berbanding 9.0 peratus pada tahun 2014.

Sehingga Disember 2016, BSN SSP telah berjaya mengumpul simpanan sebanyak RM3.25 bilion dengan 2.74 juta pendeposit. Ini merupakan pencapaian yang amat membanggakan dengan kenaikan 10.84% dari tahun sebelumnya iaitu sebanyak RM2.93 bilion simpanan oleh 2.3 juta pendeposit. Kini, BSN SSP telah memasuki tahun ke-37 sejak pengenalannya pada 1978, dan terus memperluaskan tawarannya kepada rakyat Malaysia menerusi pelbagai kempen yang menarik.

Selain itu, BSN turut diberi mandat untuk menyalurkan kemudahan pembiayaan mikro kepada perusahaan dan para usahawan dalam sektor pembuatan, peruncitan, pemborongan dan juga perkhidmatan dalam mengembangkan lagi perniagaan mereka. Melalui skim pembiayaan BSN Mikro/i, BSN telah berjaya membantu lebih 50,000 pelanggan seluruh Malaysia sejak diperkenalkan pada tahun 2007 dengan jumlah pembiayaan keseluruhan mencecah lebih daripada RM1.3 bilion. Malah setelah hampir sepuluh tahun, BSN telah berjaya melahirkan 18,000 usahawan mikro yang kini telah berjaya mengembangkan perniagaan mereka ke tahap yang lebih tinggi. BSN mengungguli pasaran pembiayaan mikro di Malaysia dengan pegangan sebanyak 53%.

Dalam menyahut seruan Kerajaan untuk meningkatkan tahap dan kualiti hidup masyarakat luar bandar dalam menyediakan akses perbankan, perkhidmatan yang ditawarkan oleh BSN tidak hanya terhad kepada cawangannya sahaja. BSN turut menjadi peneraju utama ejen bank berdaftar atau lebih dikenali sebagai EB BSN dalam merealisasikan rangkuman kewangan secara menyeluruh. Sehingga Disember 2016, jumlah EB BSN meningkat 9.3% dari tahun sebelumnya iaitu dari 6,238 kepada 6,876 ejen meliputi 97% daripada 886 mukim di Malaysia.

BSN juga telah melancarkan tiga lagi Pusat Pembiayaan Automobil atau *Auto Finance Centre (AFC)* di Selangor, Pulau Pinang dan Johor menjadikan jumlah AFC BSN sebanyak empat buah termasuk satu di Kuala Lumpur. AFC BSN berfungsi sebagai pusat sehenti bagi semua operasi jualan, pembiayaan dan pengeluaran selain memastikan semua urusan niaga pelanggan dan pengedar kereta dilaksanakan dengan lebih cepat dan berkesan setanding dengan kehendak pasaran.

BSN juga terus menyokong inisiatif Kerajaan dalam melaksanakan mandatnya seperti Bantuan Rakyat 1Malaysia (BR1M), Program Baucar Buku 1Malaysia, Skim Perumahan Belia (SPB), dan Skim Khas Pembiayaan Rumah Pekerja Estet.

Tadbir Urus Korporat yang mantap

Lembaga Pengarah komited sepenuhnya dalam melaksanakan amalan tadbir urus korporat yang mantap, telus dan teratur. Kajian semula dibuat untuk menilai kecukupan kawalan serta rangka kerja pengurusan risiko bagi memastikan ia sejajar dengan amalan terbaik tadbir urus korporat. BSN menekankan kepentingan integriti, ketelusan dan akauntabiliti dalam semua urusan niaga kami.

BSN mematuhi dan terus komited dalam menegakkan prinsip-prinsip urus tadbir korporat dan berpegang teguh kepada Garis Panduan Bank Negara Malaysia mengenai Piawaian Tadbir Urus Korporat Pengarah bagi Institusi-institusi Kewangan Pembangunan (IKP).

Mendukung Tanggungjawab Korporat

Di BSN, kami sentiasa berusaha gigih untuk mempertingkatkan nilai pemegang berkepentingan dalam setiap perkara yang kami lakukan. Ia bukan sekadar memenuhi keperluan pelanggan, malah mendukung tanggungjawab korporat kami.

Pada masa yang sama, kami berusaha memberikan warga kerja kami ganjaran yang sesuai dan persekitaran kondusif di tempat kerja. Kami menyokong pembangunan komuniti menerusi pelbagai program melibatkan pemegang berkepentingan dari segenap lapisan masyarakat selari dengan visi kami agar 'Tiada Rakyat Malaysia yang Ketinggalan'.

Warga Kerja Kami

Kemampuan Bank dalam memenuhi permintaan yang semakin meningkat adalah hasil sikap dedikasi dan profesionalisma yang ditunjukkan oleh setiap warganya. BSN menghargai bakat-bakat wargakerjanya dan komited untuk terus memperbaiki aspek pengurusan dan pembangunan warga BSN.

Pada 2016, sebanyak 304 latihan dalaman dan luaran telah dianjurkan dengan pelaburan berjumlah RM13.8 juta bagi memberi latihan dalam pembangunan kepimpinan, teknikal dan kemahiran insaniah bagi warga kerja BSN.

BSN juga terus melantik, melatih dan membangunkan bakat yang berkebolehan untuk mengisi keperluan kepimpinan kami di seluruh negara dan memastikan pertambahan kumpulan bakat untuk industri.

Beberapa program pembangunan profesional yang telah dijalankan termasuk Program Latihan 'Core Leadership Competencies (CLC)' bagi eksekutif-eksekutif di BSN, Program Pembangunan Operasi di Cawangan yang dihadiri oleh Ketua-ketua Operasi di setiap negeri serta 'Executive Coaching' untuk semua Ketua-ketua Jabatan.

Pencapaian dan Pengiktirafan

Pelbagai pencapaian dan pengiktirafan telah diraih pada tahun 2016 selari dengan kecemerlangan dan kesungguhan yang telah ditunjukkan oleh BSN. Antaranya BSN telah meraih pelbagai anugerah melalui kempen-kempen seperti Pengacau Raya, Skim Perumahan Belia YHS, Pinjaman Peribadi - Paris, Milan, London Here I Come menerusi anugerah 'Marketing Excellence Awards 2016', Appies 2016, Loyalty and Engagement Awards 2016 dan Effies Awards 2016.

BSN juga turut meraih anugerah Emas di 'PR Awards 2016' di Singapura bagi kategori 'Best Use of Social Media' bagi kempen Kucing Happy. BSN cawangan Negeri Terengganu turut merangkul Anugerah Cemerlang Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan Kebangsaan bagi kategori Kewangan anjuran Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan, Kementerian Sumber Manusia.

Penghargaan

Di sebalik masa-masa yang mencabar ini, asas yang dibina telah mencipta kebingkasan dan kesinambungan untuk BSN. BSN sentiasa mengambil pendekatan yang proaktif dan inovatif, dan akan terus merangka perubahan-perubahan yang sewajarnya bagi memastikan BSN kekal relevan dan efektif. BSN akan terus mengamalkan standard kecemerlangan serta nilai murni utama BSN iaitu Komited, Cerdas, Menghormati dan Beretika (C.A.R.E) dalam semua aspek pekerjaan, budaya korporat dan tatalaku etika kami.

Saya ingin menyampaikan setinggi-tinggi penghargaan diatas komitmen dan kerja keras semua warga BSN serta Lembaga Pengarah yang sentiasa memberi sokongan dan bimbingan berterusan sepanjang tahun 2016.

Di kesempatan ini, saya juga ingin berterima kasih kepada Datuk Azizan Abdul Rahman dan Dato' Haji Ghazali Awang yang masing-masing telah menamatkan tempoh perkhidmatan sebagai Ahli Lembaga Pengarah pada 1 Mac 2016 dan 11 Februari 2016. Sesungguhnya mereka telah banyak memberi idea serta pandangan dalam memajukan lagi BSN.

Bagi pihak Lembaga Pengarah, saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan terima kasih kepada para pemegang berkepentingan serta rakan perniagaan atas kepercayaan dan sokongan yang tidak berbelah bahagi kepada kami. BSN akan terus memenuhi mandat yang diamanahkan dengan penuh semangat dan ketekunan terutamanya pada masa-masa yang mencabar ini.

Terima kasih.

LAPORAN AKTIVITI

Tahun 2016 merupakan kesinambungan daripada penjenamaan semula imej Korporat BSN yang telah dilancarkan pada Oktober 2015 dalam mencerminkan kesungguhan, komitmen dan tekad BSN dalam menyediakan perkhidmatan yang terbaik dan mudah diakses oleh segenap lapisan masyarakat Malaysia terutama di kawasan luar bandar dan pedalaman.

Transformasi dan elemen perubahan terus dipertingkatkan agar BSN kekal berdaya saing dalam perkhidmatan serta kepelbagaian produk agar lebih komprehensif serta setanding dengan bank komersial yang lain.

BSN terus mengadakan pelbagai inisiatif bagi menyokong rangkuman kewangan yang menyeluruh dengan mengadakan pelbagai program kerjasama, majlis perasmian produk, kempen-kempen pengiklanan dan promosi, majlis anugerah dan lain-lain lagi.

Berikut adalah inisiatif-inisiatif yang telah dilaksanakan oleh BSN sepanjang tahun 2016.

30 JANUARI

Sri Pentas, Bandar Utama

SIMPAN, SIMPAN, SIMPAN DAN NIKMATI GANJARANNYA BSN SSP

Pada tahun 2016, BSN SSP telah tampil dengan konsep baharu, 'Simpan, simpan, simpan dan nikmati ganjaran" dalam usaha memperkasakan amalan menabung dalam kalangan rakyat Malaysia sekaligus memberi pulangan ke dalam akaun penyimpanan BSN SSP.

Walaupun nilai keseluruhan ganjaran dikekalkan sebanyak RM18 juta, bilangan pemenang telah dinaikkan daripada 88,000 kepada 320,000 bagi menarik minat para penyimpan untuk menyimpan di dalam BSN SSP.

Bagi mendidik penyimpan untuk mengekalkan simpanan, BSN akan meneruskan cabutan bulanan, tempatan dan cabutan istimewa. Hadiah utama cabutan bulanan ialah

kereta mewah seperti BMW520i, BMW 320i, Mercedes E200, Mercedes C200. Bagi cabutan tempatan BSN menawarkan Perodua Axia dan cabutan istimewa menawarkan hadiah RM 1 juta.

24 FEBRUARI – 2 MAC

8 peringkat di Semenanjung Malaysia

BSN TAJA LE TOUR DE LANGKAWI (LTDL) 2016

Buat pertama kalinya, BSN menaja Le Tour de Langkawi 2016 (LTdL 2016) yang merupakan penganjuran edisi ke 21 perlumbaan berbasikal elit bagi menggantikan tajaan BSN Putrajaya Night Marathon (BNM PNM) yang telah anjurkan lima (5) tahun berturut – turut.

Melalui penajaan ini, Raja Pecut bagi setiap peringkat disarungkan jersi berwarna ‘teal’, yang merupakan warna korporat baharu bagi BSN. Ianya secara tidak langsung, dapat memperkenalkan imej korporat BSN yang baharu kepada rakyat Malaysia sepanjang jelajah LTdL berlangsung dalam membina perhubungan jangka panjang yang penuh bermakna kepada dengan setiap pelanggan kami selari dengan visi BSN iaitu ‘Tiada Rakyat Malaysia yang Ketinggalan’

Sepanjang jelajah LTdL 2016 berlangsung, pelbagai aktiviti serta promosi produk BSN seperti Pembiayaan Peribadi dan Rumah, BSN SSP serta Kad Kredit diadakan di setiap peringkat garisan penamat. Pelbagai tawaran istimewa dan aktiviti menarik diadakan seperti promosi barangan edisi terhad LTDL seperti jersey, topi dan botol air ditawarkan kepada para pengunjung pameran serta pemberian aiskrim, bertih jagung dan gula kapas.

LTdL 2016 bermula 24 Februari dan berakhir pada 2 Mac membabitkan lapan peringkat perlumbaan sejauh 1,100 kilometer, merentasi lapan (8) negeri, dua (2) wilayah persekutuan dan perhentian di beberapa pekan, kawasan perumahan, perkampungan dan sekolah – sekolah.

14 MAC

Wisma BSN, KL

MAJLIS PENYERAHAN CEK BAGI KEMPEN 'IMPIAN TUNAI 8 KEMBALI LAGI

Kempen 'Impian Tunai 8 Kembali Lagi' menyaksikan BSN mengumumkan pemenang utama bagi Kad Kredit/i 1TeachersCard yang menerima rebat tunai bernilai RM88,888 manakala lapan pemenang individu bulanan masing-masing telah menerima rebat tunai bernilai RM8,888.

Kempen yang dianjurkan buat kali ketiga ini, merupakan salah satu daripada pelbagai saluran yang digunakan oleh BSN untuk mempromosikan kad kreditnya yang dicipta khas untuk para guru serta warga kerja yang berkhidmat di bawah Kementerian Pendidikan. 1TeachersCard Mastercard-i merupakan kad pertama seumpamanya di Malaysia dan menawarkan yuran pengurusan terendah iaitu pada hanya 8.88% setahun.

Kempen Impian Tunai 8 ini dapat disertai dengan hanya belanja minimum RM88 dengan Kad Kredit/i 1TeachersCard dan berpeluang memenangi hadiah tunai yang lumayan. Penyertaan adalah automatik dan tiada SMS atau borang penyertaan diperlukan. Melalui kempen ini, jumlah keseluruhan wang tunai yang ditawarkan mencecah lebih RM190,000.00

17 MAC

Menara KL, Kuala Lumpur

MAJLIS ANUGERAH SKIM GALAKAN SIMPANAN PELAJAR (SGSP) 2016

Seramai 116 pemenang individu dan sekolah menerima hadiah wang tunai sebanyak RM200,000 dalam Anugerah Skim Galakan Simpanan Pelajar (SGSP) peringkat kebangsaan bagi tahun 2015. Sebanyak tiga (3) kategori utama dipertandingkan iaitu Kategori Individu, Kategori Sekolah dan Kategori Tabungan Berhemah.

Sehingga akhir tahun lalu, SGSP telah mencatatkan lebih RM 581 juta jumlah simpanan dengan peningkatan sebanyak 13% berbanding tahun 2014. Penyertaan pelajar juga turut meningkat kepada 961,000 pelajar berbanding 800,000 pelajar pada tahun sebelumnya. Manakala penyertaan sekolah pula meningkat sehingga lebih 7,300 buah sekolah di seluruh negara.

Pencapaian peningkatan ini jelas menunjukkan generasi muda kini menyahut baik akan amalan menabung dan berjimat cermat. Ini juga menjadi bukti akan kejayaan SGSP untuk mempertingkatkan simpanan dalam kalangan pelajar. Pada majlis yang sama, BSN turut memperkenalkan penjenamaan semula produk simpanan BSN Smart Junior (BSJ) yang dahulunya dikenali sebagai Kelab Penabung Muda (KPM). Ia adalah kelab simpanan untuk pelajar seawal usia 7 sehingga 21 tahun.

BSN terus giat mempromosikan tabiat menyimpan melalui inisiatif SGSP dan BSJ melalui program 'BSN School Carnival' di sekolah-sekolah terpilih di seluruh Malaysia. Program ini berlangsung selama lapan bulan bermula pada bulan April hingga November 2016.

19 MAC

Royale Chulan Hotel, KUALA LUMPUR

MALAM ANUGERAH EB BSN 2016

Seramai 18 Ejen EB BSN yang telah mempamerkan kecemerlangan dalam perkhidmatan sepanjang tahun 2015 diiktiraf pada Malam Anugerah EB BSN 2016. Di majlis tersebut, BSN telah menyampaikan anugerah bagi tiga (3) kategori iaitu 13 pemenang bagi Anugerah Kecemerlangan EB BSN Peringkat Negeri, tiga (3) pemenang bagi Anugerah Kecemerlangan, EB BSN Peringkat Kebangsaan dan dua (2) pemenang bagi Anugerah Penghargaan Khas EB BSN.

Kedai Ho Seng dari Sabah telah memenangi tempat pertama dan menerima hadiah wang tunai sebanyak RM15,000 bagi Anugerah Kebangsaan. Sehingga Disember 2015,

sejumlah 7,011 EB BSN telah dilantik dengan rekod urusniaga melebihi 68.7 milion dan nilai transaksi melebihi RM4.9 bilion.

EB BSN merupakan salah satu saluran perbankan yang ditawarkan oleh BSN melalui ejen-ejen yang berdaftar dengan Bank dengan menawarkan perkhidmatan asas perbankan seperti perkhidmatan Deposit Tunai, Pengeluaran Wang Tunai, Pembayaran Bil, Simpanan BSN SSP, Pembayaran Tanpa Tunai, Pembelian Tambah Nilai Pra-Bayar Telefon Bimbit dan Pembukaan Akaun BSN Giro/Giro-i.

BSN terus kekal relevan sebagai satu-satunya bank yang memberi akses perbankan secara menyeluruh kepada masyarakat terutama di kawasan luar bandar menerusi rangkaian Ejen Bank Berdaftar (EB BSN) sejak pengenalannya pada tahun 2012 dalam usaha membantu kerajaan mencapai status negara maju.

1 APRIL

Wisma BSN, Kuala Lumpur

PELANCARAN KEMPEN KAD KREDIT BSN 'FIND YOUR HAPPY'

BSN telah melancarkan kempen 'Find Your Happy' iaitu Kempen Kad Kredit yang menawarkan pelbagai ganjaran menarik bernilai lebih RM1 juta termasuk hadiah utamanya iaitu Range Rover Evoque dan lima kereta Honda Jazz.

Ini merupakan kempen pertama bagi tahun 2016 yang ditawarkan secara eksklusif kepada para pemegang kad kredit baharu dan sedia ada dimana para pemegang kad kredit berpeluang memenangi hadiah-hadiah menarik sambil menikmati kemudahan serta ganjaran yang ditawarkan bersama kad ini.

Kempen yang bermula dari 1 April sehingga 30 September 2016 ini turut menawarkan 24 Hadiah Bulanan iaitu Pakej Percutian untuk 2 orang di Wyndham Sea Pearl Resort, Phuket dan hadiah mingguan iaitu 6,000 mata Enrich Miles kepada para pemenang.

20 - 28 APRIL

Stadium Mini Tapah, Perak

MINGGU SAHAM AMANAH 2016 (MSAM)

BSN sekali lagi menyertai Minggu Amanah Saham Malaysia atau lebih dikenal sebagai MSAM yang dianjurkan oleh Permodalan Nasional Berhad (PNB) dan Amanah Saham Nasional Berhad (ASNB) dengan kerjasama Kerajaan Negeri Perak.

Acara ini tertumpu kepada pendidikan kewangan bersepadu di bawah tema 'PNB Investment 360' ini telah menarik lebih 215,000 pengunjung dan merupakan platform yang baik dalam mempromosikan produk-produk dan khidmat nasihat kewangan BSN bagi produk pinjaman, insurans dan takaful, penulisan wasiat, BSN SSP, kad kredit serta 'unit trust'.

29 APRIL – 9 MEI

Malaysia Agro Exposition Park Serdang (MAEPS)

PESTA BUKU ANTARABANGSA KUALA LUMPUR (PBAKL)

BSN buat kali ketiga berturut-turut, menjadi penaja rasmi bagi Pesta Buku Antarabangsa Kuala Lumpur 2016 (PBAKL 2016) dalam usaha untuk memupuk tabiat suka membaca, tambahan pengetahuan serta celik huruf di kalangan rakyat Malaysia. Selari dengan janji jenama BSN dalam memberikan kehidupan yang lebih baik, BSN amat menyokong aktiviti yang boleh memberi kesan serta impak yang positif di kalangan rakyat Malaysia.

Acara yang berlangsung selama 11 hari itu menerima sambutan yang amat menggalakkan dengan kehadiran lebih 2 juta pengunjung dari luar dan dalam negara. Sebagai penaja rasmi, BSN turut mempromosikan produk dan perkhidmatan BSN bagi produk-produk seperti kad kredit, pinjaman dan gadai janji, pembukaan akaun bagi BSN SSP dan BSN Smart Junior (BSJ).

Kanak – kanak yang hadir di pameran BSN turut berpeluang menyertai pertandingan mewarna, cabutan bertuah serta permainan interaktif bersama kakitangan BSN Smart Junior yang turut sama dalam memberi penerangan dalam menggalakkan amalan menabung di kalangan kanak – kanak.

13 - 16 MEI

Kompleks Dewan Syarahan, Universiti Malaysia Sabah (UMS)

FESTIVAL HARI GURU 2016

Festival Hari Guru Kebangsaan kali ke – 45 dengan kerjasama Unit Pendidikan Kumpulan Utusan yang berlangsung selama empat hari telah membawakan pelbagai aktiviti - aktiviti yang menarik. BSN yang menaja wang tunai bernilai lebih RM70,000 bagi penyampaian anugerah penghargaan kepada tokoh-tokoh guru bagi peringkat Kebangsaan dan Negeri antaranya, Anugerah Tokoh Guru Kebangsaan, Anugerah Tokoh Kepimpinan Pendidikan dan Anugerah Tokoh Guru Inovatif.

Tahun ini merupakan tahun keempat BSN menaja siri jelajah Festival Hari Guru yang antaranya pernah di adakan di Kedah (2015), Kuala Lumpur (2014) dan Negeri Sembilan (2013). Ini merupakan platform yang strategik untuk BSN terus bersama dan mendampingi masyarakat setempat serta warga guru dalam menyampaikan perkhidmatan perbankan ke arah kehidupan yang lebih baik.

Sepanjang festival berlangsung, kad kredit BSN 1 Teachers Card menjadi tumpuan sepanjang festival kali ini kerana ia menjanjikan penjimatan hebat dengan caj kewangan/yuran pengurusan terendah di pasaran pada kadar 8.8% setahun. BSN 1 Teachers Card juga merupakan keistimewaan eksklusif yang dikhaskan kepada para guru melalui usahasama strategik BSN dan Yayasan Guru Malaysia Berhad (YGMB).

27-28 MEI

Boulevard, Berjaya Times Square, KL

KARNIVAL BSN SSP BSN 2016

Karnival BSN SSP telah mendapat sambutan yang amat meriah lebih – lebih lagi dengan pengumuman ganjaran baharu sejumlah RM1 juta bagi Cabutan Istimewa selama 7 bulan bermula dari Jun sehingga bulan Disember 2016. Tujuh jutawan BSN bakal dilahirkan pada tahun ini berbanding pada tahun-tahun sebelum ini yang hanya melahirkan seorang jutawan BSN pada cabutan di hujung tahun.

Cabutan Bulanan masih lagi menawarkan ganjaran kereta mewah iaitu sebuah BMW dan Mercedes Benz. Selain itu, ganjaran terbaharu ini turut memperkenalkan Cabutan Remaja Khas untuk golongan remaja berusia 12 hingga 17 tahun yang menawarkan ganjaran RM10,000 serta ganjaran lain seperti gajet elektronik.

Sambutan yang diterima amat menggalakkan terutama sekali di kaunter promosi BSN SSP dimana pelbagai aktiviti menarik diadakan seperti cabutan bertuah, persembahan artis, Kidz Talentime, Mystery Box, Giant Jengga, Selfie Box dan banyak lagi.

BSN berharap dengan pengenalan baharu ganjaran – ganjaran hebat ini, ianya dapat menggalakkan lagi simpanan BSN SSP dalam memberikan ganjaran yang melebihi nilai simpanan serta ganjaran berganda melalui pelbagai jenis cabutan yang ditawarkan kepada para peserta.

25 Oktober

The Mines Resort & Golf Club, Seri Kembangan, Selangor

PELANCARAN PROGRAM GOGOLF

Persatuan Golf Malaysia (MGA) telah melancarkan Program GoGolf yang telah disempurnakan oleh Timbalan Ketua Setiausaha Pengurusan Kementerian Belia dan Sukan, Nik Abdul Kadir Nik Mohammad.

BSN telah dijemput selaku rakan strategik bagi kad kredit BSN-MGA yang diperkenalkan khas untuk peminat-peminat tegar golf. Pemegang kad ini boleh menikmati manfaat seperti perlindungan insurans serta diskaun istimewa di tempat-tempat makan, membeli-belah, melancong dan banyak lagi.

Turut hadir ialah, Tan Sri Dato' Setia Mohd Anwar Hj Mohd Nor, Pengerusi MGA; Tan Sri Abu Bakar Hj Abdullah, Pengerusi BSN, dan Mr David Fike, Pengerusi Zurich serta jemputan – jemputan lain.

15 NOVEMBER

Pullman Hotel, Kuala Lumpur

KERJASAMA DI ANTARA BSN DAN ORIENTAL INTEREST BHD (OIB) MENERUSI SKIM PERUMAHAN BELIA BSN

BSN dan Oriental Interest Bhd (OIB) telah menandatangani memorandum persefahaman (MoU) berkaitan pemilikan hartanah mampu milik untuk pembeli rumah pertama. Melalui kerjasama ini, BSN menawarkan Skim Perumahan Belia (SPB) yang bertujuan untuk membantu pasangan muda yang telah berkahwin berusia di antara 25 hingga 40 tahun dengan pendapatan isi rumah yang tidak melebihi RM10,000 untuk mendapatkan rumah pertama mereka.

Majlis menandatangani MoU ini diadakan bersempena pelancaran Kondominium Seroja Hills Fasa 2 di Bandar Baru Salak Tinggi, Sepang yang dibina oleh OIB. BSN juga merancang untuk mengadakan kerjasama dengan lebih banyak pemaju hartanah pada masa yang akan datang sekaligus untuk mempromosikan Skim Perumahan Belia BSN bagi merealisasikan impian pasangan muda yang berkahwin untuk memiliki rumah.

16 - 22 NOVEMBER

Kompleks Sukan Pantai Lada, Pulau Langkawi

PESTA SUKAN KEMENTERIAN KEWANGAN 2016

BSN telah dinobatkan sebagai Naib Juara dalam penyertaan Pesta Sukan Kementerian Kewangan atau lebih dikenali sebagai PSKK untuk kali ke-42 tahun ini. Pesta ini merupakan sukan tahunan yang dilaksanakan dibawah Kementerian Kewangan sejak tahun 1974 dan disertai lebih dari 2,000 atlit mewakili 13 agensi di bawah Kementerian Kewangan.

Semasa acara berlangsung, BSN telah memperkenalkan maskot "Kucing Happy" yang dibawa khas untuk tontonan umum sebagai identiti BSN.

Selama 7 hari, pesta sukan ini telah menyaksikan berlangsungnya pelbagai acara termasuk badminton, bola jaring, bola sepak, boling 10-pin, catur, damak, futsal, golf, karom, sukan atletik, tarik tali dan ping pong. Upacara pembukaan telah dirasmikan oleh Menteri Kewangan Kedua, Datuk Johari Abdul Ghani. Kontinjen lain yang mengambil bahagian termasuk Bank Negara Malaysia, Lembaga Hasil Dalam Negeri, Lembaga Pembangunan Langkawi dan Jabatan Kastam.

22 NOVEMBER

Dewan Kompleks PKNS, Shah Alam

PELANCARAN AFC DI SELANGOR

BSN telah mengadakan majlis bersama lebih 50 pengedar – pengedar kereta di sekitar negeri Selangor atas tujuan mewujudkan hubungan yang lebih erat antara BSN dan pengedar kereta atas kerjasama yang diberikan.

Bersempena dengan majlis tersebut BSN turut mengumumkan pembukaan Pusat Pembiayaan Automobil (AFC) BSN yang kedua bertempat di tingkat 3, Kompleks PKNS,

Shah Alam, Selangor. Ianya merupakan langkah strategik untuk menawarkan penyelesaian sewa beli BSN MyAuto/i kepada lebih ramai rakyat Malaysia.

AFC BSN yang telah mula beroperasi sejak bulan Ogos 2016 akan menjadi pusat sehenti bagi semua operasi jualan, pembiayaan dan pengeluaran di negeri Selangor. Ianya bagi memastikan semua urusan niaga pelanggan dan pengedar kereta dilaksanakan dengan lebih cepat dan berkesan setanding dengan kehendak pasaran dalam menawarkan pembiayaan sewa beli BSN 'MyAuto/i' konvensional dan Perbankan Islam (HP-i).

AFC BSN Selangor merupakan pusat kedua dibuka selepas AFC BSN Kuala Lumpur yang bertempat di Wisma RKT, Jalan Raja Abdullah, Kuala Lumpur.

17 DISEMBER

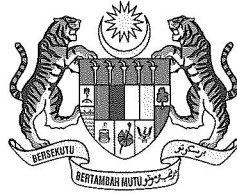
Shah Alam

UPACARA PECAH TANAH IBU PEJABAT BSN SELANGOR

Upacara pecah tanah untuk tapak pembinaan ibu pejabat BSN Selangor telah diadakan di Seksyen 14, Shah Alam dimana, projek pembangunan ini bakal dimajukan oleh Jakel Properties Sdn Bhd.

Projek ini menyediakan 23 unit ruang kerja di bawah satu blok Menara 20 tingkat yang moden dan dilengkapi dengan kemudahan seperti ruang perbankan, surau, dewan dan lain – lain lagi dan bakal siap sepenuhnya pada Ogos 2018.

BSN berharap dengan adanya lokasi baharu bagi Cawangan Utama BSN Selangor, ianya dapat memberikan keselesaan terutama para pelanggan yang ingin berurusan disamping memberi suasana yang lebih kondusif dan memudahkan pemantauan operasi agar lebih kos efektif serta menjimatkan masa.

**LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
BANK SIMPANAN NASIONAL
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016**

Laporan Mengenai Penyata Kewangan

Pendapat

Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan telah diaudit oleh wakil saya yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2016, Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti Disatukan dan Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut, ringkasan polisi perakaunan yang signifikan dan nota kepada penyata kewangan seperti dinyatakan pada muka surat 15 hingga 177.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan pada 31 Disember 2016 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146).

Asas Kepada Pendapat

Saya telah melaksanakan pengauditan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam laporan ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *The International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit Mengenainya

Lembaga Pengarah Bank Simpanan Nasional bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Laporan Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Lembaga Pengarah Terhadap Penyata Kewangan

Lembaga Pengarah bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan piawaian pelaporan kewangan yang diluluskan di Malaysia dan Akta Bank Simpanan Nasional (Akta 146). Lembaga Pengarah juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan, Lembaga Pengarah bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Laporan Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *The International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengetahui pasti dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, gambaran yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.
- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Lembaga Pengarah.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Lembaga Pengarah dan berdasarkan bukti audit yang diperolehi, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Bank Simpanan Nasional atau Kumpulan sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Laporan Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperolehi sehingga tarikh Laporan Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan memberi gambaran yang saksama.
- f. Mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian berkaitan maklumat kewangan entiti dan aktiviti perniagaan dalam Kumpulan untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Kumpulan. Saya bertanggungjawab untuk hala tuju, pengawasan dan pelaksanaan pengauditan kumpulan. Saya hanya bertanggungjawab terhadap pendapat saya.

Saya telah berkomunikasi dengan Lembaga Pengarah, antaranya mengenai skop dan tempoh pengauditan yang dirancang serta penemuan audit yang signifikan termasuk kelemahan kawalan dalaman yang dikenal pasti semasa pengauditan.

Laporan Mengenai Keperluan Perundangan dan Peraturan Lain

Berdasarkan keperluan Akta Bank Simpanan Nasional 1974 (Akta 146), saya juga melaporkan perkara berikut:

- a. Pada pendapat saya, rekod perakaunan dan rekod lain yang dikehendaki Akta untuk disimpan oleh Bank Simpanan Nasional dan subsidiarinya yang mana kami telah bertindak sebagai juruaudit telah disimpan dengan sempurna menurut peruntukan Akta.
- b. Saya telah mempertimbangkan akaun dan Laporan Juruaudit bagi semua subsidiari yang tidak diaudit oleh saya seperti yang dinyatakan dalam Nota 9 kepada penyata kewangan yang telah dimasukkan dalam akaun disatukan.
- c. Saya berpuas hati bahawa akaun subsidiari yang disatukan dengan Penyata Kewangan Bank Simpanan Nasional dalam bentuk dan kandungan yang sesuai dan teratur bagi tujuan penyediaan penyata kewangan Kumpulan dan saya juga telah menerima maklumat dan penjelasan yang memuaskan sebagaimana yang dikehendaki bagi tujuan tersebut.
- d. Laporan Juruaudit ke atas akaun subsidiari tidak mengandungi sebarang teguran atau pemerhatian yang boleh menjejaskan penyata kewangan.

Hal-hal Lain

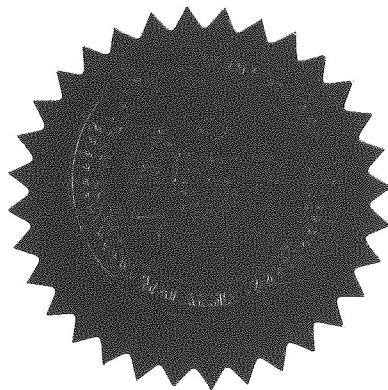
Laporan ini dibuat untuk Lembaga Pengarah dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan laporan ini.

(TAN SRI DR. MADINAH BINTI MOHAMAD)
KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

PUTRAJAYA

16 JUN 2017

PENYATA PENERUSI DAN SEORANG AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kami, **TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH** dan **DATUK ADINAN BIN MANING** yang merupakan Pengerusi dan salah seorang Ahli Lembaga Pengarah Bank Simpanan Nasional, dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat Lembaga Pengarah, Penyata Kewangan yang mengandungi Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan perubahan kedudukan kewangan Bank Simpanan Nasional dan Kumpulan serta hasil kendaliannya bagi tahun berakhir 31 Disember 2016.

Bagi pihak Lembaga,

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH
PENERUSI

Kuala Lumpur
Tarikh: 24 Mei 2017

DATUK ADINAN BIN MANING
AHLI LEMBAGA PENGARAH

Kuala Lumpur
Tarikh: 24 Mei 2017

**PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG
BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS PENGURUSAN KEWANGAN
BANK SIMPANAN NASIONAL**

Kami, **TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH** dan **DATUK ADINAN BIN MANING** sebagai Pengerusi Lembaga Pengarah dan Ketua Eksekutif, masing-masing yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan dan rekod-rekod perakaunan Bank Simpanan Nasional, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain, Penyata Perubahan Ekuiti dan Penyata Aliran Tunai dalam kedudukan kewangan yang berikut ini berserta dengan nota-nota kepada Penyata Kewangan di dalamnya mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan kami, adalah betul dan kami membuat ikrar ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ia adalah benar dan atas kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun 1960.

Sebenar dan sesungguhnya diakui oleh)
penama di atas:)

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH)
(No. K/P: 550216-02-5191))

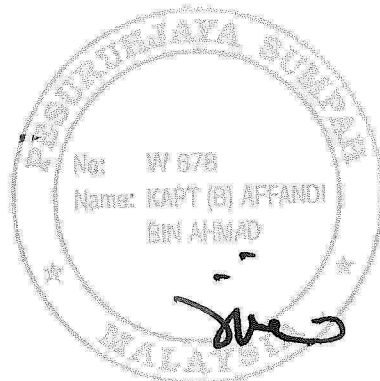
dan

DATUK ADINAN BIN MANING)
(No. K/P: 570710-10-5777))

di Kuala Lumpur Wilayah Persekutuan)
pada 24 Mei 2017)

Di hadapan saya,

No. 66, Tingkat Bawah
Jalan Putra
50250 Kuala Lumpur

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016

Para Pengarah Bank Simpanan Nasional (Bank) dengan sukacitanya membentangkan laporan mereka berserta penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang telah diaudit bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2016.

AKTIVITI UTAMA

Aktiviti utama Bank adalah menjalankan fungsi sebagai sebuah bank simpanan iaitu menerima deposit dan memberi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kepada pelanggan termasuk operasi perbankan Islam.

Aktiviti utama subsidiari dan syarikat bersekutu adalah seperti dinyatakan masing-masing dalam Nota 9 dan 10 kepada penyata kewangan.

Tiada perubahan penting dalam aktiviti-aktiviti utama ini sepanjang tahun kewangan.

KEPUTUSAN KEWANGAN

	KUMPULAN	BANK
	RM'000	RM'000
Keuntungan sebelum belanja cukai dan zakat	181,709	109,495
Belanja cukai dan zakat	<u>(70,117)</u>	<u>(52,318)</u>
Keuntungan bersih pada tahun semasa	<u><u>111,592</u></u>	<u><u>57,177</u></u>
Keuntungan boleh diagihkan kepada:		
Pemilik Bank	75,795	57,177
Kepentingan bukan kawalan	<u>35,797</u>	<u>-</u>
Keuntungan bersih pada tahun semasa	<u><u>111,592</u></u>	<u><u>57,177</u></u>

Keputusan operasi Kumpulan dan Bank sepanjang tahun kewangan tidak rosotnilai dengan ketara oleh sebarang perkara, urusanniaga atau peristiwa yang bersifat material dan luar biasa.

RIZAB, PERUNTUKAN DAN ELAUN

Tiada pindahan penting kepada atau daripada rizab atau peruntukan sepanjang tahun kewangan selain daripada yang telah dinyatakan dalam penyata kewangan.

DIVIDEN

Dividen tunai yang dibayar oleh Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2015 adalah RM30 juta. Para Pengarah tidak mencadangkan sebarang dividen bagi tahun yang disemak.

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

PARA PENGARAH BANK

Para Pengarah yang berkhidmat sejak tarikh laporan yang lepas ialah:

Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdullah
Datuk Adinan Bin Maning
Alex Foong Soo Hah
Md Tajuddin Bin Md Isa
Haji Kamari Zaman Bin Juhari
Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir
Datuk Fazlur Rahman Ebrahim (dilantik pada 6 Februari 2017)
Dato' Ghazali Bin Awang (berkhidmat sehingga 11 Februari 2016)
Datuk Azizan Bin Abdul Rahman (berkhidmat sehingga 29 Februari 2016)
Ramesh Pillai (berkhidmat sehingga 20 April 2017)

Kesemua ahli Lembaga adalah Pengarah Bukan Eksekutif kecuali Datuk Adinan Bin Maning. Kesemua ahli Lembaga adalah dilantik oleh Kementerian Kewangan Malaysia.

MANFAAT PARA PENGARAH

Sejak akhir tahun kewangan terdahulu, tiada antara Pengarah Bank telah menerima atau layak menerima sebarang imbuhan (selain daripada imbuhan yang termasuk dalam amaun agregat emolumen yang telah diterima atau patut dan belum diterima oleh para Pengarah atau gaji tetap kakitangan sepenuh masa Bank seperti yang dinyatakan dalam Nota 28 dalam penyata kewangan) dibawah kontrak yang dibuat oleh Bank atau syarikat berkaitan dengan mana-mana Pengarah atau dengan firma di mana para Pengarah adalah ahlinya, atau dengan syarikat di mana para Pengarah mempunyai kepentingan kewangan yang nyata.

Sepanjang tempoh dan pada akhir tahun kewangan tiada sebarang perjanjian yang mengatakan Bank merupakan pihak yang mana Pengarahnya mungkin memperoleh manfaat menerusi pembelian saham atau debentur dalam Bank atau mana-mana badan korporat yang lain.

LAIN-LAIN MAKLUMAT BERKANUN

Sebelum penyata kedudukan kewangan dan penyata untung atau rugi dan pendapatan komprehensif lain Kumpulan dan Bank disediakan, para Pengarah telah mengambil langkah yang munasabah:

- i) untuk memastikan bahawa tindakan yang sewajarnya telah diambil untuk menghapus kira hutang dan pembiayaan lapuk dan membuat peruntukan bagi hutang dan pembiayaan ragu dan mereka berpuas hati bahawa semua hutang dan pembiayaan lapuk yang diketahui telah dihapus kira dan peruntukan yang secukupnya telah dibuat untuk hutang dan pembiayaan ragu; dan
- ii) untuk memastikan aset-aset semasa yang mana nilai bukannya, mungkin tidak dapat direalisasikan dalam rekod perakaunan dalam urus niaga biasa perniagaan, telah diturun nilai kepada jumlah yang dijangka boleh direalisasikan.

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

LAIN-LAIN MAKLUMAT BERKANUN (Sambungan)

Pada tarikh laporan ini, para Pengarah tidak menjangkakan sebarang keadaan yang boleh menyebabkan:

- i) jumlah yang dihapus kira untuk hutang dan pembiayaan lapuk atau peruntukan bagi hutang dan pembiayaan ragu dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank adalah sangat tidak mencukupi; atau
- ii) nilai aset-aset semasa dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank mengelirukan; atau
- iii) tidak diambil kira di dalam laporan ini atau penyata kewangan yang boleh menyebabkan sebarang jumlah yang dinyatakan di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank yang mengelirukan; atau
- iv) yang telah timbul yang menyebabkan pematuhan kepada kaedah penilaian aset atau liabiliti Kumpulan dan Bank mengelirukan atau tidak bersesuaian.

Pada tarikh laporan ini, tidak wujud:

- i) sebarang cagaran ke atas aset-aset Kumpulan dan Bank untuk menjamin liabiliti pihak lain selepas berakhirnya tahun kewangan; atau
- ii) sebarang liabiliti luar jangka bagi Kumpulan dan Bank selepas berakhirnya tahun kewangan.

Tiada liabiliti luar jangka atau liabiliti lain daripada Kumpulan dan Bank yang boleh dikuatkuasakan atau mungkin boleh dikuatkuasakan dalam tempoh dua belas bulan selepas berakhirnya tahun kewangan yang pada pendapat para Pengarah, akan atau boleh menrosotnilaikan dengan ketara keupayaan Kumpulan dan Bank untuk memenuhi obligasi mereka apabila tiba masanya.

BANK SIMPANAN NASIONAL

Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

LAPORAN PENGARAH

BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

Pada pendapat para Pengarah, selain daripada yang didedahkan dalam penyata kewangan, prestasi kewangan Kumpulan dan Bank bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2016 tidak terjejas secara ketara oleh sebarang perkara, urusan atau peristiwa penting dan luar biasa dan tiada sebarang perkara, urusan atau peristiwa penting dan luar biasa berlaku dalam tempoh antara akhir tahun kewangan dan tarikh laporan ini.

Ditandatangani bagi pihak Lembaga Pengarah mengikut resolusi para Pengarah,

TAN SRI ABU BAKAR BIN HAJI ABDULLAH
PENGERUSI

DATUK ADINAN BIN MANING
PENGARAH

Kuala Lumpur
Tarikh: 24 Mei 2017

LAPORAN JAWATANKUASA SYARIAH

Dengan nama Allah yang Maha Pemurah lagi Maha Penyayang

Dalam melaksanakan peranan dan tanggungjawab sebagai Jawatankuasa Syariah sepertimana digariskan di dalam Rangka Kerja Urus Tadbir Syariah bagi Institusi Kewangan Islam yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia dan juga sebagai mematuhi surat perlantikan, kami dengan ini mengemukakan laporan kami bagi penyata kewangan berakhir 31 Disember 2016.

Kami telah membuat semakan ke atas prinsip dan kontrak berkaitan transaksi-transaksi dan pemakaian produk-produk Syariah yang diperkenalkan oleh Bank Simpanan Nasional dalam tempoh berakhir 31 Disember 2016. Kami juga telah membuat penilaian bagi merumus pendapat sama ada Bank Simpanan Nasional telah mematuhi prinsip dan peraturan Syariah yang dikeluarkan oleh Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia dan juga keputusan Syariah yang dibuat oleh pihak kami.

Pengurusan Bank Simpanan Nasional bertanggungjawab memastikan Bank menjalankan urusanniaga berkaitan produk-produk patuh Syariah selaras dengan prinsip dan peraturan Syariah. Adalah tanggungjawab kami untuk merumus pendapat secara bebas, berdasarkan semakan kami ke atas operasi produk-produk patuh Syariah Bank Simpanan Nasional, dan untuk mengemukakan laporan ini.

Pendapat kami dirumus berdasarkan kepada maklumat yang dibentangkan kepada Jawatankuasa termasuk penilaian berdasarkan ujian ke atas setiap jenis transaksi, dokumen-dokumen yang berkaitan dan prosedur-prosedur yang digunapakai oleh Bank Simpanan Nasional tidak melanggar prinsip dan peraturan Syariah.

Sepanjang tahun kewangan, terdapat kejadian ketidakpatuhan Syariah telah dikesan melalui penilaian berterusan yang dilakukan ke atas proses operasi Bank. Tindakan pembetulan sewajarnya telah diambil ke atas kejadian ketidakpatuhan Syariah tersebut sebagaimana yang telah diluluskan oleh Jawatankuasa Syariah dan Lembaga Pengarah.

Bersandarkan kepada perkara di atas, kecuali bagi ketidakpatuhan Syariah yang dinyatakan di atas, kami berpendapat bahawa:

1. kontrak, transaksi dan urusanniaga yang digunakan oleh Bank Simpanan Nasional pada tahun berakhir 31 Disember 2016 yang telah kami semak, mematuhi prinsip dan peraturan Syariah; dan
2. pengagihan keuntungan dan caj kerugian berkenaan akaun pelaburan mematuhi asas-asas yang telah diluluskan oleh kami berdasarkan prinsip dan peraturan Syariah; dan
3. segala pendapatan daripada sumber-sumber yang tidak dibenarkan oleh prinsip dan peraturan Syariah telah disalurkan bagi tujuan kebajikan; dan
4. pengiraan zakat mematuhi prinsip dan peraturan Syariah.

Kami, ahli-ahli Jawatankuasa Syariah Bank Simpanan Nasional, dengan ini mengesahkan, setakat kemampuan terbaik kami, bahawa operasi produk-produk patuh Syariah Bank Simpanan Nasional untuk tahun berakhir 31 Disember 2016 telah dijalankan mengikut prinsip dan peraturan Syariah.

Bagi pihak Jawatankuasa Syariah:

DR. AHMAD ZAKI SALLEH
Pengerusi Jawatankuasa Syariah

DR. MOHD FUAD MD SAWARI
Ahli Jawatankuasa Syariah

Kuala Lumpur, Malaysia
26 Mei 2017

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2016

NOTA	KUMPULAN			BANK		
	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	1.1.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	1.1.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
ASET						
Tunai dan dana jangka pendek	823,012	885,752	2,007,062	732,206	828,781	1,949,277
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	100,000	-	-	100,000	-	-
Pelaburan sekuriti	6,528,544	9,358,580	10,696,115	6,365,260	9,192,737	10,479,096
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	21,093,111	20,112,574	18,253,416	21,093,111	20,112,574	18,253,416
Aset-aset lain	403,730	385,505	267,816	237,072	248,567	241,966
Pelaburan dalam subsidiari	-	-	-	53,000	53,000	53,000
Pelaburan dalam syarikat bersekutu	234,523	230,096	230,409	189,058	187,808	187,808
Hartanah, loji dan kelengkapan	655,388	563,617	502,849	633,533	549,702	483,787
Pelaburan hartanah	7,570	19,185	20,203	7,570	19,185	20,203
Bayaran pajakan prabayar	78,665	79,407	80,491	77,788	78,508	79,570
Aset tak ketara	15,738	14,106	-	-	-	-
Cukai boleh dituntut	131,922	143,168	112,553	123,858	131,114	112,366
Aset cukai tertunda	93,833	95,879	97,746	93,088	94,997	84,353
Aset dana takaful am dan takaful keluarga	2,152,536	1,884,843	1,434,172	-	-	-
Jumlah aset	32,318,572	33,772,712	33,702,832	29,705,544	31,496,973	31,944,842

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

NOTA	KUMPULAN		BANK	
	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
LIABILITI DAN EKUITI				
Deposit daripada pelanggan	15	21,771,748	23,915,082	26,850,567
Akaun pelaburan oleh pelanggan	15	2,890,259	2,928,779	-
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	16	1,233,491	741,810	1,459,402
Pendapatan tertunda	17	381,023	379,542	391,214
Obligasi manfaat persaraan	18	427,569	406,822	376,511
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	19	51,362	31,238	20,079
Liabiliti-liabiliti lain	20	847,675	1,020,109	782,894
Peruntukan untuk zakat	21	4,362	3,696	4,408
Liabiliti dana takaful am dan takaful keluarga	39	266,333	241,920	107,123
Liabiliti dana pemegang polisi takaful am dan takaful keluarga	39	1,886,203	1,642,923	1,327,049
Jumlah liabiliti		29,760,025	31,311,921	31,319,247
EKUITI				
Jumlah rizab		2,401,818	2,339,859	2,269,791
Keperluan bukan kawalan terkumpul	9	156,729	120,932	113,794
Jumlah ekuiti		2,558,547	2,460,791	2,383,585
Jumlah liabiliti dan ekuiti		32,318,572	33,772,712	33,702,832
KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKA				
	34	722,753	1,460,366	1,522,609

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL

Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

**PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN
BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016**

	NOTA	KUMPULAN		BANK	
		2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Hasil	23	2,618,982	2,458,955	1,944,744	1,886,325
Pendapatan faedah	24	792,250	821,139	784,299	810,160
Perbelanjaan faedah	25	(271,983)	(387,885)	(273,030)	(388,325)
Pendapatan faedah bersih		520,267	433,254	511,269	421,835
Pendapatan fi dan komisyen	26	721,882	651,075	110,320	123,015
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam	38	640,869	568,933	640,869	568,933
Pendapatan operasi lain	27	68,469	53,384	13,744	19,793
Jumlah pendapatan bersih		1,951,487	1,706,646	1,276,202	1,133,576
Perbelanjaan kakitangan	28	(597,644)	(595,184)	(502,462)	(505,705)
Overhed lain	29	(930,527)	(838,318)	(419,461)	(390,609)
Keuntungan operasi sebelum elaun rosotnilai		423,316	273,144	354,279	237,262
Elaun rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	30	(196,002)	(73,202)	(196,002)	(73,202)
Elaun rosotnilai aset-aset lain	31	(48,782)	-	(48,782)	-
Keuntungan operasi selepas elaun rosotnilai		178,532	199,942	109,495	164,060
Bahagian keuntungan/(kerugian) selepas cukai bagi syarikat bersekutu		3,177	(313)	-	-
Keuntungan sebelum cukai dan zakat		181,709	199,629	109,495	164,060
Zakat		(5,401)	(4,700)	(3,000)	(3,000)
Perbelanjaan cukai	32	(64,716)	(80,508)	(49,318)	(51,125)
Keuntungan bersih pada tahun semasa		111,592	114,421	57,177	109,935

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL

Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

**PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN
BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)**

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pendapatan komprehensif lain selepas cukai:				
Item yang berkemungkinan akan diklasifikasi semula ke untung atau rugi:				
Nilai saksama sekuriti tersedia untuk jualan	16,164	3,811	16,164	3,811
Jumlah pendapatan komprehensif lain bagi tahun semasa	16,164	3,811	16,164	3,811
Jumlah pendapatan komprehensif bagi tahun semasa	<u>127,756</u>	<u>118,232</u>	<u>73,341</u>	<u>113,746</u>
Keuntungan boleh diagihkan kepada:				
Pemilik Bank	75,795	107,283	57,177	109,935
Kepentingan bukan kawalan	35,797	7,138	-	-
Keuntungan bersih pada tahun semasa	<u>111,592</u>	<u>114,421</u>	<u>57,177</u>	<u>109,935</u>
Jumlah pendapatan komprehensif boleh diagihkan kepada:				
Pemilik Bank	91,959	111,094	73,341	113,746
Kepentingan bukan kawalan	35,797	7,138	-	-
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa	<u>127,756</u>	<u>118,232</u>	<u>73,341</u>	<u>113,746</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016

KUMPULAN

----- Milik pemegang ekuiti Bank -----
----- Tidak boleh diagih ----- | *Boleh diagih*

	Rizab Am	Rizab Modal*	Rizab Nilai Saksama	Rizab Pematuhan**	Penyamaan Keuntungan	Rizab Keuntungan Tertahan	Jumlah Rizab	Jumlah Rizab	Bukan Kawalan	Jumlah Ekuiti
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2015, dilaporkan sebelum ini	100,000	887,334	(65,650)	131,283	42,849	1,221,573	2,317,389	113,794	2,431,183	
Pelarasan tahun terdahulu	-	-	-	-	-	(47,598)	(47,598)	-	(47,598)	
Pada 1 Januari 2015, dinyatakan semula	100,000	887,334	(65,650)	131,283	42,849	1,173,975	2,269,791	113,794	2,383,585	
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa	-	-	-	-	-	107,283	107,283	7,138	114,421	
Keuntungan bersih pada tahun semasa, dinyatakan semula	-	-	3,811	-	-	-	3,811	-	3,811	
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Jumlah pendapatan komprehensif dinyatakan semula	-	-	3,811	-	-	107,283	111,094	7,138	118,232	
Dividen dibayar	-	-	-	-	-	(41,026)	(41,026)	-	(41,026)	
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:										
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	22,902	(22,902)	-	-	-	
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(22,902)	22,902	-	-	-	
Pindahan ke rizab modal	-	55,317	-	-	-	(55,317)	-	-	-	
Pada 31 Disember 2015, dinyatakan semula	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,184,915	2,339,859	120,932	2,460,791	

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

KUMPULAN

----- Milik pemegang ekuiti Bank -----
----- Tidak boleh diagih ----- | *Boleh diagih*

	Rizab		Rizab		Rizab		Keuntungan		Keuntungan		Keuntungan		Keuntungan	
	Rizab Am	Modal* RM'000	Nilai Saksama RM'000	Rizab Pematuhan** RM'000	Keuntungan RM'000	Penyamaan Keuntungan RM'000	Rizab Tertahan RM'000	Keuntungan Rizab RM'000	Rizab Jumlah RM'000	Bukan Kawalan RM'000	Jumlah Ekuiti RM'000	Rizab Jumlah RM'000	Bukan Kawalan RM'000	Jumlah Ekuiti RM'000
NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2016, dilaporkan sebelum ini	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,233,212	2,388,156	120,932	2,509,088					
Pelarasan tahun terdahulu	-	-	-	-	-	(48,297)	(48,297)	-	(48,297)					(48,297)
Pada 1 Januari 2016, dinyatakan semula	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,184,915	2,339,859	120,932	2,460,791					
Keuntungan bersih pada tahun semasa	-	-	-	-	-	75,795	75,795	35,797	111,592					
Kerugian komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	16,164	-	-	-	16,164	-	16,164					
Jumlah pendapatan komprehensif	-	-	-	-	-	75,795	75,795	35,797	111,592					
pada tahun semasa	-	-	16,164	-	-	75,795	91,959	35,797	127,756					
Dividen dibayar	-	-	-	-	-	(30,000)	(30,000)	-	(30,000)					(30,000)
Pematahan rizab penyamaan keuntungan:	-	-	-	-	-	(1,479)	-	-	-					-
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	-	1,479	-	-	-					-
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(1,479)	1,479	-	-	-					-
Pindahan ke rizab modal	-	28,589	-	-	-	(28,589)	-	-	-					-
Pada 31 Disember 2016	100,000	971,240	(45,675)	131,283	42,849	1,202,121	2,401,818	156,729	2,558,547					

* Rizab modal diselenggara selaras dengan keperluan Seksyen 39 Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, dengan memindahkan 50% daripada keuntungan selepas cukai dan zakat. Keperluan minima bagi peruntukan rizab berkenaan dinyatakan dalam Nota 37(b)(vi).

** Bagi tahun kewangan 2013, rizab pematuhan diselenggara untuk mengukuhkan penempatan terhadap potensi kerugian kredit, menurut arahan JDKP/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014. Bank mengekalkan, dalam agregat, peruntukan rosotilai kolektif dan rizab pematuhan sekurang-kurangnya 1.2% daripada jumlah tunggakan pinjaman, selepas ditolak peruntukan rosotilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
 Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016

BANK

----- Miik pemegang ekuiti Bank -----

----- Tidak boleh diagih -----| Boleh diagih

	Rizab Am RM'000	Rizab Modal* RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Rizab Pematuhan** RM'000	Rizab Penyamaan Keuntungan RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Rizab RM'000
Nota 42							
Pada 1 Januari 2015, dilaporkan sebelum ini	100,000	887,334	(65,650)	131,283	42,849	1,138,003	2,233,819
Pelarasan tahun terdahulu	-	-	-	-	-	(47,598)	(47,598)
Pada 1 Januari 2015, dinyatakan semula	100,000	887,334	(65,650)	131,283	42,849	1,090,405	2,186,221
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa	-	-	-	-	-	109,935	109,935
Keuntungan bersih pada tahun semasa, dinyatakan semula	-	-	3,811	-	-	-	3,811
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	-	-	-	109,935	109,935
Jumlah pendapatan komprehensif dinyatakan semula	-	-	3,811	-	-	(41,026)	113,746
Dividen dibayar	-	-	-	-	-	(41,026)	(41,026)
Pematahan rizab penyamaan keuntungan:							
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	22,902	(22,902)	-
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(22,902)	22,902	-
Pindahan ke rizab modal	-	55,317	-	-	-	(55,317)	-
Pada 31 Disember 2015, dinyatakan semula	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,103,997	2,258,941

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA PERUBAHAN EKUITI DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

BANK

----- Miilik pemegang ekuiti Bank -----

----- Tidak boleh diagih -----| Boleh diagih

	Rizab Am RM'000	Rizab Modal* RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Rizab Pematuhan** RM'000	Rizab Penyamaan Keuntungan RM'000	Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Rizab RM'000
NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2016, dilaporkan sebelum ini	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,152,294	2,307,238
Pelarasan tahun terdahulu	-	-	-	-	-	(48,297)	(48,297)
Pada 1 Januari 2016, dinyatakan semula	100,000	942,651	(61,839)	131,283	42,849	1,103,997	2,258,941
Keuntungan bersih pada tahun semasa	-	-	-	-	-	57,177	57,177
Kerugian komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	16,164	-	-	-	16,164
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa	-	-	16,164	-	-	57,177	73,341
Dividen dibayar	-	-	-	-	-	(30,000)	(30,000)
Pematahan rizab penyamaan keuntungan:							
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	-	1,479	(1,479)	-
Penggunaan rizab	-	-	-	-	(1,479)	1,479	-
Pindahan ke rizab modal	-	28,589	-	-	-	(28,589)	-
Pada 31 Disember 2016	100,000	971,240	(45,675)	131,283	42,849	1,102,585	2,302,282

* Rizab modal diselenggara selaras dengan keperluan Seksyen 39 Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, dengan memindahkan 50% daripada keuntungan selepas cukai dan zakat. Keperluan minima bagi peruntukan rizab berkenaan dinyatakan dalam Nota 37(b)(vi).

** Bagi tahun kewangan 2013, rizab pematuhan diselenggara untuk mengukuhkan penampakan terhadap potensi kerugian kredit, menurut arahan JDPK/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014. Bank mengekalkan, dalam agregat, peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab pematuhan sekurang-kurangnya 1.2% daripada jumlah tunggakan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI				
Untung sebelum cukai dan zakat	181,709	199,629	109,495	164,060
Pelarasan untuk:				
Pelunasan premium bersih/ (Pertambahan diskaun)	95,222	(31,247)	95,222	(31,247)
Susut nilai hartanah, loji dan kelengkapan	96,176	80,115	92,998	77,340
Susut nilai pelaburan hartanah	295	717	295	717
Pelunasan pembayaran pajakan prabayar	1,091	1,084	1,069	1,062
Pelunasan aset tak ketara	6,056	2,873	-	-
Hartanah, loji dan kelengkapan dihapus kira	1,239	6,799	1,239	6,799
Pelaburan hartanah dihapus kira	-	301	-	301
Pelarasan hartanah, loji dan kelengkapan	796	371	797	371
(Keuntungan)/Kerugian ke atas pelupusan hartanah, loji dan kelengkapan	(223)	25	52	27
Kerugian kemerosotan untuk hartanah, loji dan kelengkapan	-	929	-	929
Rosotnilai kolektif untuk pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	184,209	38,271	184,209	38,271
Kerugian rosotnilai ke atas pelaburan sekuriti	48,782	-	48,782	-
Hutang lapuk diperoleh semula	(11,234)	(12,962)	(11,234)	(12,962)
Peruntukan untuk hutang ragu termasuk dalam aset-aset lain dimasukkan semula	(53)	(1,109)	(53)	(1,109)
Hutang lapuk dihapus kira	23,027	47,893	23,027	47,893
Bahagian (keuntungan)/kerugian dalam syarikat bersekutu	(3,177)	313	-	-
(Keuntungan)/Kerugian bersih daripada pelaburan sekuriti	(25,881)	5,011	(19,456)	6,645
Manfaat perubatan selepas persaraan	9,675	9,529	9,675	9,529
Manfaat persaraan/gratuiti	25,000	25,748	25,000	25,748
Manfaat kakitangan jangka panjang lain	790	1,781	790	1,781
Pendapatan dividen	(9,664)	(9,318)	(9,183)	(9,300)
Pelunasan geran kerajaan	(18,519)	(11,672)	(18,519)	(11,672)
Untung operasi sebelum perubahan modal kerja	605,316	355,081	534,205	315,183
Perubahan dalam deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain	(100,000)	-	(100,000)	-
Perubahan dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	(1,176,539)	(1,932,360)	(1,176,539)	(1,932,360)
Perubahan dalam aset-aset lain	(18,172)	(116,580)	11,548	(5,492)
Perubahan dalam deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	(2,181,854)	(6,706)	(2,181,806)	(6,613)
Perubahan dalam deposit dan penempatan institusi kewangan lain	491,681	(717,592)	491,681	(717,592)
Perubahan dalam liabiliti-liabiliti lain	(172,434)	237,215	(187,663)	174,530
Aliran tunai digunakan dalam operasi	(2,552,002)	(2,180,942)	(2,608,574)	(2,172,344)

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Cukai dibayar	(56,529)	(111,612)	(45,258)	(82,873)
Zakat dibayar	(4,735)	(5,412)	(2,334)	(3,712)
Bayaran untuk manfaat perubatan selepas persaraan	(1,332)	(1,086)	(1,332)	(1,086)
Bayaran untuk manfaat persaraan/gratuiti	(12,787)	(5,113)	(12,787)	(5,113)
Bayaran untuk manfaat pekerja jangka panjang lain	(599)	(548)	(599)	(548)
Tunai bersih digunakan dalam aktiviti operasi	<u>(2,627,984)</u>	<u>(2,304,713)</u>	<u>(2,670,884)</u>	<u>(2,265,676)</u>
ALIRAN TUNAI DARIPADA				
AKTIVITI PELABURAN				
Pelaburan dalam subsidiari	(1,250)	-	(1,250)	-
Terimaan daripada pelupusan hartanah, loji dan kelengkapan	2,034	72	1,757	69
Pembelian hartanah, loji dan kelengkapan	(188,456)	(165,065)	(169,703)	(151,450)
Pembelian aset tak ketara	(54)	(993)	-	-
Pembelian bersih pelaburan sekuriti	(577,892)	(572,231)	-	(75,682)
Dividen diterima	9,664	9,318	9,183	9,300
Terimaan daripada pelupusan perlaburan sekuriti	3,311,074	1,942,169	2,724,198	1,392,810
Tunai bersih dihasilkan daripada aktiviti pelaburan	<u>2,555,120</u>	<u>1,213,270</u>	<u>2,564,185</u>	<u>1,175,047</u>
ALIRAN TUNAI DARIPADA				
AKTIVITI PEMBIAYAAN				
Penerimaan pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	33,083	20,056	33,083	20,056
Pembayaran pinjaman dan pembiayaan kepada institusi	(12,959)	(8,897)	(12,959)	(8,897)
Penerimaan geran daripada Kerajaan	20,000	-	20,000	-
Dividen dibayar kepada Kerajaan	(30,000)	(41,026)	(30,000)	(41,026)
Tunai bersih dihasilkan daripada/ (digunakan dalam) aktiviti pembiayaan	<u>10,124</u>	<u>(29,867)</u>	<u>10,124</u>	<u>(29,867)</u>
PENURUNAN BERSIH				
TUNAI DAN KESETARAAN				
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN	<u>885,752</u>	<u>2,007,062</u>	<u>828,781</u>	<u>1,949,277</u>
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN	<u>823,012</u>	<u>885,752</u>	<u>732,206</u>	<u>828,781</u>
TUNAI DAN KESETARAAN				
TUNAI DIWAKILI OLEH:				
Tunai dan dana jangka pendek (Nota 3)	<u>823,012</u>	<u>885,752</u>	<u>732,206</u>	<u>828,781</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

BANK SIMPANAN NASIONAL
Ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

MAKLUMAT AM

Bank Simpanan Nasional ditubuhkan di bawah Akta Bank Simpanan Nasional 1974 dan berpangkalan di Malaysia. Pejabat berdaftar dan lokasi utama perniagaan Bank adalah seperti berikut:

Wisma BSN,
117, Jalan Ampang,
50450 Kuala Lumpur.

Penyata kewangan yang disatukan pada dan bagi tahun berakhir 31 Disember 2016 terdiri daripada Bank dan subsidiarinya (dirujuk bersama sebagai Kumpulan) dan kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu. Penyata kewangan Bank pada dan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2016 tidak termasuk entiti lain.

Aktiviti utama Bank adalah untuk menjalankan fungsi sebuah bank simpanan iaitu menerima deposit dan memberi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kepada pelanggan termasuk operasi perbankan Islam.

Aktiviti utama subsidiarinya dinyatakan masing-masing di Nota 9 dan 10 kepada penyata kewangan.

Tiada sebarang perubahan ketara dalam aktiviti utama Bank dan syarikat subsidiari sepanjang tahun kewangan.

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah diluluskan oleh Lembaga Pengarah untuk terbitan menurut resolusi para Pengarah pada 24 Mei 2017.

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN

(a) Penyata pematuhan

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank telah disediakan menurut Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia (MFRS) yang dikeluarkan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Malaysia (MASB), Piawaian Laporan Kewangan Antarabangsa (IFRS), Garis Panduan yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia, Pekeliling Perbendaharaan, Akta Bank Simpanan Nasional 1974, Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002 (DFIA), Garis Panduan/Pekeliling Takaful yang dikeluarkan oleh Bank Negara Malaysia, Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (IFSA) dan keperluan Syariah, di mana berkenaan.

Berikut adalah MFRS, pindaan MFRS dan interpretasi IC yang telah dikeluarkan tetapi belum dikuatkuasa oleh Kumpulan dan Bank:

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2017

- Pindaan kepada MFRSs terdapat di dalam dokumen bertajuk “Penambahbaikan Tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014-2016”
 - Pindaan kepada MFRS 12, Pendedahan Kepentingan dalam Entiti
- Inisiatif pendedahan (Pindaan kepada MFRS 107)
- Pengiktirafan Aset Cukai Tertunda bagi Kerugian Tidak Direalisasi (Pindaan kepada MFRS 112)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2018:

- MFRS 15 Perolehan daripada Kontrak dengan Pelanggan
- Penjelasan kepada MFRS 15 Perolehan daripada Kontrak dengan Pelanggan
- MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014)
- Pindaan kepada MFRSs terdapat di dalam dokumen bertajuk “Penambahbaikan Tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014-2016”
 - Pindaan kepada MFRS 1 Penggunaan Kali Pertama Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia
 - Pindaan kepada MFRS 128 Pelaburan Dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama
- Pindahan Harta Pelaburan (Pindaan kepada MFRS 140)
- Interpretasi IC 22 Urus Niaga Mata Wang Asing dan Pertimbangan Pendahuluan
- Mengguna Pakai Instrumen Kewangan MFRS 9 dengan MFRS 4 Kontrak Insuran (Pindaan ke atas MFRS 4)
- Pembayaran Berasaskan Saham – Pengelasan dan Pengukuran Transaksi Pembayaran Berasaskan Saham (Pindaan ke atas MFRS 2)

Dikuatkuasa bagi tempoh tahunan mulai atau selepas 1 Januari 2019:

- MFRS 16 Pajakan

Dikuatkuasa bagi tarikh yang akan disahkan:

- Pindaan kepada MFRS 10 *Penyata Kewangan Disatukan* dan MFRS 128 *Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama - Jualan atau Sumbangan Aset antara Pelabur dan Syarikat Bersekutu atau Usaha Sama*

Penerangan yang ringkas mengenai MFRS baru, pindaan kepada MFRS dan IC Interpretasi di atas yang telah dikeluarkan adalah seperti berikut:

- (i) **Pindaan untuk MFRS yang terkandung dalam dokumen bertajuk “Penambahbaikan Tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014 – 2016”.** Penambahbaikan tahunan terdiri daripada pindaan yang berikut:

(a) Pindaan kepada MFRS 12 Pendedahan Kepentingan dalam Entiti Lain

Pindaan itu menjelaskan bahawa entiti yang tidak perlu mendedahkan ringkasan maklumat kewangan untuk anak syarikat, usaha sama atau bersekutu apabila ia diklasifikasikan sebagai dipegang untuk jualan menurut MFRS 5.

(b) Pindaan kepada MFRS 1 Penggunaan Kali Pertama Piawaian Pelaporan Kewangan Malaysia

Pindaan mengeluarkan peruntukan tertentu daripada piawaian yang telah digunakan dan tidak lagi diperlukan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

Penerangan yang ringkas mengenai MFRS baru, pindaan kepada MFRS dan IC Interpretasi di atas yang telah dikeluarkan adalah seperti berikut (Sambungan):

- (i) **Pindaan untuk MFRS yang terkandung dalam dokumen bertajuk “Penambahbaikkan Tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014 – 2016”.** Penambahbaikkan tahunan terdiri daripada pindaan yang berikut (Sambungan):

(c) Pindaan kepada MFRS 128 Pelaburan Dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama

Pindaan menjelaskan bahawa apabila pelaburan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama dipegang oleh entiti yang merupakan organisasi teroka, atau kumpulan wang bersama, unit amanah atau entiti yang sama, entiti boleh memilih untuk mengukur bahawa pelaburan pada nilai saksama pada pelaburan demi pelaburan yang mengikut piawaian.

Penggunaan penambahbaikkan tahunan kepada Piawaian MFRS Kitaran 2014 – 2016 dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(ii) Inisiatif Pendedahan (Pindaan kepada MFRS 107)

Pindaan kepada MFRS 107 memerlukan entiti untuk menyediakan pendedahan kepada perubahan dalam liabiliti yang timbul daripada aktiviti pembiayaan, termasuk perubahan daripada aliran tunai dan perubahan bukan tunai. Daripada perubahan penggunaan pindaan ini, suatu penyesuaian antara pembukaan dan baki penutup bagi liabiliti daripada aktiviti pembiayaan telah didedahkan. Penggunaan pindaan ini tidak mempunyai sebarang kesan kewangan ke atas Kumpulan dan Bank kerana pendedahan sahaja yang rosotnilai.

(iii) Pengiktirafan Aset Cukai Tertunda bagi Kerugian Tidak Nyata (Pindaan kepada MFRS 112)

Pindaan kepada MFRS 112 menjelaskan kaedah perakaunan aset cukai tertunda bagi kerugian tidak nyata pada kadar tetap instrumen hutang pada nilai saksama. Penggunaan pindaan ini tidak mempunyai sebarang kesan kewangan ke atas Kumpulan dan Bank sebagai satu Kumpulan dan Bank telah memohon prinsip-prinsip di bawah pindaan ini.

(iv) MFRS 15 Perolehan Daripada Kontrak dengan Pelanggan

MFRS 15 mewujudkan prinsip yang boleh diguna pakai oleh entiti untuk melaporkan maklumat berguna mengenai jenis, amaun, pemsasaan dan ketidaktentuan perolehan dan aliran tunai yang diperoleh daripada kontrak dengan pelanggan. Prinsip utama MFRS 15 ialah apabila entiti mengiktiraf perolehan dengan cara yang menunjukkan pertimbangan suatu entiti dijangka layak untuk menerima sebagai pertukaran untuk barang atau perkhidmatan.

Penerimaan pakai MFRS 15 tidak dijangka mempunyai kesan penting atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(v) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014)

Versi akhir MFRS 9 ini menggantikan semua versi MFRS 9 sebelumnya. Permohonan retrospektif diperlukan, namun maklumat perbandingan tidak dimestikan. Piawaian ini memperkenalkan keperluan baharu bagi pengelasan dan pengukuran aset dan liabiliti, pengurangan nilai aset kewangan dan perakaunan lindung nilai.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

Penerangan yang ringkas mengenai MFRS baru, pindaan kepada MFRS dan IC Interpretasi di atas yang telah dikeluarkan adalah seperti berikut (Sambungan):

(v) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014) (Sambungan)

Pengelasan dan pengukuran

Pendekatan bagi pengelasan aset kewangan didorong oleh ciri-ciri aliran tunai dan model perniagaan di mana suatu aset dipegang dengan dua kategori pengukuran – kos terlunas dan nilai saksama. Semua instrumen ekuiti diukur pada nilai saksama. Instrumen hutang diukur pada kos terlunas sekiranya entiti itu memegangnya untuk mengumpul aliran tunai berkontrak dan aliran tunai tersebut merupakan amaun prinsipal dan faedah. Bagi liabiliti kewangan, piawaian itu mengekalkan kebanyakan keperluan MFRS 139. Ini termasuk perakaunan kos terlunas bagi kebanyakan liabiliti kewangan, dengan derivatif terbenam yang dwicabang. Perubahan utama ialah, dalam keadaan apabila opsi nilai saksama diambil sebagai liabiliti kewangan, pertukaran nilai saksama yang disebabkan oleh risiko kredit entiti itu sendiri, dicatatkan dalam pendapatan komprehensif lain bukannya penyata untung atau rugi, kecuali ini menyebabkan ketakpadanan perakaunan.

Rosotnilai

Keperluan susutnilai diterima pakai bagi aset kewangan yang diukur pada kos terlunas dan nilai saksama melalui pendapatan komprehensif lain, pajakan belum terima dan komitmen pinjaman tertentu lain serta kontrak jaminan kewangan. Pada pengiktirafan awal, peruntukan bagi susutnilai diperlukan bagi kerugian kredit yang dijangkakan (ECL) berikutan peristiwa kemungkiran yang berkemungkinan berlaku dalam tempoh 12 bulan (ECL selama 12 bulan). Sekiranya berlaku peningkatan yang ketara dalam risiko kredit, peruntukan bagi pengurangan susutnilai diperlukan untuk ECL yang disebabkan oleh semua peristiwa kemungkiran yang mungkin sepanjang jangkaan hayat instrumen kewangan berkenaan. Pentaksiran sama ada risiko kredit telah meningkat dengan ketara sejak pengiktirafan awal dibuat bagi setiap tempoh pelaporan dengan mempertimbangkan kebarangkalian berlakunya kemungkiran sepanjang baki hayat instrumen kewangan tersebut. Pentaksiran risiko kredit, serta anggaran ECL, hendaklah tidak berat sebelah, berwajaran kebarangkalian dan hendaklah menggabungkan semua maklumat yang berkaitan dengan pentaksiran tersebut, termasuk maklumat mengenai peristiwa lampau, keadaan semasa dan unjuran munasabah dan boleh disokong mengenai peristiwa masa hadapan dan keadaan ekonomi pada tarikh pelaporan. Selain itu, anggaran mengenai ECL hendaklah mengambil kira nilai semasa wang.

Perakaunan lindung nilai

Dibawah MFRS 9, keperluan perakaunan lindung nilai dipermudahkan bagi ujian keberkesanan lindung nilai dan membenarkan perakaunan lindung nilai untuk diguna pakai bagi instrumen dan risiko lindung nilai yang lebih pelbagai. Piawaian tersebut tidak menyelesaikan secara nyata perakaunan lindung nilai makro, yang dipertimbangkan dalam projek berasingan.

MFRS 9 memperkenalkan perubahan penting dalam cara Kumpulan dan Bank mengambil kira instrumen kewangan, terutamanya dasar perakaunan mengenai peruntukan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan.

Penerimaan pakai keperluan bagi pengelasan dan pengukuran akan memberi kesan ke atas pengelasan dan pengukuran aset kewangan Kumpulan dan Bank, tetapi ia dijangka tidak mempunyai kesan ke atas pengelasan dan pengukuran liabiliti Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

(a) MFRS 9 Instrumen Kewangan (2014) (Sambungan)

Perakaunan lindung nilai (Sambungan)

Pengiktirafan dan pengukuran pengurangan nilai di bawah MFRS 9 bertujuan untuk lebih berpandangan jauh berbanding dengan di bawah MFRS 139 dan menyebabkan kenaikan dalam peruntukan bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan memandangkan lebih banyak aset kewangan (MFRS 9 termasuk komitmen pinjaman dan kontrak jaminan pembiayaan) akan dinilai untuk pengurangan nilai dan peruntukan bagi pengurangan nilai akan dibuat untuk sekurang-kurangnya 12 bulan ECL.

MFRS 9 membenarkan entiti-entiti meneruskan dengan perakaunan lindung nilai di bawah MFRS 139 walaupun semasa elemen lain MFRS 9 berkuat kuasa jauh pada 1 Januari 2018. Kumpulan dan Bank akan terus menerima pakai perakaunan lindung nilai di bawah MFRS 139 sehingga lebih banyak penjelasan diperoleh mengenai keperluan perakaunan lindung nilai makro.

Penyediaan MFRS 9 oleh Kumpulan dan Bank bermula pada tahun 2015 dengan penubuhan Pasukan Projek MFRS 9 yang diketuai oleh Ketua Pegawai Kewangan Bank dan dibantu oleh perunding bagi Pelaksanaan MFRS 9. Pada tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2016, Kumpulan dan Bank menyelesaikan penilaian jurang dan mula membangunkan model-model pengurangan nilai patuh MFRS 9 bagi semua pendedahan kredit yang rosotnilai.

(b) Pemindahan Pelaburan Hartanah (Pindaan kepada MFRS 140)

Pindaan ini menjelaskan peruntukan yang sedia ada dalam piawaian mengenai pemindahan kepada, atau daripada kategori pelaburan hartanah. Penggunaan pindaan ini dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(c) Interpretasi IC 22 Urus Niaga Mata Wang Asing dan Pertimbangan Terlebih Dahulu

Interpretasi IC menangani isu di mana kadar pertukaran yang akan digunakan dalam laporan transaksi urus niaga mata wang asing melibatkan pertimbangan terlebih dahulu sama ada dibayar atau diterima. Penggunaan Interpretasi IC ini dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

(d) Mengguna Pakai Instrumen Kewangan MFRS 9 dengan MFRS 4 Kontrak Insuran (Pindaan ke atas MFRS 4)

Pindaan menangani isu-isu yang timbul daripada cabaran peralihan memohon pengecualian sementara daripada MFRS 9 untuk penanggung insurans memandangkan kontrak insurans baru yang akan datang MFRS17 standard dijangka akan dikeluarkan tidak lama lagi. Tarikh tamat tempoh pengecualian sementara daripada MFRS 9 bertepatan dengan tarikh kuat kuasa tentatif MFRS 17, seperti yang diputuskan oleh Lembaga Piawaian Perakaunan Antarabangsa pada bulan November 2016. Di samping itu, untuk mengurangkan kesan turun naik sementara keputusan yang dilaporkan entiti yang berurusan dengan kontrak insurans, pindaan memperkenalkan dua pilihan sukarela tambahan, iaitu pendekatan lapisan dan pendekatan penangguhan. Penggunaan pindaan ini dijangka tidak mempunyai sebarang kesan kewangan yang ketara ke atas penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(a) Penyata Pematuhan (Sambungan)

Penerangan yang ringkas mengenai MFRS baru, pindaan kepada MFRS dan IC Interpretasi di atas yang telah dikeluarkan adalah seperti berikut (Sambungan):

(e) Pembayaran Berasaskan Saham – Pengelasan dan Pengukuran Transaksi Pembayaran Berasaskan Saham (Pindaan ke atas MFRS 2)

Pindaan ini memberi panduan tentang bagaimana untuk mengambil kira situasi yang berikut:

- Kesan syarat-syarat keadaan letak hak dan tidak letak hak mengenai pengukuran yang bayaran berdasarkan saham penyelesaian tunai;
- Pengelasan urus niaga bayaran berasaskan saham dengan ciri-ciri penyelesaian bersih untuk pegangan pajak; dan
- Pengubahsuaian kepada terma-terma dan syarat-syarat urus niaga bayaran berasaskan saham yang mengubah klasifikasi transaksi dari tunai diselesaikan untuk penyelesaian ekuiti.

Kumpulan dan Bank pada masa ini tidak mempunyai apa-apa urus niaga bayaran berasaskan saham, penggunaan pindaan ini tidak mempunyai sebarang kesan kewangan ke atas Kumpulan dan Bank.

(f) MFRS 16 Pajak

MFRS 16 memperkenalkan model perakaunan tunggal untuk penyewa dan menghapuskan perbezaan antara pajakan kewangan dan pajakan operasi. Penerima pajak kini perlu mengiktiraf aset dan liabiliti untuk semua pajakan dengan tempoh lebih daripada 12 bulan, kecuali aset sandaran yang mempunyai nilai yang rendah. Dengan menggunakan pakai MFRS 16, Kumpulan dan Bank dikehendaki untuk mengambil kira sebahagian besar daripada pajakan operasi mereka dalam kunci kira-kira dengan mengiktiraf aset dan liabiliti pajakan 'hak-guna', sekali gus meningkatkan aset dan liabiliti Kumpulan dan Bank.

Kesan kewangan yang timbul daripada penggunaan piawaian ini masih dinilai oleh Kumpulan.

(g) Pindaan kepada MFRS 10 Penyata Kewangan Disatukan dan MFRS 128 Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama

Pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 menangani konflik antara keperluan MFRS 128 Pelaburan dalam Syarikat Bersekutu dan Usaha Sama dan MFRS 10 Penyata Kewangan Disatukan dan menjelaskan bahawa dalam transaksi yang melibatkan syarikat bersekutu atau usaha sama, sejauh mana keuntungan atau kerugian pengiktirafan bergantung sama ada harta yang dijual atau disumbangkan membentuk perniagaan. Menurut pindaan itu, keuntungan atau kerugian sepenuhnya harus diiktiraf atas kehilangan kawalan ke atas perniagaan, sama ada perniagaan itu terletak di dalam anak syarikat atau tidak. Pada masa yang sama, keuntungan atau kerugian daripada penjualan atau sumbangan anak syarikat yang bukan terdiri daripada perniagaan sebagaimana yang ditakrifkan dalam MFRS 3 Gabungan Perniagaan kepada syarikat bersekutu atau usaha sama hanya boleh diiktiraf pada pelabur yang tiada kaitan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama.

Para Pengarah tidak menjangka bahawa permohonan pindaan kepada MFRS 10 dan MFRS 128 akan memberi kesan yang ketara kepada penyata kewangan disatukan Kumpulan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(b) Asas pengukuran

Penyata kewangan Kumpulan dan Bank ini telah disediakan berdasarkan kos sejarah melainkan daripada yang dinyatakan dalam Nota 2. Kos sejarah secara umumnya berasaskan nilai saksama pertimbangan yang terlibat dalam pertukaran untuk aset. Nilai saksama adalah harga yang akan diterima untuk menjual aset atau dibayar untuk memindahkan liabiliti dalam urus niaga yang teratur antara peserta pasaran pada tarikh pengukuran, tidak kira sama ada harga tersebut boleh diperhatikan dengan terus atau dianggarkan dengan menggunakan teknik penilaian lain. Dalam menganggar nilai saksama aset atau liabiliti, Kumpulan mengambil kira karakter aset atau liabiliti jika peserta pasaran akan mengambil karakter tersebut dalam menentukan harga aset atau liabiliti pada tarikh pengukuran. Nilai saksama untuk pengukuran dan/atau untuk tujuan pendedahan di dalam penyata kewangan disatukan ditetapkan atas dasar tersebut kecuali untuk transaksi pembayaran berasaskan saham yang berada di dalam skop MFRS 2, urus niaga pemajakan yang berada di dalam skop MFRS 117 dan pengukuran yang mempunyai persamaan dengan nilai saksama tetapi bukan dinilai pada nilai saksama, seperti nilai boleh direalisasikan dalam MFRS 102 atau nilai digunakan dalam MFRS 136.

Di samping itu, untuk tujuan laporan kewangan, pengukuran nilai saksama dikategorikan kepada Tahap 1, 2 atau 3 berdasarkan tahap input kepada pengukuran nilai saksama yang boleh diperhatikan dan tahap signifikan input kepada pengukuran nilai saksama secara keseluruhan yang diuraikan seperti berikut:

- Input Tahap 1 adalah harga disebut (tidak dilaras) dalam pasaran aktif bagi aset atau liabiliti yang sama di mana entiti boleh mengaksesnya pada tarikh pengukuran;
- Input Tahap 2 adalah input, selain daripada harga disebut yang termasuk dalam Tahap 1, yang boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti, sama ada secara langsung atau tidak langsung; dan
- Input Tahap 3 adalah input yang tidak boleh diperhatikan bagi aset atau liabiliti.

Kumpulan mengenal pasti pemindahan antara hierarki nilai saksama pada tarikh peristiwa atau perubahan dalam keadaan yang menyebabkan pemindahan.

(c) Mata wang fungsian dan pembentangan

Penyata kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia (RM), yang merupakan mata wang fungsian Kumpulan dan Bank dan telah dibundarkan kepada ribu yang terdekat, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan

Dalam penyediaan penyata kewangan, pengurusan dikehendaki membuat pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan polisi perakaunan dan jumlah aset, liabiliti, pendapatan dan perbelanjaan. Keputusan sebenar mungkin berbeza daripada anggaran ini. Anggaran dan andaian asas disemak secara berterusan. Semakan ke atas anggaran perakaunan diiktiraf dalam penyata kewangan dalam tempoh di mana anggaran itu disemak dan dalam mana-mana tempoh akan datang yang rosotnilai.

Bahagian penting penganggaran, ketidakpastian dan pertimbangan kritikal yang digunakan dalam mengguna pakai dasar perakaunan yang mempunyai kesan penting dalam menentukan jumlah yang diiktiraf dalam penyata kewangan adalah seperti berikut:

(i) Kerugian rosotnilai atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Kumpulan dan Bank menyemak portfolio pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan untuk menentukan sama ada kerugian rosotnilai patut diiktiraf dalam untung atau rugi.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dianggap sebagai rosotnilai apabila terdapat bukti objektif rosotnilai akibat daripada peristiwa kerugian yang telah menrosotnilaikan anggaran aliran tunai masa depan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan tersebut selepas pengiktirafan awal.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(i) Kerugian rosotnilai atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Rosotnilai kolektif

Rosotnilai kolektif diaplikasi ke atas kumpulan pembiayaan dengan karakter risiko kredit yang sama, dan yang tidak dikelaskan di bawah rosotnilai individu.

Elaun kolektif mengambil kira kebarangkalian pembiayaan menjadi mungkir (atau kebarangkalian mungkir) dan anggaran kerugian apabila mungkir (atau kerugian mungkir) pembiayaan tertentu.

Kebarangkalian mungkir adalah hasil kumulatif tren mungkir untuk tempoh tertentu yang ditetapkan, sedangkan kerugian mungkir adalah diukur dengan mempertimbangkan nilai cagaran kepada pembiayaan dan anggaran tempoh pemulihan daripada cagaran.

Kebarangkalian mungkir mencerminkan sektor perniagaan untuk pembiayaan dan ditapis ke tahap graviti dari segi mungkir yang ditunjukkan oleh pembiayaan. Kadar untuk kebarangkalian mungkir mengambil aspek risiko sektor perniagaan.

(ii) Rosotnilai aset kewangan tersedia untuk jualan

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, pihak pengurusan akan menilai sama ada terdapat bukti objektif rosotnilai akibat daripada satu atau lebih peristiwa yang berlaku selepas pengiktirafan awal pelaburan.

Rosotnilai sekuriti hutang

Sekuriti hutang rosotnilai jika terdapat tanda peristiwa kerugian telah berlaku sejak pengiktirafan awal. Ia biasanya mempunyai kesan negatif terhadap anggaran aliran tunai masa depan berkaitan dengan pembayaran balik sekuriti.

Rosotnilai sekuriti ekuiti

Bagi instrumen ekuiti, rosotnilai tidak dikenal pasti berdasarkan analisa unjuran aliran tunai seperti instrumen hutang di atas. Ia wujud kerana berlakunya peristiwa-peristiwa berikut:

- a. penurunan signifikan dalam nilai saksama sekuriti di bawah kos asal (20%); atau
- b. penurunan berpanjangan dalam nilai saksama sekuriti di bawah kos asal (9 bulan)

Peristiwa di atas ini dianggap bukti objektif bagi peruntukan rosotnilai atas sekuriti ekuiti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(iii) Rosotnilai aset kewangan dipegang hingga matang

Kumpulan dan Bank menilai pada akhir setiap tempoh pelaporan sama ada terdapat bukti objektif rosotnilai pelaburan dipegang hingga matang yang disebabkan oleh satu atau lebih peristiwa kerugian yang mempunyai kesan ke atas anggaran aliran tunai masa hadapan bagi pelaburan kewangan atau kumpulan pelaburan kewangan yang boleh dianggarkan dengan pasti.

Jika terdapat bukti objektif rosotnilai, kerugian rosotnilai diiktiraf sebagai perbezaan antara kos pengambilalihan dan nilai semasa anggaran aliran tunai masa depan, ditolak sebarang kerugian rosotnilai nilai yang diiktiraf sebelumnya.

Jika pelaburan dipegang hingga matang mempunyai kadar keuntungan berubah, kadar diskaun untuk mengukur sebarang kerugian rosotnilai adalah kadar keuntungan semasa efektif yang ditentukan di bawah kontrak. Sebagai suaimanfaat praktikal, Kumpulan dan Bank boleh mengukur rosotnilai nilai atas asas nilai saksama instrumen menggunakan harga pasaran tersiar.

(iv) Aset cukai tertunda

Aset cukai tertunda diiktiraf ke atas kerugian cukai belum guna, elaun modal belum diserap dan perbezaan sementara yang boleh ditolak sehingga ke tahap di mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan cukai masa hadapan yang mencukupi boleh diperolehi untuk kegunaan cukai belum guna, elaun modal belum diserap dan perbezaan sementara tersebut. Pertimbangan signifikan oleh pengurusan diperlukan untuk menentukan jumlah aset cukai tertunda yang boleh diiktiraf, berdasarkan tempoh masa yang berkemungkinan dan tahap keuntungan boleh cukai hadapan, bersama-sama dengan strategi perancangan cukai masa hadapan.

(v) Obligasi manfaat persaraan

Nilai kini obligasi pelan manfaat ditentukan bergantung kepada beberapa faktor yang ditentukan menggunakan beberapa andaian.

Andaian yang digunakan untuk menentukan kos bersih manfaat persaraan telah mengambil kira kadar diskaun, kadar inflasi perubatan kadar peningkatan gaji. Sebarang perubahan dalam andaian ini akan memberi kesan kepada amaun bawaan obligasi pelan manfaat ditentukan.

Kumpulan dan Bank menentukan kadar diskaun yang berpatutan pada setiap akhir tempoh pelaporan. Ia digunakan untuk menentukan nilai semasa anggaran aliran keluar tunai masa hadapan yang diperlukan bagi menyelesaikan obligasi pelan manfaat ditentukan tersebut. Dalam menentukan kadar diskaun yang bersesuaian, Kumpulan dan Bank mengambil kira kadar faedah bagi bon korporat berkualiti tinggi yang dinominasikan dalam mata wang di mana manfaat tersebut akan dibayar dan ianya mempunyai tempoh kematangan lebih kurang sama dengan tempoh obligasi pelan manfaat ditentukan tersebut.

Andaian utama yang digunakan dalam penganggaran obligasi masa hadapan Kumpulan dan Bank yang timbul daripada manfaat perubatan selepas perkhidmatan, manfaat persaraan/gratuiti dan manfaat kakitangan jangka panjang lain masing-masing dinyatakan dalam Nota 18.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(vi) Peruntukan untuk fi wakalah/pembiayaan Akaun Khas Individu (ISA) dan Akaun Unit Perlindungan (PUA)

Peruntukan untuk fi wakalah

Peruntukan telah dibuat untuk merekodkan kerugian masa hadapan yang tertentu, jika ada, kepada Pengendali Takaful yang timbul daripada servis kontrak polisi individu dengan peserta.

a. Produk caruman tunggal

Peruntukan dianggar berdasarkan nilai kini aktuari bagi perbelanjaan penyelenggaraan pada masa hadapan.

b. Produk lain

Peruntukan dianggarkan berdasarkan aliran wang tunai bersih masa hadapan yang didiskaunkan kepada Pengendali Takaful dengan menggunakan kaedah aktuari yang selaras dengan apa yang digunakan bagi bukan unit rizab dalam penanggung insurans hayat konvensional dikenali sebagai kaedah rizab “sterling”.

Andaian yang digunakan adalah selaras dengan apa yang digunakan dalam penilaian dana Tabarru' dan andaian perbelanjaan Pengendali Takaful adalah berdasarkan kajian pengalaman Kumpulan.

Pembiayaan untuk ISA dan PUA

Kumpulan menyediakan pembiayaan kepada peserta untuk menyelesaikan caj Tabarru' tertunggak kepada dana takaful keluarga bagi jumlah yang kekurangan dalam dana setiap peserta ISA dan PUA. Peruntukan untuk kerugian rosotnilai dibuat kepada pembiayaan ini dengan menggunakan anggaran nisbah luput bagi sijil-sijil yang terlibat. Selepas pembiayaan, peruntukan untuk kerugian rosotnilai akan dinyatakan semula sehingga jumlah asal dibekalkan untuk sijil peserta yang menambah kekurangan mereka manakala kerugian rosotnilai dihapus kira bagi sijil/manfaat yang luput.

(vii) Takaful

Penghutang takaful diiktiraf apabila terhutang dan pengiktirafan awal diukur pada nilai saksama pertimbangan yang diterima atau belum diterima. Selepas pengiktirafan awal, penghutang takaful diukur pada kos terlunas menggunakan kaedah kadar hasil efektif.

Jika terdapat bukti objektif bahawa penghutang takaful rosotnilai, Kumpulan mengurangkan jumlah bawaan penghutang takaful dengan sewajarnya dan mengiktiraf kerugian rosotnilai dalam untung atau rugi. Kumpulan mengumpulkan bukti objektif bahawa penghutang takaful dirosotnilaikan menggunakan proses yang sama bagi aset kewangan yang dibawa pada kos terlunas. Kerugian rosotnilai dikira di bawah kaedah sama yang digunakan untuk aset kewangan. Proses-proses ini telah dijelaskan di Nota 2(i)(v). Penghutang Takaful dinyahiktiraf apabila kriteria penyahiktirafan bagi aset kewangan telah dipenuhi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(viii) Dana takaful am – Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Peruntukan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan adalah berdasarkan anggaran kos muktamad bagi semua tuntutan yang berlaku tetapi tidak diselesaikan pada akhir tempoh pelaporan, sama ada dilaporkan atau tidak, bersama-sama dengan tuntutan yang berkaitan dengan kos pengendalian dan pengurangan nilai penyelamatan yang dijangka dan lain-lain pemulihan. Kelewatan boleh berlaku dalam pemberitahuan dan penjelasan dalam beberapa jenis tuntutan. Oleh itu, kos muktamad tuntutan ini tidak boleh diketahui dengan pasti pada akhir tempoh pelaporan. Liabiliti ini dikira pada akhir tempoh pelaporan dengan menggunakan pelbagai teknik unjuran tuntutan piawaian aktuari berdasarkan data empirik dan andaian semasa yang boleh merangkumi margin untuk sisihan negatif. Liabiliti ini tidak didiskaunkan untuk nilai masa wang. Tiada peruntukan untuk rizab penyamaan atau malapetaka diiktiraf. Liabiliti ini tidak lagi diiktiraf apabila kontrak luput, ditamatkan atau dibatalkan.

Sebagaimana dengan semua unjuran, terdapat unsur-unsur ketidaktentuan, maka unjuran tuntutan masa hadapan mungkin berbeza daripada pengalaman tuntutan sebenar disebabkan tahap ketidakpastian yang terlibat dalam mengunjurkan tuntutan masa hadapan adalah berdasarkan pengalaman tuntutan lepas. Ketidaktentuan ini berlaku dari perubahan dalam dasar risiko, perubahan dalam penyebaran risiko, masa dan jumlah penyelesaian tuntutan serta ketidakpastian dalam model unjuran dan asas andaian.

(ix) Dana takaful keluarga - Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Bagi perniagaan kumpulan keluarga, peruntukan dibuat bagi kos tuntutan bersama dengan perbelanjaan yang berkaitan dan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan bagi kemalangan dan perlindungan kesihatan pada akhir tempoh pelaporan. Kos muktamad bagi tuntutan tertunggak adalah dianggar dengan menggunakan pelbagai teknik unjuran tuntutan piawaian aktuari, seperti Chain Ladder, Bornheutter-Ferguson dan Nisbah Rugi Muktamad oleh aktuari Kumpulan yang berkeelayakan. Bagi semua unjuran, terdapat unsur-unsur yang tidak menentu maka pengalaman tuntutan masa hadapan mungkin berbeza daripada pengalaman tuntutan sebenar disebabkan tahap ketidakpastian yang terlibat dalam mengunjurkan tuntutan masa hadapan adalah berdasarkan pengalaman tuntutan lepas.

Ketidaktentuan ini berlaku disebabkan perubahan dalam dasar risiko, perubahan dalam penyebaran risiko, masa dan jumlah penyelesaian tuntutan serta ketidakpastian dalam model unjuran dan asas andaian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

1. ASAS PENYEDIAAN PENYATA KEWANGAN (Sambungan)

(d) Penggunaan anggaran dan pertimbangan (Sambungan)

(x) Dana takaful keluarga - Rizab aktuari

Liabiliti aktuari bagi produk berkaitan dengan pelaburan dan produk bukan berkaitan dengan pelaburan dikira menggunakan kaedah aliran tunai didiskaun untuk memastikan sebarang aliran tunai negatif masa hadapan akibat kekurangan caj Tabarru' untuk memenuhi jangkaan perbelanjaan manfaat keluar dihapuskan.

Liabiliti takaful keluarga diiktiraf apabila kontrak dimeterai dan caruman dikenakan.

Liabiliti ini diukur dengan menggunakan kaedah penilaian aktuari prospektif. Liabiliti ini ditentukan sebagai jumlah nilai kini manfaat masa hadapan yang ditolak dengan nilai kini bagi pertimbangan kasar masa hadapan yang timbul daripada sijil yang didiskaunkan pada kadar diskaun risiko yang bersesuaian. Liabiliti ini berdasarkan andaian anggaran terbaik dan dengan mengambil kira pengalaman penting kebelakangan ini. Jumlah yang sesuai bagi peruntukan margin risiko untuk sisihan negatif daripada jangkaan pengalaman dibuat dalam penilaian liabiliti.

Bagi sijil keluarga di mana sebahagian daripada atau keseluruhan caruman terkumpul dalam suatu dana, jumlah yang terkumpul seperti yang diisytiharkan kepada peserta akan ditetapkan sebagai liabiliti. Pensifaran diaplikasi pada peringkat sijil dan tiada sijil dianggap sebagai aset di bawah kaedah penilaian yang diguna pakai.

Pelarasan kepada liabiliti pada setiap akhir tempoh pelaporan adalah direkodkan dalam untung atau rugi. Keuntungan daripada margin sisihan negatif di atas kontrak larian diiktiraf dalam untung atau rugi sepanjang hayat kontrak manakala kerugian diiktiraf sepenuhnya dalam untung atau rugi pada tahun pertama larian.

Liabiliti ini tidak diiktirafkan apabila kontrak luput, ditamatkan atau dibatalkan. Pada setiap akhir tempoh pelaporan, satu penilaian dibuat sama ada liabiliti takaful keluarga yang diiktiraf adalah mencukupi dengan menggunakan ujian kecukupan liabiliti yang sedia ada.

Apa-apa kekurangan direkodkan dalam untung atau rugi dengan penubuhan rizab teknikal bagi kerugian tersebut. Pada tempoh berikutnya, liabiliti bagi suatu blok perniagaan yang telah gagal ujian kecukupan adalah berdasarkan andaian-andaian yang ditubuhkan pada masa pengiktirafan kerugian. Kerugian yang terhasil daripada ujian kecukupan liabiliti boleh ditarik balik dalam tahun-tahun masa hadapan jika rosot nilai tidak lagi wujud.

Sebagaimana dengan semua unjuran, terdapat unsur-unsur ketidakpastian dan oleh itu liabiliti yang diunjurkan mungkin akan berbeza daripada liabiliti yang sebenar disebabkan tahap penting ketidakpastian yang terlibat dalam kadar diskaun yang digunakan dan juga andaian kematian dan kesihatan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING

Dasar-dasar perakaunan yang dinyatakan di bawah telah diguna pakai secara konsisten untuk semua tempoh yang dibentangkan dalam penyata kewangan ini, dan telah digunakan secara konsisten oleh Kumpulan dan Bank, kecuali dinyatakan sebaliknya.

(a) Asas penyatuan

(i) Subsidiari dan asas penyatuan

Penyata kewangan yang disatukan merangkumi penyata kewangan Bank dan entiti yang dikawal oleh Bank dan subsidiarinya. Kawalan dicapai apabila Bank:

- mempunyai kuasa atas penerima pelaburan;
- terdedah atau mempunyai hak, pulangan berubah-ubah dari penglibatannya dengan menerima pelaburan; dan
- mempunyai keupayaan untuk menggunakan kuasanya untuk memberi kesan kepada pulangan.

Bank menaksir semula sama ada ia mengawal satu penerima pelaburan jika fakta dan keadaan menunjukkan bahawa terdapat perubahan kepada satu atau lebih tiga unsur kawalan yang disenaraikan di atas.

Apabila Bank mempunyai hak mengundi kurang daripada majoriti di dalam penerima pelaburan, ianya mempunyai kuasa ke atas penerima pelaburan apabila hak mengundinya cukup untuk memberikan kebolehan praktikal dalam mentadbir aktiviti relevan penerima pelaburan secara unilateral. Bank mempertimbangkan semua fakta relevan dan keadaan dalam menaksir sama ada hak mengundi Bank dalam satu penerima pelaburan adalah mencukupi untuk memberi ia kuasa, termasuk:

- saiz pegangan hak mengundi Bank berbanding dengan saiz dan penyerakan pemegang pemegang-pemegang undian yang lain;
- potensi hak mengundi dipegang oleh Bank, pemegang-pemegang undian lain atau pihak lain;
- hak terhasil daripada persetujuan kontrak lain; dan
- mana-mana fakta tambahan dan keadaan yang menunjukkan bahawa Bank mempunyai, atau tidak mempunyai, kebolehan untuk mentadbir aktiviti relevan pada masa keputusan perlu dibuat, termasuk corak pengundian di mesyuarat pemegang saham sebelumnya

Penyatuan subsidiari bermula apabila Bank mendapatkan kawalan ke atas subsidiari dan terhenti apabila Bank hilang kawalan terhadap subsidiari itu. Secara khusus, pendapatan dan perbelanjaan dalam subsidiari yang diambil alih atau dilupakan di dalam tahun kewangan dimasukkan di dalam untung atau rugi dari tarikh Bank mendapat kawalan sehingga tarikh Bank berhenti mengawal subsidiari.

Untung atau rugi dan setiap komponen pendapatan komprehensif lain diagihkan kepada pemilik Bank dan kepada kepentingan bukan kawalan. Jumlah pendapatan komprehensif subsidiari diagihkan kepada pemilik Bank dan kepada kepentingan bukan kawalan walaupun menyebabkan keputusan kepentingan bukan kawalan mempunyai baki defisit.

Jika perlu, pelarasan dibuat kepada penyata kewangan subsidiari dengan melaraskan polisi perakaunan mereka sejajar dengan dasar-dasar perakaunan Kumpulan.

Semua aset dan liabiliti dalam ahli kumpulan, ekuiti, pendapatan, perbelanjaan dan aliran tunai yang berkaitan dengan urus niaga di antara ahli-ahli Kumpulan dihapuskan sepenuhnya semasa penyatuan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Perubahan dalam kepentingan pemilikan Kumpulan dalam subsidiari

Perubahan dalam kepentingan pemilikan Kumpulan dalam subsidiari yang tidak menyebabkan kehilangan kawalan Kumpulan diambil kira sebagai urusan ekuiti. Akaun bawaan bagi kepentingan Kumpulan dan kepentingan bukan kawalan dilaraskan untuk mencerminkan perubahan dalam kepentingan relatif dalam subsidiari. Sebarang perbezaan di antara akaun yang mana kepentingan bukan kawalan dilaraskan dan nilai saksama pertimbangan yang dibayar atau diterima diiktiraf secara langsung dalam ekuiti pemilikan Bank.

Apabila Kumpulan kehilangan kawalan ke atas subsidiari, keuntungan atau kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi dan dikira sebagai perbezaan di antara:

- a. agregat nilai saksama pertimbangan yang diterima dan nilai saksama sebarang kepentingan tertanggung; dan
- b. akaun bawaan terdahulu oleh aset (termasuk muhibah) dan liabiliti subsidiari dan sebarang kepentingan bukan kawalan.

Semua jumlah yang sebelum ini diiktiraf di dalam pendapatan komprehensif lain yang berkenaan dengan subsidiari tersebut diambil kira seolah-olah Kumpulan telah melupuskan aset atau liabiliti yang berkenaan subsidiari (iaitu dikelaskan semula sebagai untung atau rugi dan dipindahkan ke satu lagi kategori ekuiti seperti yang ditetapkan/dibenarkan oleh MFRS). Nilai saksama bagi apa-apa pelaburan tertahan oleh bekas subsidiari pada tarikh apabila kawalan hilang dianggap sebagai nilai saksama pada pengiktirafan awal bagi perakaunan berikutnya di bawah MFRS 139 *Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran* atau, di mana berkenaan, kos pada pengiktirafan awal pelaburan dalam syarikat bersekutu atau usaha sama.

Kombinasi Perniagaan

Pengambilalihan subsidiari dan perniagaan diambil kira dengan menggunakan kaedah pengambilalihan. Pertimbangan yang dipindahkan di dalam kombinasi perniagaan ini diukur pada nilai saksama di mana ia dikira sebagai jumlah pengambilalihan pada tarikh nilai saksama aset yang dipindahkan oleh Kumpulan, liabiliti yang ditanggung oleh Kumpulan kepada penerima pemilik aset terdahulu dan instrumen ekuiti yang diterbitkan oleh Kumpulan dalam pertukaran untuk kawalan subsidiari yang diambil alih. Kos berkaitan pengambilalihan yang terlibat diiktiraf dalam untung atau rugi apabila ditanggung.

Pada tarikh pengambilalihan, aset dikenal pasti dan liabiliti yang diambil alih dianggap diiktiraf pada nilai saksama, kecuali:

- aset atau liabiliti cukai tertunda atau aset atau liabiliti yang berkaitan dengan pengaturan manfaat pekerja adalah diiktiraf dan diukur selaras dengan MFRS 112 *Cukai Pendapatan* dan MFRS 119 *Manfaat Pekerja*;
- liabiliti atau instrumen ekuiti yang berkaitan dengan pengaturan pembayaran berasaskan saham oleh penerima atau pengaturan pembayaran berasaskan saham oleh Kumpulan dimasukkan bagi menggantikan pengaturan pembayaran berasaskan saham oleh penerima yang diukur mengikut MFRS 2 *Pembayaran berasaskan Saham* pada tarikh pengambilalihan; dan
- aset (atau kumpulan penyingkiran) yang diklasifikasikan sebagai dipegang untuk jualan selaras dengan MFRS 5 *Aset Bukan Semasa Dipegang untuk Jualan dan Penamatan Kendalian* adalah diukur mengikut Piawaian tersebut.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Kombinasi Perniagaan (Sambungan)

Muhibah adalah diukur sebagai lebihan jumlah pertimbangan yang dipindahkan, apa-apa amaun kepentingan bukan kawalan semasa diambilalih, dan nilai saksama kepentingan ekuiti pemeroleh yang sebelum ini diambilalih (jika ada) ke atas amaun bersih pengambilalihan nilai pada tarikh jumlah aset dikenalpasti diambilalih dan liabiliti yang ditanggung. Jika, selepas penilaian semula, jumlah bersih pengambilalihan-tarikh aset dikenalpasti diambilalih dan liabiliti yang ditanggung melebihi jumlah pertimbangan yang dipindahkan, apa-apa amaun kepentingan bukan kawalan yang diambilalih dan nilai saksama ekuiti pemerolehan yang sebelum ini mempunyai kepentingan dalam syarikat yang diambilalih (jika ada), lebihan tersebut diiktiraf serta-merta dalam untung atau rugi sebagai keuntungan tawaran pembelian.

Kepentingan bukan kawalan adalah kepentingan pemilikan yang hadir dan melayakkan pemegangnya untuk berkongsi satu kadar aset bersih entiti sekiranya berlaku pembubaran yang mungkin pada mulanya diukur sama ada pada nilai saksama atau mengikut bahagian bersekadar dengan kepentingan bukan kawalan melalui jumlah yang diiktiraf daripada aset bersih yang boleh dikenalpasti. Asas pilihan pengukuran dibuat berdasarkan transaksi-transaksi. Lain-lain jenis kepentingan bukan kawalan diukur pada nilai saksama atau, apabila berkenaan, atas dasar yang dinyatakan dalam piawaian lain.

Jika pertimbangan yang dipindahkan oleh Kumpulan dalam penggabungan perniagaan termasuk aset atau liabiliti yang terhasil daripada pengaturan kontinjen, pertimbangan kontinjen diukur pada nilai saksama semasa tarikh pengambilalihan. Perubahan dalam nilai saksama pertimbangan kontinjen yang layak ke atas pelarasan tempoh pengukuran diselaraskan secara retrospektif, dengan pelarasan yang sepadan terhadap muhibah. Pelarasan tempoh pengukuran adalah pelarasan yang timbul daripada maklumat tambahan yang diperolehi semasa “tempoh pengukuran” (yang tidak boleh melebihi satu tahun dari tarikh pengambilalihan) mengenai fakta dan keadaan yang wujud pada tarikh pengambilalihan.

Perakaunan yang berikutnya bagi perubahan dalam nilai saksama pertimbangan luar jangka yang tidak layak sebagai pelarasan tempoh pengukuran bergantung kepada bagaimana pertimbangan kontinjen diklasifikasikan. Pertimbangan kontinjen yang diklasifikasikan sebagai ekuiti tidak diukur semula pada tarikh laporan berikutnya dan penyelesaian berikutnya adalah diambilkira dalam ekuiti. Pertimbangan kontinjen yang diklasifikasikan sebagai aset atau liabiliti diukur semula pada tarikh pelaporan berikutnya selaras dengan MFRS 139 *Instrumen Kewangan: Pengiktirafan dan Pengukuran* atau MFRS 137 *Peruntukan, Liabiliti Luarjangka dan Aset Luarjangka*, sebagaimana yang sesuai, dengan keuntungan atau kerugian sepadan yang diiktiraf dalam untung rugi.

Jika kepentingan ekuiti di mana kombinasi perniagaan dicapai secara berperingkat-peringkat, Kumpulan sebelumnya telah memegang kepentingan ekuiti akan diukur semula pada nilai saksama mengikut tarikh pengambilalihan tersebut (iaitu tarikh apabila Kumpulan mencapai kawalan) dan keuntungan atau kerugian yang terhasil, jika ada, diiktiraf dalam untung rugi. Jumlah yang timbul daripada kepentingan yang diambilalih sebelum tarikh pengambilalihan di mana sebelum ini telah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain diklasifikasikan kepada untung atau rugi, di mana keadaan itu akan menjadi sesuai jika kepentingan itu telah dilupuskan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(i) Subsidiari dan asas penyatuan (Sambungan)

Kombinasi Perniagaan (Sambungan)

Jika permulaan perakaunan bagi penggabungan perniagaan adalah tidak lengkap menjelang akhir tempoh pelaporan di mana gabungan itu berlaku, Kumpulan melaporkan jumlah sementara bagi barangan yang perakaunannya adalah lengkap. Jumlah sementara diselaraskan dalam tempoh pengukuran (seperti di atas), atau aset atau liabiliti tambahan diiktiraf, untuk mencerminkan maklumat baru yang diperolehi tentang fakta dan keadaan yang wujud pada tarikh pengambilalihan itu, jika diketahui, akan menrosotnilaikan amaun yang diiktiraf pada tarikh berkenaan.

Subsidiari

Pelaburan dalam subsidiari yang dihapuskan semasa penyatuan, dinyatakan pada kos ditolak kerugian rosotnilai, jika ada, dalam penyata kewangan Bank yang berasingan.

(ii) Pelaburan dalam syarikat bersekutu

Syarikat bersekutu adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai pengaruh penting. Pengaruh penting adalah kuasa untuk mengambil bahagian dalam keputusan dasar kewangan dan operasi syarikat bersekutu tetapi tidak mempunyai kawalan atau kawalan bersama ke atas dasar-dasar tersebut.

Keputusan dan aset dan liabiliti syarikat bersekutu diambil kira di dalam penyata kewangan yang disatukan menggunakan kaedah perakaunan ekuiti, kecuali apabila pelaburan, atau sebahagian daripadanya, diklasifikasikan sebagai dipegang untuk jualan, di mana ianya akan diambil kira selaras dengan MFRS 5. Di bawah kaedah ekuiti, pelaburan di dalam syarikat bersekutu pada mulanya diiktiraf di dalam penyata kedudukan kewangan pada kos dan diselaraskan kemudiannya untuk mengiktiraf untung atau rugi dan pendapatan komprehensif lain Kumpulan ke atas syarikat bersekutu. Apabila bahagian kerugian Kumpulan dalam syarikat bersekutu melebihi kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu berkenaan (termasuk sebarang kepentingan jangka panjang yang pada amnya, merupakan sebahagian daripada pelaburan bersih Kumpulan dalam syarikat bersekutu), Kumpulan tidak meneruskan mengiktiraf bahagiannya dalam kerugian. Kerugian tambahan diiktiraf hanya setakat di mana Kumpulan menanggung obligasi perundangan atau konstruktif atau membuat pembayaran bagi pihak syarikat bersekutu.

Pelaburan dalam syarikat bersekutu diambil kira dengan menggunakan kaedah ekuiti dari tarikh di mana pelaburan menjadi syarikat bersekutu. Sebarang lebihan kos pengambilalihan ke atas kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama aset, liabiliti dan liabiliti luar jangka bersih yang dikenal pasti adalah mewakili muhibah, di mana ia dimasukkan di dalam amaun bawaan pelaburan. Sebarang lebihan kepentingan Kumpulan dalam nilai saksama bersih aset dan liabiliti yang boleh dikenal pasti ke atas kos pelaburan, selepas penilaian semula, diiktiraf serta merta di dalam untung atau rugi dalam tempoh di mana pelaburan tersebut diperolehi.

Keperluan MFRS 139 digunakan untuk menentukan sama ada ia perlu untuk mengiktiraf sebarang rosotnilai bagi pelaburan Kumpulan dalam syarikat bersekutu. Apabila perlu, keseluruhan amaun bawaan pelaburan (termasuk muhibah) diuji untuk rosotnilai mengikut MFRS 136 *Rosotnilai Aset* sebagai aset tersendiri dengan membandingkan amaun boleh pulih (lebih tinggi daripada nilai yang digunakan dan nilai saksama ditolak kos pelupusan) dengan amaun bawaan. Sebarang kerugian rosotnilai yang diiktiraf membentuk sebahagian dengan amaun bawaan pelaburan. Sebarang keterbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf mengikut MFRS 136 setakat mana amaun boleh pulih pelaburan kemudiannya meningkat.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(a) Asas penyatuan (Sambungan)

(ii) Pelaburan dalam syarikat bersekutu (Sambungan)

Kumpulan tidak meneruskan penggunaan kaedah ekuiti dari tarikh pelaburan terhenti menjadi syarikat bersekutu atau apabila pelaburan tersebut dikelaskan sebagai dipegang untuk jualan. Apabila Kumpulan mengekalkan kepentingan dalam bekas syarikat bersekutu dan kepentingan yang dikekalkan adalah aset kewangan, Kumpulan mengukur kepentingan dikekalkan pada nilai saksama pada tarikh tersebut dan nilai saksama adalah dianggap sebagai nilai saksama pada pengiktirafan awal mengikut MFRS 139. Perbezaan di antara amaun bawaan syarikat bersekutu pada tarikh kaedah ekuiti dihentikan, dan nilai saksama sebarang kepentingan dikekalkan dan apa-apa hasil daripada melupuskan sebahagian kepentingan dalam syarikat bersekutu diambil kira dalam penentuan keuntungan atau kerugian di atas pelupusan syarikat bersekutu. Di samping itu, Kumpulan akan mengambil kira semua jumlah yang sebelum ini diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain berkenaan dengan syarikat bersekutu sama seperti dasar yang akan disyaratkan jika syarikat bersekutu telah secara langsung melupuskan aset atau liabiliti yang berkaitan. Oleh itu, sekiranya keuntungan atau kerugian yang dahulunya diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain oleh syarikat bersekutu akan dikelaskan semula kepada untung atau rugi ke atas pelupusan aset atau liabiliti. Kumpulan mengklasifikasikan semula keuntungan atau kerugian daripada ekuiti kepada untung atau rugi (sebagai pelarasan klasifikasi semula) apabila kaedah ekuiti dihentikan.

Kumpulan masih menggunakan kaedah ekuiti apabila pelaburan dalam syarikat bersekutu menjadi satu pelaburan dalam usahasama. Tidak ada pengukuran semula nilai saksama kepada sebarang perubahan dalam kepentingan pemilikan.

Apabila Kumpulan mengurangkan kepentingan pemilikannya dalam syarikat bersekutu tetapi Kumpulan terus menggunakan kaedah ekuiti, Kumpulan mengklasifikasikan semula kepada untung atau rugi bahagian keuntungan atau kerugian yang sebelum ini telah diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sehubungan dengan pengurangan dalam kepentingan pemilikan jika keuntungan atau kerugian akan dikelaskan semula kepada untung atau rugi ke atas pelupusan aset atau liabiliti yang berkaitan.

Apabila sekumpulan entiti berurusan dengan syarikat bersekutu Kumpulan, untung atau rugi dari urus niaga dengan syarikat bersekutu diiktiraf dalam penyata kewangan yang disatukan hanya setakat kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu yang tidak berkaitan dengan Kumpulan.

(b) Urus niaga mata wang asing

Urus niaga dalam mata wang asing ditukarkan kepada mata wang fungsian bagi setiap entiti dalam Kumpulan pada kadar pertukaran pada tarikh urus niaga.

Aset dan liabiliti kewangan dalam mata wang asing pada akhir tempoh pelaporan ditukarkan kepada mata wang fungsian pada kadar pertukaran pada tarikh tersebut.

Aset dan liabiliti bukan kewangan dalam mata wang asing yang diukur pada nilai saksama ditukarkan kepada mata wang fungsian pada kadar pertukaran pada tarikh nilai saksama ditentukan. Perbezaan mata wang asing yang timbul daripada pertukaran semula diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(c) Pendapatan faedah dan pembiayaan dan perbelanjaan

Semua instrumen kewangan yang diukur pada kos terlunas dan aset kewangan yang menjana faedah/keuntungan diklasifikasikan sebagai dipegang untuk dagangan dan sekuriti tersedia untuk jualan, pendapatan faedah dan pembiayaan dan perbelanjaan diiktiraf di bawah pendapatan faedah, perbelanjaan faedah dan pendapatan bersih bagi operasi Perbankan Islam dalam untung atau rugi menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

Kaedah faedah/keuntungan efektif adalah kaedah pengiraan kos aset dan liabiliti kewangan yang dilunaskan dan mengagihkan pendapatan faedah/pembiayaan atau perbelanjaan dalam tempoh yang berkenaan. Kadar faedah/keuntungan efektif adalah kadar diskaun anggaran pembayaran tunai masa hadapan atau penerimaan melalui jangka hayat instrumen kewangan atau tempoh yang lebih singkat kepada jumlah bersih amaun bawaan bagi aset atau liabiliti kewangan. Pengiraan ini mengambil kira semua syarat kontrak instrumen kewangan tetapi tidak mengambil kira kerugian kredit masa hadapan. Yuran dan kos urus niaga yang ketara adalah penting kepada kadar faedah efektif dan kiraan premium atau diskaun.

Pendapatan daripada kontrak berasaskan jual-beli diiktiraf menggunakan asas kadar keuntungan efektif ke atas tempoh kontrak berdasarkan jumlah pokok belum dijelaskan manakala pendapatan daripada Ijarah (kontrak berasaskan pajakan) diiktiraf menggunakan asas kadar keuntungan efektif ke atas tempoh pajakan.

Bagi aset kewangan yang telah rosotnilai di mana nilai aset kewangan telah dikurangkan akibat kerugian rosotnilai, pendapatan faedah/pembiayaan terus diiktiraf menggunakan kadar faedah/keuntungan dengan mendiskaunkan aliran tunai masa hadapan bagi tujuan mengukur kerugian rosotnilai.

(d) Pendapatan dan perbelanjaan fi dan komisyen

Pendapatan dan perbelanjaan fi dan komisyen yang integral dengan kadar pendapatan faedah/pembiayaan efektif ke atas aset atau liabiliti kewangan dimasukkan dalam pengukuran kadar pendapatan faedah/pembiayaan efektif.

Kos sampingan dan pendapatan komisyen merangkumi fi servis akaun, fi pengurusan pelaburan, komisyen jualan, fi penempatan pinjaman bersindiket diiktiraf selepas perkhidmatan berkaitan dilaksanakan. Apabila komitmen pinjaman tidak dijangka dikeluarkan dari pinjaman, fi komitmen pinjaman berkenaan diiktiraf atas dasar sama rata sepanjang tempoh komitmen tersebut.

Lain-lain fi terutamanya berkaitan dengan urus niaga dan fi perkhidmatan, diambil kira sebagai perbelanjaan apabila perkhidmatan diberikan.

Fi wakalah, perbelanjaan komisyen dan perbelanjaan pengurusan

Selaras dengan prinsip-prinsip Wakalah seperti yang diluluskan oleh Jawatankuasa Syariah dan dipersetujui oleh pemegang polisi dan Pengendali Takaful, peratusan yang dipersetujui ke atas sumbangan kasar akan dikenakan oleh dana Pengendali Takaful secara pendahuluan kepada dana takaful am dan takaful keluarga sebagai fi wakalah.

Fi wakalah yang dikenakan oleh dana Pengendali Takaful daripada peserta digunakan untuk membayar semua perbelanjaan pengurusan dan perbelanjaan komisyen Pengendali Takaful, yang telah ditanggung bagi pihak dana takaful am dan keluarga. Semua perbelanjaan pengurusan diiktiraf oleh Pengendali Takaful apabila berlaku.

Perbelanjaan komisyen, iaitu kos langsung yang telah ditanggung dalam mendapatkan caruman ke atas sijil takaful diiktiraf oleh Pengendali Takaful sebagai perbelanjaan dan diperuntukkan sewajarnya dalam tempoh di mana ia berkemungkinan menghasilkan pendapatan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(e) Dividen

Pendapatan dividen daripada subsidiari, syarikat bersekutu dan pelaburan lain diiktiraf apabila hak para pemegang saham untuk menerima bayaran telah ditentukan.

(f) Pendapatan sewa

Pendapatan sewa daripada pelaburan hartanah diiktiraf dalam untung atau rugi berasaskan garis lurus sepanjang tempoh pajakan. Insentif pajakan yang diberikan diiktiraf sebagai sebahagian penting daripada jumlah pendapatan sewa di sepanjang tempoh pajakan. Pendapatan sewa daripada hartanah dipajak yang dipajak semula diiktiraf sebagai pendapatan lain.

(g) Geran kerajaan

Geran kerajaan tidak diiktiraf sehingga terdapat kepastian yang munasabah bahawa Bank akan mematuhi syarat-syarat yang dikenakan kepada mereka dan bahawa geran tersebut akan diterima.

Geran kerajaan diiktiraf dalam untung atau rugi secara sistematik sepanjang tempoh di mana Bank mengiktirafkannya sebagai perbelanjaan kos yang berkaitan di mana geran bertujuan untuk digunakan. Secara amnya, geran kerajaan di mana syarat utama adalah Bank perlu membeli, membina atau memperoleh aset bukan semasa diiktiraf sebagai hasil tertunda dalam penyata kedudukan kewangan dan dilunaskan kepada untung atau rugi secara sistematik dan rasional ke atas jangka hayat aset tersebut.

Geran kerajaan yang diterima sebagai pampasan untuk perbelanjaan atau kerugian yang bertujuan memberi bantuan kewangan segera kepada Bank dengan tiada kos berkaitan masa depan diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh di mana ia dikira akan diterima.

Manfaat daripada pinjaman kerajaan pada kadar faedah di bawah kadar faedah pasaran dianggap sebagai geran kerajaan diukur sebagai perbezaan di antara perolehan yang diterima dan nilai saksama pinjaman berdasarkan kadar faedah pasaran semasa.

(h) Pencukai

Perbelanjaan cukai pendapatan terdiri daripada cukai semasa yang perlu dibayar dan cukai tertunda. Cukai semasa dan cukai tertunda diiktiraf di dalam untung atau rugi kecuali pada tahap di mana ia berkaitan dengan penggabungan perniagaan atau perkara yang diiktiraf secara langsung dalam ekuiti atau pendapatan komprehensif lain.

Cukai semasa yang perlu dibayar adalah berdasarkan kepada untung atau rugi boleh cukai untuk tahun tersebut dan dikira menggunakan kadar cukai yang telah digubal atau digubal secara substantif pada akhir tempoh laporan.

Cukai tertunda diiktiraf atas perbezaan sementara antara amaun dibawa aset dan liabiliti dalam penyata kewangan dan asas cukai berkaitan yang digunakan dalam pengiraan keuntungan boleh cukai. Cukai tertunda diiktiraf untuk semua perbezaan ditolak sementara, kerugian cukai belum digunakan dan kredit cukai belum digunakan setakat mana terdapat kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai masa depan yang mencukupi akan tersedia di mana perbezaan-perbezaan sementara yang boleh ditolak, kerugian cukai belum digunakan dan kredit cukai belum digunakan. Aset cukai tertunda itu dan liabiliti tidak diiktiraf sekiranya perbezaan sementara timbul daripada muhibah atau daripada pengiktirafan awal aset atau liabiliti dalam urusaniaga yang bukan kombinasi perniagaan dan tidak menrosotnilaikan sama ada perakaunan atau keuntungan boleh cukai atau kerugian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(h) Pencukaaian (Sambungan)

Cukai tertunda diukur pada kadar cukai yang dijangka akan dipakai dalam tempoh di mana liabiliti dilangsaikan atau aset direalisasikan, berdasarkan undang-undang yang telah digubal atau digubal secara substantif pada akhir tempoh laporan. Pengukuran liabiliti dan aset cukai tertunda mencerminkan kesan cukai seperti mana Kumpulan dan Bank menjangkakan pada akhir tempoh pelaporan, untuk memperoleh atau melangsaikan amaun bawaan aset dan liabilitinya.

Amaun dibawa bagi aset cukai tertunda dinilai semula pada setiap akhir tempoh pelaporan dan dikurangkan sehingga tiada kemungkinan bahawa keuntungan boleh cukai yang mencukupi akan tersedia untuk membolehkan semua atau sebahagian daripada aset tersebut diperolehi semula.

Aset dan liabiliti cukai tertunda diimbangi apabila terdapat hak yang boleh dikuatkuasakan untuk mengimbangi aset cukai semasa terhadap liabiliti cukai semasa dan apabila ia berkaitan dengan cukai pendapatan yang dikenakan oleh pihak berkuasa percukaaian yang sama dan Kumpulan dan Bank berhasrat untuk menyelesaikan aset cukai semasa mereka dan liabiliti atas nilai bersih.

(i) Instrumen kewangan

(i) Pengiktirafan

Aset dan liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila dan hanya apabila Kumpulan dan Bank menjadi pihak dalam peruntukan kontrak instrumen tersebut.

Aset dan liabiliti kewangan pada awalnya diukur pada nilai saksama. Kos transaksi yang berkaitan secara langsung dengan pemerolehan atau terbitan instrumen kewangan akan ditambah atau ditolak (selain daripada aset dan liabiliti kewangan pada nilai saksama melalui untung atau rugi).

Derivatif terbenam diiktiraf secara berasingan daripada kontrak utama dan diambil kira sebagai derivatif sekiranya, dan hanya sekiranya, ia tidak berkait rapat dengan ciri-ciri ekonomi dan risiko kontrak utama dan kontrak utama tidak dikategorikan sebagai nilai saksama melalui untung atau rugi. Kontrak utama, sekiranya ada derivatif terbenam diiktiraf secara berasingan, ia diambil kira mengikut polisi diguna pakai kepada sifat kontrak utama.

(ii) Penyahiktirafan

Aset kewangan atau sebahagian daripadanya hanya dinyahiktiraf apabila hak kontraktual kepada aliran tunai dari aset kewangan tersebut berakhir atau aset kewangan tersebut dipindahkan kepada pihak lain tanpa kawalannya dikekalkan atau sebahagian besar risiko atau ganjaran hakmilik terhadap aset tersebut. Ketika penyahiktirafan aset kewangan, perbezaan antara amaun bawaan aset dan jumlah pertimbangan telah diterima (termasuk apa-apa aset baru yang baru diperolehi dikurangkan dengan sebarang liabiliti baru yang dianggarkan) dan apa-apa keuntungan atau kerugian terkumpul yang telah diiktiraf dalam ekuiti, diiktiraf dalam untung atau rugi.

Liabiliti kewangan atau sebahagian darinya hanya dinyahiktiraf apabila obligasi kontrak telah dilucutkan atau dibatalkan atau cukup tempoh. Semasa liabiliti kewangan dinyahiktiraf perbezaan diantara amaun bawaan liabiliti kewangan dihapuskan atau dipindahkan kepada pihak lain dan jumlah pertimbangan yang dibayar termasuk apa-apa aset bukan tunai dipindahkan atau liabiliti dianggarkan diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(iii) Mengofset

Aset dan liabiliti kewangan diofset dan amaun bersih dibentangkan dalam penyata kedudukan kewangan hanya apabila Kumpulan dan Bank mempunyai hak undang-undang untuk mengofset amaun diiktiraf dengan hasrat samada untuk menyelesaikan secara asas bersih atau merealisasikan aset dan melangsaikan liabiliti secara serentak.

Pendapatan dan perbelanjaan dibentangkan secara asas bersih hanya jika dibenarkan di bawah MFRS, atau untuk keuntungan dan kerugian yang timbul dari kumpulan urus niaga yang sama seperti dalam aktiviti perdagangan Kumpulan dan Bank.

(iv) Kaedah faedah/keuntungan efektif

Kadar faedah/keuntungan efektif adalah kaedah pengiraan/pelunasan kos bagi instrumen hutang, liabiliti kewangan dan pembahagian faedah pendapatan bagi tempoh yang berkenaan. Kaedah faedah/keuntungan efektif adalah kadar yang tepat anggaran penerimaan tunai masa hadapan melalui jangka tempoh hayat aset dan liabiliti kewangan atau (jika bersesuaian) tempoh lebih pendek, kepada amaun bawaan bersih pada pengiktirafan awal.

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai

Pada akhir tempoh laporan, Kumpulan dan Bank mentaksir sama ada wujud bukti objektif di mana aset kewangan yang tidak dinilai pada nilai saksama melalui untung atau rugi telah merosot. Aset kewangan atau kumpulan aset kewangan rosotnilai apabila bukti objektif mempamerkan peristiwa kerugian yang telah berlaku selepas pengiktirafan awal aset tersebut, dan peristiwa kerugian memberi kesan ketara ke atas aliran tunai aset yang boleh dianggar secara munasabah.

Bukti objektif bahawa aset kewangan (termasuk sekuriti-sekuriti ekuiti) rosotnilai boleh merangkumi kesukaran kewangan yang signifikan bagi peminjam atau penerbit; kemungkiran atau pengabaian oleh peminjam; penstrukturan semula terma pinjaman atau pendahuluan di mana Kumpulan dan Bank sebaliknya tidak akan mempertimbangkan; petunjuk bahawa peminjam atau penerbit akan mengalami kemuflihan; hilang daripada pasaran aktif untuk sekuriti; atau data lain yang boleh diperhatikan berkaitan dengan sekumpulan aset seperti perubahan yang bertentangan dengan status pembayaran peminjam atau penerbit dalam kumpulan; atau keadaan ekonomi yang berkait dengan kemungkiran kumpulan tersebut. Sebagai tambahan untuk pelaburan dalam sekuriti ekuiti, pengurangan yang ketara atau berpanjangan di dalam nilai saksama di bawah kos ialah bukti yang objektif terhadap rosotnilai.

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Kumpulan dan Bank mengambil kira bukti rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada tahap kolektif. Kesemua pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individu signifikan dinilai rosotnilai secara khusus. Jika semua pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individunya signifikan dan didapati tidak mengalami rosotnilai secara khusus akan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai yang telah berlaku tetapi belum dikenalpasti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan Pembiayaan (sambungan)

Dalam penentuan rosotnilai ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan, Kumpulan dan Bank menilai pada akhir setiap tempoh pelaporan sama ada terdapat bukti objektif bahawa pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pembiayaan telah rosotnilai. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai dan kerugian rosotnilai berlaku hanya jika terdapat bukti objektif rosotnilai sebagai hasil daripada satu atau lebih peristiwa yang telah berlaku selepas pengiktirafan awal aset (iaitu peristiwa kerugian yang ditanggung) dan bahawa kerugian mempunyai kesan ke atas anggaran aliran tunai masa hadapan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan atau kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang boleh dianggarkan dengan pasti.

Kumpulan dan Bank menilai secara individu sama ada bukti objektif rosotnilai wujud secara individu bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang signifikan secara individu, atau secara kolektif bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang tidak signifikan secara individu. Jika ditentukan bahawa tiada bukti objektif rosotnilai wujud bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang ditaksir secara individu, pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kemudian dimasukkan ke dalam kumpulan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan ciri-ciri risiko kredit yang sama dan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang dinilai secara individu untuk rosotnilai dan di mana kerugian rosotnilai adalah diiktiraf, ia tidak dimasukkan dalam penilaian kolektif untuk rosotnilai.

Kerugian rosotnilai atas aset yang dibawa pada kos terlunas diukur sebagai perbezaan antara nilai bawaan aset kewangan dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar faedah/keuntungan efektif asal aset tersebut. Kerugian rosotnilai diiktiraf di dalam untung atau rugi dan dinyatakan dalam akaun elaun atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan. Faedah dan untung ke atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang rosotnilai akan diiktiraf melalui diskaun '*unwinding*'.

Perubahan dalam peruntukan rosotnilai ke atas nilai masa adalah digambarkan sebagai komponen pendapatan faedah/pembiayaan.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang secara individunya tidak signifikan dinilai secara kolektif untuk rosotnilai dengan mengelaskan bersama pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut ciri-ciri risiko yang serupa.

Di dalam menilai rosotnilai kolektif Kumpulan dan Bank menggunakan tren permodelan statistik sejarah bagi tren kebarangkalian, mungkir masa pemulihan dan jumlah kerugian yang berlaku. Ianya dilaraskan oleh pertimbangan pengurusan sama ada kedudukan kredit dan ekonomi semasa menyebabkan kerugian melebihi atau berkurangan daripada yang dicadangkan oleh permodelan sejarah. Kadar kemungkiran, kadar kerugian dan jangkaan pemulihan masa depan ditanda aras berasaskan keputusan sebenar untuk memastikan ia terus bersesuaian.

Apabila peristiwa berikutan menyebabkan jumlah kerugian rosotnilai menurun, penurunan dalam kerugian rosotnilai akan diselaraskan semula melalui untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan diklasifikasikan sebagai rosotnilai apabila prinsipal atau faedah/untung atau kedua-duanya tertunggak untuk tempoh 90 hari ke atas atau tertunggak kurang daripada itu tetapi disokong oleh tanda kelemahan kredit pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan. Kumpulan dan Bank menghapus kira pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan tertentu apabila mereka telah ditentukan untuk menjadi tidak boleh dipungut semula.

Bagi mengukuhkan lagi penampakan terhadap potensi kerugian kredit, Kumpulan dan Bank telah mengekalkan, secara agregat, peruntukan rosotnilai kolektif dan rizab pematuhan pada kadar minimum sebanyak 1.2% daripada jumlah pinjaman/pembiayaan terkumpul (tidak termasuk pinjaman/pembiayaan dengan jaminan tersirat daripada Kerajaan Persekutuan Malaysia), selepas ditolak peruntukan rosotnilai individu seperti yang dikehendaki oleh BNM melalui surat rujukan JDKP/8808/13/01/05 diterbitkan pada 4 Februari 2014.

Dalam tahun 2014, BNM mengarahkan Kumpulan dan Bank mematuhi keperluan undang-undang untuk mengekalkan kadar minimum sebanyak 1.2% rosotnilai kolektif atas pinjaman rosotnilai hendaklah digunakan berdasarkan segmentasi pinjaman. Bagi kes di mana sekiranya terdapat kekurangan antara rosotnilai kolektif yang dikira berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank dan mematuhi keperluan undang-undang untuk mengekalkan kadar minimum sebanyak 1.2% untuk segmen pinjaman tertentu, maka Kumpulan dan Bank perlu mengenalpasti perbezaan melalui untung atau rugi. Walau bagaimanapun, sekiranya segmen pinjaman tertentu, kemerosotan kolektif adalah lebih tinggi daripada 1.2% yang dikira berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank maka kemerosotan bagi segmen pinjaman tersebut harus dikekalkan kiraan berdasarkan kaedah Kumpulan dan Bank.

(b) Pelaburan sekuriti dipegang hingga matang

Bagi sekuriti dibawa pada kos terlunas yang mana terdapat bukti objektif rosotnilai, kerugian rosotnilai diukur sebagai perbezaan antara amaun bawaan sekuriti dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar faedah/untung efektif asal sekuriti. Amaun kerugian diiktiraf dalam untung atau rugi. Faedah di atas pelaburan sekuriti dipegang hingga matang yang rosotnilai diiktiraf secara berterusan melalui diskaun 'unwinding'.

Penarikbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf apabila penurunan secara objektif boleh dikaitkan kepada satu peristiwa yang berlaku selepas rosotnilai diiktiraf, sehingga tahap amaun bawaan sekuriti tidak melebihi kos terlunas apabila tiada rosotnilai diiktiraf. Penarikbalikan kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi.

Untuk sekuriti dibawa pada kos, kerugian rosotnilai diukur sebagai perbezaan antara amaun bawaan sekuriti dan nilai kini anggaran aliran tunai masa depan didiskaunkan pada kadar pulangan pasaran semasa untuk sekuriti yang sama. Amaun kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi dan kerugian rosotnilai sedemikian tidak boleh ditarik balik selepas pengiktirafannya. Kumpulan dan Bank akan menghapuskira pelaburan sekuriti dipegang hingga matang apabila ianya dapat dikenalpasti tidak boleh dipungut semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(i) Instrumen kewangan (Sambungan)

(v) Pengenalpastian dan pengukuran rosotnilai (Sambungan)

(c) Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan

Bagi pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang mana terdapat bukti objektif rosotnilai, kerugian rosotnilai terkumpul yang telah diiktiraf secara langsung dalam pendapatan komprehensif lain boleh dipindahkan daripada pendapatan komprehensif lain untuk mendapat keuntungan atau kerugian, walaupun sekuriti tidak diiktiraf. Kerugian rosotnilai terkumpul diukur sebagai perbezaan antara kos perolehan (selepas ditolak apa-apa bayaran balik prinsipal dan pelunasan) dan nilai saksama semasa (ditolak sebarang kerugian rosotnilai yang diiktiraf sebelumnya dalam untung atau rugi).

Jika dalam tempoh berikutnya nilai saksama bagi pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang telah rosotnilai meningkat dan peningkatan tersebut secara objektifnya dapat dikaitkan dengan peristiwa yang berlaku selepas kerugian rosotnilai telah diiktiraf dalam untung atau rugi, kerugian rosotnilai dilaraskan semula dengan amaun pelarasan tersebut diiktiraf dalam untung atau rugi. Bagaimanapun, sebarang bayaran balik pelaburan sekuriti ekuiti tersedia untuk jualan pada nilai saksama yang rosotnilai diiktiraf dalam pendapatan komprehensif yang lain. Kumpulan dan Bank akan menghapuskan pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan yang tertentu apabila ianya dapat dikenalpasti tidak boleh dipungut semula.

(vi) Penetapan pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Aset dan liabiliti kewangan Kumpulan dan Bank telah ditetapkan pada nilai saksama melalui untung atau rugi dalam keadaan berikut:

- a. Aset atau liabiliti diurus, dinilai dan dilaporkan secara dalaman berasaskan nilai saksama.
- b. Penetapan ini menyingkirkan atau mengurangkan secara signifikan suatu perbezaan perakaunan yang mungkin wujud.
- c. Aset atau liabiliti mengandungi derivatif terbenam yang secara signifikan mengubah aliran tunai yang mungkin diperlukan di dalam kontrak tersebut.

Nota 35 menunjukkan jumlah bagi setiap kelas aset atau liabiliti kewangan yang telah ditetapkan pada nilai saksama melalui untung atau rugi. Penjelasan kepada asas untuk setiap penetapan telah dibentangkan seperti di dalam nota setiap aset atau liabiliti kelas yang berkenaan.

(j) Rosotnilai aset bukan kewangan

Amaun dibawa bagi aset bukan kewangan Kumpulan dan Bank dikaji semula pada setiap tarikh akhir tempoh pelaporan untuk menentukan samada terdapat sebarang petunjuk rosotnilai. Jika terdapat sebarang petunjuk sedemikian, amaun boleh pulih aset dianggarkan dan kerugian rosotnilai diiktiraf dalam untung atau rugi Kumpulan dan Bank.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(j) Rosotnilai aset bukan kewangan (sambungan)

Dasar tentang rosotnilai aset-aset bukan kewangan diringkaskan seperti berikut:

Aset-aset lain

Aset-aset lain seperti hartanah, loji dan kelengkapan, pelaburan dalam syarikat subsidiari dan syarikat bersekutu dikaji semula untuk petunjuk rosotnilai yang objektif pada akhir setiap tempoh pelaporan atau apabila terdapat sebarang petunjuk yang aset-aset ini mungkin rosotnilai. Jika terdapat petunjuk sedemikian, kerugian rosotnilai ditentukan sebagai lebih daripada nilai bawaan aset mengatasi amaun boleh pulihnya (yang lebih besar antara nilai dalam kegunaan atau nilai saksama tolak kos pelupusan) dan diiktiraf dalam untung atau rugi. Sebarang penarikbalikan kerugian rosotnilai untuk aset-aset ini diiktiraf dalam untung atau rugi. Amaun bawaan dinaikkan kepada amaun bolehpulihan setelah semakan, dengan syarat amaun tersebut tidak melebihi amaun bawaan yang sepatutnya dibawa (bersih selepas pelunasan atau susut nilai) jika tiada kerugian rosotnilai diiktiraf untuk aset-aset tersebut pada tahun-tahun sebelumnya.

(k) Tunai dan kesetaraan tunai

Tunai dan kesetaraan tunai termasuk tunai dan baki bank dengan bank-bank berlesen dan institusi kewangan lain dan wang panggilan dan penempatan deposit matang dalam tempoh sebulan, adalah jangka pendek, pelaburan yang sangat cair dengan kematangan satu bulan atau kurang dari tarikh pengambilalihan dan sedia untuk ditukar kepada tunai dengan risiko ketara perubahan dalam nilai.

(l) Aset dan liabiliti dagangan

Aset-aset dan liabiliti-liabiliti dagangan ialah aset dan liabiliti yang diperolehi oleh Kumpulan dan Bank dengan tujuan utamanya untuk dijual atau dibeli kembali dalam tempoh terdekat atau dipegang sebagai sebahagian daripada portfolio yang dikendalikan bersama untuk keuntungan jangka pendek atau untuk tujuan perletakan.

Aset-aset dan liabiliti-liabiliti pada awalnya diiktiraf dan seterusnya diukur pada nilai saksama dalam penyata kedudukan kewangan, dengan kos transaksi yang diiktiraf dalam untung atau rugi. Semua perubahan nilai saksama diiktiraf sebagai sebahagian daripada pendapatan dagangan bersih dalam untung atau rugi. Aset-aset dan liabiliti-liabiliti dagangan tidak boleh diklasifikasikan semula selepas pengiktirafan awal, kecuali aset dagangan bukan derivatif, melainkan yang ditandakan pada nilai saksama melalui untung atau rugi ketika pengiktirafan awal, kemungkinan boleh diklasifikasikan semula dari kategori nilai saksama melalui untung atau rugi (iaitu dagangan) sekiranya ianya tidak lagi dipegang untuk tujuan jualan atau belian kembali dalam tempoh terdekat dan keadaan-keadaan berikut ini dipenuhi:

- a. Jika aset kewangan telah memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima (jika aset kewangan tidak diperlukan untuk diklasifikasikan sebagai pegangan untuk dagangan pada ketika pengiktirafan awal) maka ianya mungkin boleh diklasifikasikan semula sekiranya Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat dan kemampuan untuk memegang aset kewangan itu untuk masa depan atau sehingga matang.
- b. Jika aset kewangan tidak memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima, maka ianya mungkin diklasifikasikan semula daripada kategori dagangan hanya dalam 'keadaan-keadaan yang jarang berlaku'.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(m) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ialah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran-bayaran telah ditetapkan dan boleh ditentukan dan tidak disiar di pasaran aktif dan Kumpulan dan Bank tidak berhasrat untuk menjual serta-merta atau dalam tempoh terdekat. Pembiayaan Kumpulan dan Bank terdiri daripada kontrak jual beli (dinamakan Bai' Bithaman Ajil, Bai Al-Inah, Murabahah dan At-Tawarruq), kontrak berasaskan pajakan (dinamakan Ijarah), dan kontrak Ujrah.

Apabila Kumpulan dan Bank merupakan pemberi pajak dalam perjanjian pajakan yang memindahkan sebahagian besar ganjaran dan risiko yang berkaitan dengan pemilikan aset kepada penerima pajak, perjanjian itu diklasifikasikan sebagai pajakan kewangan dan belum terima yang bersamaan pelaburan bersih dalam pajakan tersebut diiktiraf dan dibentangkan dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan.

Apabila Kumpulan dan Bank membeli aset kewangan dan pada masa yang sama membuat perjanjian untuk menjual semula aset (atau aset yang serupa) dengan harga tetap pada tarikh hadapan (repo yang terbalik atau pinjaman saham), perjanjian ini diambil kira sebagai pinjaman atau pendahuluan dan aset sandaran tidak diiktiraf di dalam penyata kewangan Kumpulan dan Bank.

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada awalnya diukur pada nilai saksama ditambah kos langsung transaksi dan seterusnya diukur pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif, kecuali Kumpulan dan Bank memilih untuk mengelaskan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada nilai saksama melalui untung atau rugi seperti yang dijelaskan di Nota 2(i)(vi).

(n) Pelaburan sekuriti

Pelaburan sekuriti pada awalnya diukur pada nilai saksama, dalam keadaan di mana pelaburan sekuriti tidak pada nilai saksama melalui untung atau rugi, tambahan kos transaksi langsung dan seterusnya diakaunkan bergantung kepada klasifikasi sama ada dipegang hingga matang, nilai saksama melalui untung atau rugi atau tersedia untuk jualan.

Pelaburan sekuriti Kumpulan dan Bank diklasifikasikan menurut kategori berikut, bergantung kepada tujuan sekuriti tersebut diperolehi.

(i) Dipegang hingga matang

Pelaburan dipegang hingga matang ialah aset bukan derivatif dengan bayaran balik tetap dan boleh ditentukan serta mempunyai tarikh kematangan tetap di mana Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat positif dan kemampuan untuk memegang sehingga matang dan tidak ditanda pada nilai saksama melalui untung atau rugi atau sebagai tersedia untuk jualan.

Sekuriti dipegang hingga matang dibawa pada kos terlunas dengan menggunakan kaedah kadar efektif. Jualan atau klasifikasi semula amaun yang signifikan bagi sekuriti dipegang hingga matang akan menyebabkan pengklasifikasian semula semua sekuriti dipegang hingga matang sebagai sekuriti tersedia untuk jualan. Ini juga akan menghalang Kumpulan dan Bank dari mengklasifikasikan sekuriti dipegang hingga matang untuk tahun semasa dan dua tahun kewangan berikutnya. Bagaimanapun, penjualan dan klasifikasi semula dalam sebarang keadaan berikut tidak akan mencetuskan kepada klasifikasi semula seperti berikut:

- a. Jualan atau klasifikasi semula yang menghampiri kematangan dan perubahan dalam kadar faedah pasaran tidak akan mempunyai kesan yang signifikan terhadap nilai saksama aset kewangan tersebut.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(n) Pelaburan sekuriti (Sambungan)

(i) Dipegang hingga matang (sambungan)

- b. Jualan atau klasifikasi semula selepas Kumpulan dan Bank membuat kutipan sebahagian besar prinsipal asal aset.
- c. Jualan atau pengklasifikasian semula yang berkaitan dengan peristiwa yang terpencil dan tidak berulang dan di luar kawalan Kumpulan dan Bank dan ianya tidak dapat dijangka secara munasabah.

Sekuriti dipegang hingga matang diukur pada kos ditambah/dilunaskan berasaskan kaedah kadar hasil efektif, ditolak rosotnilai, sekiranya ada. Pelunasan premium, pertambahan diskaun dan rosotnilai serta keuntungan atau kerugian yang timbul akibat penyahiktirafan sekuriti dipegang hingga matang, diiktiraf dalam untung atau rugi.

(ii) Nilai saksama melalui untung atau rugi

Kumpulan dan Bank menetapkan sebahagian pelaburan sekuriti pada nilai saksama, dengan perubahan nilai saksama diiktiraf serta merta dalam untung atau rugi seperti yang dinyatakan dalam dasar perakaunan.

Sekuriti diklasifikasikan sebagai dipegang untuk dagangan sekiranya aset kewangan ini diperoleh terutamanya untuk tujuan mendapat manfaat daripada pergerakan harga jangka pendek sebenar atau jangkaan atau untuk mengunci untung arbitraj. Sekuriti dipegang untuk dagangan dinyatakan pada nilai saksama dan sebarang keuntungan atau kerugian yang timbul akibat perubahan dalam nilai saksamanya dan penyahiktirafan sekuriti dipegang untuk dagangan, diiktiraf dalam untung atau rugi. Nilai saksama sekuriti dipegang untuk dagangan yang disebutbarga diperoleh daripada harga bida pasaran.

(iii) Tersedia untuk jualan

Sekuriti tersedia untuk jualan ialah pelaburan-pelaburan bukan derivatif yang mana telah ditetapkan sebagai tersedia untuk jualan atau tidak diklasifikasikan sebagai kategori aset kewangan yang lain-lain. Sekuriti ekuiti tidak disebutbarga yang mana nilai saksamanya tidak dapat diukur secara munasabah dibawa pada kos. Semua sekuriti tersedia untuk jualan dibawa pada nilai saksama.

Pendapatan faedah diiktiraf dalam untung atau rugi dengan menggunakan kaedah faedah efektif. Pendapatan dividen diiktiraf dalam untung atau rugi apabila Kumpulan dan Bank mempunyai hak kepada dividen. Keuntungan atau kerugian bagi sekuriti hutang pelaburan tersedia untuk jualan diiktiraf dalam untung atau rugi.

Perubahan nilai saksama yang lain diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain sehingga sekuriti dijual atau rosotnilai, di mana keuntungan dan kerugian terkumpul yang diiktiraf sebelum ini dalam pendapatan komprehensif lain diklasifikasikan semula kepada untung atau rugi sebagai pelarasan pengklasifikasian semula.

Aset kewangan bukan derivatif mungkin akan diklasifikasikan semula daripada kategori aset tersedia untuk jualan kepada kategori pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima jika memenuhi definisi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan belum terima dan jika Kumpulan dan Bank mempunyai hasrat dan kemampuan untuk memegang aset kewangan untuk masa depan atau sehingga matang.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(o) Peruntukan

Peruntukan diiktiraf jika keputusan peristiwa lepas Kumpulan dan Bank mempunyai obligasi perundangan atau konstruktif masa kini yang boleh dianggar dengan pasti dan berkemungkinan aliran keluar manfaat ekonomi akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi tersebut.

Peruntukan ditentukan dengan mendiskaunkan aliran tunai masa depan pada kadar pra-cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa bagi nilai masa wang dan jika sesuai risiko dikhusus kepada liabiliti.

(i) Kontrak yang membebankan

Peruntukan untuk kontrak yang membebankan diiktiraf apabila manfaat yang akan diperolehi oleh Kumpulan dan Bank daripada kontrak adalah lebih rendah daripada kos yang tidak dapat dielakkan bagi memenuhi obligasi di bawah kontrak tersebut. Peruntukan diukur pada nilai kini anggaran kos penamatan kontrak dan kos jangkaan bersih meneruskan kontrak yang lebih rendah. Sebelum peruntukan disahkan, Kumpulan dan Bank mengiktiraf sebarang kerugian rosotnilai ke atas aset yang berkaitan dengan kontrak tersebut.

(ii) Peruntukan untuk fi wakalah

Peruntukan untuk fi wakalah dibuat bagi merekodkan jangkaan kerugian-kerugian tertentu masa depan kepada dana pemegang saham hasil daripada perkhidmatan bagi perjanjian polisi individu dengan peserta.

a. Produk caruman tunggal

Peruntukan dianggar berdasarkan nilai kini aktuari bagi perbelanjaan penyelenggaraan masa hadapan.

b. Produk-produk lain

Peruntukan dianggar berdasarkan aliran tunai bersih masa hadapan didiskaunkan kepada Pengendali Takaful menggunakan kaedah aktuari konsisten dengan yang telah digunakan untuk pembalikan bukan unit di dalam pemilik insurans nyawa konvensional yang dipanggil metodologi rizab 'sterling'.

Andaian yang digunakan konsisten dengan yang digunakan dalam penilaian dana Tabarru' dan andaian belanja Pengendali Takaful adalah berasaskan pada kajian Pengendali Takaful.

(iii) Rizab penyamaan keuntungan (PER) untuk Skim Perbankan Islam (IBS)

PER bagi bahagian pemegang pelaburan diklasifikasikan sebagai liabiliti dan diiktiraf pada kos dan agihan seterusnya diiktiraf dalam untung atau rugi.

PER bagi bahagian Kumpulan dan Bank diklasifikasikan sebagai rizab lain dalam ekuiti dan daripada pembahagian berikutnya dan diagihkan kepada keuntungan tertahan seterusnya diambil kira dalam pindahan antara rizab.

Penggunaan rizab tersebut tidak boleh dibentangkan sebagai peningkatan pendapatan dalam penyata kewangan tetapi sebagai aliran keluar dana dari penyelesaian obligasi kepada pemegang akaun pelaburan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(p) Luar jangkaan

(i) Liabiliti luar jangka

Jika wujud kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi yang tidak akan diperlukan atau amaunnya tidak dapat dianggar pasti, obligasi tersebut tidak diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan dan dinyatakan sebagai liabiliti luar jangka, melainkan kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi adalah tipis. Kemungkinan wujudnya obligasi hanya dapat disahkan sekiranya berlaku atau tidak berlaku satu atau lebih peristiwa masa depan juga didedahkan sebagai liabiliti luar jangka melainkan kebarangkalian aliran keluar manfaat ekonomi adalah tipis.

Jika Kumpulan atau Bank mengikat kontrak jaminan kewangan untuk menjamin keberhutangan pihak lain, maka Kumpulan atau Bank menganggap ini sebagai aturan insurans dan ia diambilkira sebagai sedemikian. Sehubungan itu, Kumpulan atau Bank menganggap kontrak jaminan sebagai liabiliti luar jangka sehingga ke suatu masa Kumpulan atau Bank berkemungkinan perlu membuat pembayaran di bawah jaminan tersebut.

(ii) Aset luar jangka

Apabila wujud kebarangkalian aliran masuk manfaat ekonomi atau amaunnya tidak boleh dianggar pasti, aset tidak diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan dan didedahkan sebagai aset luar jangka, melainkan kebarangkalian aliran masuk manfaat ekonomi adalah tipis. Kemungkinan kelayakan kewujudannya hanya akan dapat disahkan sekiranya berlaku atau tidak berlaku satu atau lebih peristiwa masa depan, ianya juga didedahkan sebagai aset luar jangka melainkan kebarangkalian aliran masuk manfaaat ekonomi adalah tipis.

(q) Aset lain belum terima

Aset-aset lain yang belum terima pada awalnya diiktiraf pada kos apabila hak berkontrak untuk menerima tunai atau aset kewangan lain daripada entiti lain telah disahkan.

Lanjutan kepada pengiktirafan awal, aset-aset lain yang belum terima dinyatakan pada kos tolak rosotnilai.

Aset-aset yang belum diterima tidak dipegang untuk tujuan dagangan.

Hutang lapuk yang diketahui untuk perniagaan Takaful dihapuskira dan elaun-elaun khusus dibuat untuk sebarang premium belum jelas atau baki insurans semula yang masih belum berbayar lebih daripada 90 hari atau 3 bulan dari tarikh ianya menjadi belum terima dan untuk semua hutang yang dianggap rosotnilai.

(r) Hartanah, loji dan kelengkapan

(i) Pengiktirafan dan ukuran

Butiran hartanah, loji dan kelengkapan dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosotnilai. Kos termasuk perbelanjaan yang dinisbahkan secara langsung kepada pemerolehan aset tersebut. Kos aset yang dibina sendiri adalah termasuk kos bahan dan pekerja langsung, sebarang kos lain yang secara langsung digunakan agar aset dapat berfungsi untuk tujuan penggunaannya, dan kos untuk membuka dan menanggalkan peralatan ini dan memulihkan tapak di mana hartanah, loji dan kelengkapan ditempatkan. Perisian yang dibeli yang merupakan sebahagian penting dalam memastikan aset berkaitan dapat berfungsi dipermodalkan sebagai sebahagian daripada kelengkapan tersebut.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(r) Hartanah, loji dan kelengkapan (Sambungan)

(i) Pengiktirafan dan ukuran (Sambungan)

Apabila bahagian penting sesuatu hartanah, loji dan kelengkapan mempunyai jangka hayat yang berbeza, ia diambil kira sebagai butiran berasingan (komponen utama) bagi hartanah, loji dan kelengkapan. Termasuk dalam hartanah, loji dan kelengkapan ialah pajakan kewangan yang diiktiraf sekiranya ada pada tarikh penyata kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

(ii) Pengkelasan semula ke pelaburan hartanah

Apabila kegunaan sesuatu harta berubah daripada harta huni sendiri kepada pelaburan hartanah, harta tersebut diukur pada kos dan diklasifikasikan semula sebagai pelaburan hartanah.

(iii) Kos berikutan

Kos untuk menggantikan komponen sesuatu hartanah, loji dan kelengkapan diiktiraf dalam amaun dibawa bagi item tersebut jika ada kebarangkalian bahawa manfaat ekonomi masa depan yang terangkum dalam komponen tersebut akan mengalir ke Kumpulan dan Bank dan kosnya boleh diukur pasti. Kos penyelenggaraan harian hartanah, loji dan kelengkapan diiktiraf dalam untung atau rugi bila berlaku.

(iv) Susut nilai

Susut nilai diiktiraf dalam untung atau rugi atas asas garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat setiap butiran komponen hartanah, loji dan kelengkapan dari tarikh ia sedia untuk digunakan. Aset pajakan disusutnilai di sepanjang tempoh yang lebih pendek antara tempoh pajakan dengan jangka hayat hartanah, loji dan kelengkapan. Tanah pegangan kekal tidak disusutnilai. Hartanah, loji dan kelengkapan dalam pembinaan tidak disusutnilai sehingga aset tersebut tersedia untuk tujuan penggunaannya.

Anggaran jangka hayat untuk tempoh semasa dan perbandingan adalah seperti berikut:

• bangunan	50 tahun
• komponen utama	25 - 30 tahun
• loji dan peralatan	5 - 7 tahun
• perabot dan kelengkapan	5 - 7 tahun
• kenderaan bermotor	5 - 7 tahun
• pengubahsuaian	7 tahun

Amaun susut nilai ditentukan selepas menolak nilai sisa. Kaedah susut nilai, jangka hayat dan nilai sisa dinilai semula pada akhir setiap tempoh pelaporan.

Sesuatu hartanah, loji dan kelengkapan dinyahiktiraf apabila dilupuskan atau apabila tiada manfaat ekonomi dijangka timbul dari penggunaan aset tersebut di masa hadapan dari penggunaan berterusan. Sebarang untung atau rugi terhasil semasa pelupusan atau persaraan hartanah, loji dan kelengkapan ditentukan sebagai perbezaan antara hasil jualan dan amaun dibawa aset tersebut dan diiktiraf dalam untung atau rugi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(s) Pelaburan hartanah

Pelaburan hartanah adalah harta yang dimiliki atau dipegang di bawah kepentingan pegangan pajak untuk memperoleh pendapatan sewaan atau untuk menambah nilai modal atau untuk kedua-duanya. Ini termasuk tanah dipegang untuk kegunaan masa depan yang belum ditentukan buat masa kini. Harta yang diduduki oleh entiti dalam Kumpulan dan Bank diambil kira sebagai harta huni sendiri dan bukan sebagai pelaburan hartanah.

Pelaburan hartanah dinyatakan pada kos tolak susut nilai terkumpul dan kerugian rosot nilai adalah selaras dengan dasar perakaunan untuk hartanah, loji dan kelengkapan seperti yang dinyatakan dalam Nota 2(r). Susut nilai dicaj kepada untung atau rugi menggunakan kaedah garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat antara 25 hingga 50 tahun.

(t) Tanah pegangan pajak/Bayaran pajakan prabayar

Tanah pegangan pajak yang biasanya mempunyai hayat ekonomi tidak terhad dan yang hak miliknya tidak mungkin akan berpindah kepada penerima pajak pada akhir tempoh pajakan dianggap sebagai pajakan operasi. Bayaran yang dibuat sebaik sahaja memasuki atau memperoleh tanah pegangan pajak diambil kira sebagai bayaran pajakan prabayar yang dilunaskan sepanjang tempoh pajakan menurut corak manfaat yang diperuntukkan kecuali untuk tanah pegangan pajak yang diklasifikasikan sebagai pelaburan hartanah.

(u) Aset tak ketara

(i) Aset tak ketara lain

Aset tak ketara yang diperlukan, yang mempunyai jangka hayat yang terbatas, diukur pada kos ditolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian kemerosotan nilai terkumpul.

(ii) Perbelanjaan berikutan

Perbelanjaan berikutan adalah dimodalkan hanya apabila ia meningkatkan manfaat ekonomi masa hadapan dalam aset tertentu yang berkaitan. Semua perbelanjaan lain diiktiraf dalam untung atau rugi bila berlaku.

(iii) Pelunasan

Aset tak ketara lain dilunaskan dari tarikh ia sedia untuk digunakan. Pelunasan adalah berdasarkan kos aset selepas menolak nilai sisa. Pelunasan diiktiraf dalam untung atau rugi mengikut kaedah garis lurus di sepanjang anggaran jangka hayat aset tak ketara.

Anggaran jangka hayat bagi tempoh semasa adalah seperti berikut:

- lesen dan perisian komputer 3 - 10 tahun

Kaedah pelunasan, jangka hayat dan nilai sisa dinilai semula pada akhir setiap tempoh pelaporan dan dilaraskan, jika perlu.

(v) Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan pada mulanya diiktiraf pada nilai saksama bayaran diterima tolak kos transaksi yang dinisbahkan secara langsung. Selepas pengiktirafan awal tersebut, liabiliti kewangan dinilai pada kos terlunas menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(w) Pengiktirafan faedah/keuntungan, pembiayaan dan perbelanjaan berkaitan

Perbelanjaan faedah dan keuntungan yang diagihkan (di dalam aktiviti yang berkaitan dengan operasi perbankan Islam) ke atas deposit dan pinjaman/pembiayaan Kumpulan dan Bank diiktiraf menggunakan kaedah faedah/keuntungan efektif.

(x) Manfaat pekerja

(i) Manfaat jangka pendek

Obligasi manfaat pekerja jangka pendek dari segi gaji, bonus tahunan, cuti tahunan berbayar dan cuti sakit diukur atas asas tidak didiskaunkan dan dibelanjakan apabila perkhidmatan berkaitan disediakan.

Peruntukan diiktiraf bagi amaun yang dijangka akan dibayar di bawah bonus tunai jangka pendek jika Kumpulan dan Bank mempunyai perundangan semasa atau obligasi konstruktif untuk membayar amaun ini kesan daripada perkhidmatan lepas yang diberikan oleh pekerja dan obligasi ini boleh dijangka pasti.

(ii) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja

Sumbangan Kumpulan dan Bank kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja dicaj kepada untung atau rugi dalam tahun ianya berkaitan. Sebaik sahaja sumbangan dibuat, Kumpulan dan Bank tiada lagi obligasi bayaran selanjutnya.

(iii) Pelan manfaat ditentukan

Sumbangan kepada caruman pelan manfaaat persaraan wajib diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila kakitangan telah menjalankan perkhidmatan yang melayakkan mereka untuk mendapat sumbangan. Kumpulan dan Bank itu tidak mempunyai sebarang tanggungjawab setelah pembayaran dibuat.

Peruntukan faedah persaraan dibuat berdasarkan penilaian aktuari yang dilaksanakan pada akhir setiap tempoh pelaporan oleh aktuari bertauliah dengan menggunakan kaedah kredit unit diunjur. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2014.

Pengukuran semula yang terdiri daripada keuntungan dan kerugian aktuari, kesan perubahan kepada siling aset (jika berkenaan) dan pulangan ke atas pelan (tidak termasuk faedah) ditunjukkan dengan serta-merta di dalam penyata kedudukan kewangan dengan caj atau kredit diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain dalam tempoh di mana ia berlaku.

Pengukuran semula diiktiraf dalam pendapatan komprehensif lain ditunjukkan serta-merta dalam keuntungan tertahan dan tidak akan diklasifikasikan kepada untung atau rugi. Kos perkhidmatan yang lepas diiktiraf dalam untung atau rugi dalam tempoh pindaan pelan. Faedah bersih diambil kira dengan menggunakan kadar diskaun kepada manfaat pada awal tempoh kepada liabiliti bersih. Kos manfaat tertakrif dikategorikan sebagai berikut:

- a. Kos perkhidmatan (termasuk kos perkhidmatan semasa, kos perkhidmatan yang lepas dan keuntungan dan kerugian ke atas pengurangan dan pembayaran);
- b. Perbelanjaan atau pendapatan faedah bersih; dan
- c. Pengukuran semula.

Kumpulan dan Bank membentangkan dua komponen pertama kos manfaat ditentukan dalam untung atau rugi sebagai kos kakitangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(x) Manfaat pekerja (Sambungan)

(iii) Pelan manfaat ditentukan (Sambungan)

Obligasi manfaat persaraan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan mewakili defisit atau lebihan sebenar dalam pelan manfaat ditentukan Kumpulan dan Bank. Sebarang lebihan terhasil daripada pengiraan ini adalah terhadap kepada nilai kini manfaat ekonomi yang boleh didapati dalam bentuk bayaran balik daripada pelan atau pengurangan caruman masa hadapan kepada pelan.

(iv) Manfaat penamatan

Manfaat penamatan diiktiraf sebagai perbelanjaan apabila Kumpulan dan Bank komited dengan ketara tanpa kemungkinan realistik untuk menarik balik kepada pelan terperinci rasmi sama ada menamatkan pengajian sebelum tarikh persaraan biasa atau untuk menyediakan manfaat-manfaat penamatan kesan daripada tawaran yang dibuat untuk menggalakkan penamatan secara sukarela. Manfaat penamatan sukarela diiktiraf jika Kumpulan dan Bank membuat tawaran menggalakkan sukarela yang kemungkinan tawaran itu akan diterima dan bilangan penerimaan boleh dijangka pasti. Jika manfaat penamatan yang dibayar lebih daripada 12 bulan selepas tempoh laporan, maka ia akan didiskaunkan kepada nilai kini.

(v) Manfaat kakitangan jangka panjang lain

Liabiliti diiktiraf bagi manfaat kakitangan jangka panjang lain diukur pada nilai semasa daripada anggaran aliran tunai keluar masa hadapan yang dibuat oleh Kumpulan dan Bank berkenaan dengan perkhidmatan yang dijalankan oleh kakitangan sehingga tempoh akhir pelaporan.

(y) Dana takaful am

Dana takaful am dikekalkan mengikut Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 dan terdiri daripada rizab sumbangan belum diperoleh dan lebihan/defisit terkumpul. Sebarang defisit aktuari di dalam dana takaful am akan diuruskan dengan baik oleh pengendali takaful melalui pinjaman ihsan atau Qard. Lebihan diagihkan mengikut terma dan syarat yang ditetapkan oleh Kumpulan Jawatankuasa Syariah.

Hasil penanggungjaminan takaful am ditentukan untuk setiap kelas perniagaan selepas mengambil kira takaful semula, komisyen, sumbangan tidak terperoleh dan tuntutan tertanggung.

(i) Pendapatan caruman

Caruman diiktiraf dalam tahun kewangan merujuk kepada andaian risiko sepanjang tahun kewangan berkenaan berasaskan tarikh permulaan caruman. Caruman takaful semula diiktiraf dalam tahun kewangan seperti sijil asal berkaitan dengan takaful semula.

(ii) Rizab sumbangan belum diperoleh

Rizab sumbangan belum diperoleh merupakan bahagian sumbangan bersih sijil takaful yang ditanggungjamin berkaitan dengan sijil belum tamat tempoh pada akhir tempoh pelaporan.

Dalam menentukan rizab sumbangan belum diperoleh pada akhir tempoh pelaporan, kaedah yang paling tepat bagi menggambarkan sumbangan sebenar yang belum diperoleh berdasarkan kaedah 1/365 digunakan bagi semua perniagaan takaful am di dalam Malaysia. Rizab ini dikurangkan dengan peratus komisyen perniagaan langsung kasar yang diambil kira dan tidak melebihi had-had yang ditetapkan oleh Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(y) Dana takaful am (Sambungan)

(ii) Rizab sumbangan belum diperoleh (Sambungan)

Pada setiap akhir tempoh pelaporan, Kumpulan memeriksa risiko belum tamat tempoh dan menjalankan ujian kecukupan liabiliti untuk menentukan sama ada terdapat sebarang lebihan keseluruhan tuntutan yang dijangka dan kos pemerolehan tertunda atas premium tidak diperoleh. Pengiraan ini menggunakan anggaran semasa aliran tunai masa hadapan (dengan mengambil pertimbangan nisbah kerugian semasa) selepas mengambil kira pulangan pelaburan dijangka yang wujud daripada aset yang berkaitan dengan peruntukan teknikal takaful am yang relevan. Sekiranya anggaran ini menunjukkan bahawa amaun bawaan untuk caruman tidak diperoleh ditolakkan kos pemerolehan tertunda yang tidak mencukupi, kekurangan itu diiktiraf dalam untung atau rugi dengan menetapkan peruntukan kecukupan liabiliti.

(iii) Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Liabiliti untuk tuntutan diiktiraf untuk perniagaan insurans langsung. Amaun tuntutan ialah anggaran terbaik perbelanjaan yang diperlukan bersama dengan belanja berkaitan dikurangkan bayaran balik untuk menjelaskan obligasi semasa pada akhir tempoh pelaporan.

Tuntutan tertunggak termasuk peruntukan bagi kos tuntutan, bersama dengan belanja berkaitan, yang berlaku tetapi tidak dilaporkan pada akhir tempoh pelaporan dengan menggunakan kaedah penganggaran matematik oleh aktuari bertauliah Kumpulan.

(z) Dana takaful keluarga

Dana takaful keluarga diselenggara selaras dengan keperluan Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013, dan termasuk liabiliti aktuari, wang benih (jika berkenaan) dan akaun peserta.

Akaun peserta terdiri daripada lebihan terkumpul yang diatributkan kepada peserta. Lebihan terkumpul ini ditentukan berdasarkan penilaian aktuari tahunan oleh aktuari bertauliah Kumpulan terhadap dana takaful keluarga yang tidak diperuntukkan, nilai aset bersih boleh agih kepada pemegang unit dan rizab lain yang berkenaan. Sebarang defisit aktuari dalam dana takaful keluarga akan dicukupkan oleh Pengendali Takaful melalui pinjaman ihsan atau Qard. Lebihan yang boleh diagihkan kepada para peserta ditentukan selepas ditolak tuntutan/manfaat yang dibayar dan perlu dibayar, takaful semula, peruntukan, rizab, komisyen, perbelanjaan pengurusan, serta pembayaran balik Qard, jika ada, dan dibahagikan mengikut terma-terma dan syarat-syarat yang ditetapkan oleh Jawatankuasa Syariah Kumpulan.

(i) Pendapatan sumbangan

Sumbangan diiktiraf sebaik sahaja amaun sumbangan boleh diukur pasti.

Perniagaan berkaitan dengan pelaburan

Pendapatan sumbangan pertama diiktiraf berasaskan andaian risiko dan sumbangan berikutnya diiktiraf atas dasar tunai. Risiko berikutan diandaikan berasaskan kecukupan unit bagi peserta.

Perniagaan tak berkaitan

Pendapatan sumbangan pertama diiktiraf dari tarikh awal dan sumbangan berikutnya diiktiraf apabila tamat tempoh. Pada akhir tahun kewangan, semua sumbangan yang harus diterima akan diakaunkan sehingga ke tahap di mana ianya dapat diukur pasti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN PENTING (Sambungan)

(z) Dana takaful keluarga (Sambungan)

(ii) Perniagaan berkaitan pelaburan

Pelaburan dalam perniagaan berkaitan pelaburan dinyatakan pada nilai saksama. Sebarang peningkatan atau penurunan dalam nilai pelaburan diambil kira dalam untung atau rugi.

(iii) Peruntukan untuk tuntutan tertunggak

Tuntutan dan kos penyelesaian yang ditanggung dalam tempoh kewangan diiktiraf apabila peristiwa boleh menuntut berlaku dan/atau kumpulan dimaklumkan.

Tuntutan dan peruntukan untuk tuntutan yang timbul daripada sijil takaful keluarga, termasuk kos penyelesaian tolak pemulihan takaful semula, diambil kira menggunakan kaedah berasaskan kes dan untuk tujuan ini, manfaat yang perlu dibayar di bawah sijil takaful keluarga diiktiraf seperti berikut:

- a. Kematangan atau bayaran manfaat takaful lain yang perlu dibayar pada tarikh tertentu dianggap sebagai tuntutan yang perlu dibayar pada tarikh pembayaran.
- b. Kematian, serahan dan manfaat lain tanpa tarikh tamat tempoh dianggap sebagai tuntutan yang perlu dibayar pada tarikh penerimaan makluman penamatan akibat kematian peserta atau berlakunya hal luar jangka yang dilindungi.

3. TUNAI DAN DANA JANGKA PENDEK

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Tunai di tangan dan baki di bank-bank dan lain-lain institusi kewangan	525,016	619,312	520,636	614,851
Wang panggilan, deposit dan penempatan yang matang dalam tempoh sebulan	297,996	266,440	211,570	213,930
	<u>823,012</u>	<u>885,752</u>	<u>732,206</u>	<u>828,781</u>

4. DEPOSIT DAN PENEMPATAN DENGAN BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Deposit ditempatkan dengan: Institusi kewangan lain	<u>100,000</u>	<u>-</u>

Struktur kematangan deposit dan penempatan dengan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	<u>100,000</u>	<u>-</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

5. PELABURAN SEKURITI

	NOTA	KUMPULAN		BANK	
		2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Pelaburan sekuriti pada nilai saksama melalui untung atau rugi	5(a)	163,284	165,843	-	-
Pelaburan sekuriti dipegang hingga matang	5(b)	-	7,608,587	-	7,608,587
Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan	5(c)	-	-	-	-
		<u>6,365,260</u>	<u>1,584,150</u>	<u>6,365,260</u>	<u>1,584,150</u>
		<u>6,528,544</u>	<u>9,358,580</u>	<u>6,365,260</u>	<u>9,192,737</u>

(a) Pelaburan sekuriti pada nilai saksama melalui untung atau rugi

Pada nilai saksama:

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Instrumen pasaran wang:				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	3,306	6,323	-	-
Sekuriti tidak disebutbarga di Malaysia:				
Sekuriti Hutang Islam	127,691	159,520	-	-
Sekuriti disebutbarga di Malaysia:				
Pelaburan Amanah Saham	32,287	-	-	-
	<u>163,284</u>	<u>165,843</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

5. PELABURAN SEKURITI (Sambungan)

(b) Pelaburan sekuriti dipegang hingga matang

Pada kos terlunas:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Instrumen pasaran wang:		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	1,902,708
Sukuk Perumahan Kerajaan	-	239,717
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	2,413,073
Bon Jaminan Kerajaan	-	1,822,570
Bon Khazanah	-	648,410
	<u>-</u>	<u>7,026,478</u>
Sekuriti tak disebut harga di Malaysia:		
Sekuriti Hutang Swasta	-	59,802
Sekuriti Hutang Islam	-	420,760
	<u>-</u>	<u>480,562</u>
Tambah: Pertambahan diskaun bersih tolak pelunasan premium	-	101,547
	<u>-</u>	<u>7,608,587</u>

Struktur kematangan sekuriti dipegang hingga matang

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	-	503,668
Melebihi satu tahun	-	7,104,919
	<u>-</u>	<u>7,608,587</u>

Pada tahun kewangan semasa, semua sekuriti pelaburan dipegang hingga matang telah dikelaskan semula kepada sedia untuk dijual sebelum tempoh matang, disebabkan oleh perubahan dalam strategi perniagaan Kumpulan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

5. PELABURAN SEKURITI (Sambungan)

(c) Pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan

Pada nilai saksama:

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Instrumen pasaran wang:		
Sekuriti Kerajaan Malaysia	1,041,974	468,995
Sukuk Perumahan Kerajaan	383,675	143,023
Bon Jaminan Kerajaan	1,699,346	94,395
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	1,952,198	647,793
Bon Khazanah	602,046	-
	<u>5,679,239</u>	<u>1,354,206</u>
Tolak : Pelunasan premium tolak pertambahan diskaun bersih	(3,061)	(9,451)
	<u>5,676,178</u>	<u>1,344,755</u>
Sekuriti tidak disebut harga di Malaysia:		
Saham	380	380
Sekuriti Hutang Swasta	59,819	-
Sekuriti Hutang Islam	412,464	-
	<u>472,663</u>	<u>380</u>
Tolak : Pelunasan premium tolak pertambahan diskaun bersih	(65)	-
Tolak : Kerugian rosotnilai terkumpul sekuriti tidak disebut harga di Malaysia	(380)	(380)
	<u>472,218</u>	<u>-</u>
Sekuriti disebut harga di Malaysia:		
Saham	105,566	88,635
Pelaburan Amanah Saham	207,968	198,647
	<u>313,534</u>	<u>287,282</u>
Tolak: Kerugian rosotnilai terkumpul sekuriti disebut harga di Malaysia	(96,670)	(47,887)
	<u>216,864</u>	<u>239,395</u>
	<u>6,365,260</u>	<u>1,584,150</u>

Struktur kematangan sekuriti tersedia untuk jualan

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	164,436	-
Melebihi satu tahun	5,983,960	1,344,755
Tiada tempoh kematangan	216,864	239,395
	<u>6,365,260</u>	<u>1,584,150</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	1.1.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan pada kos terlunas	21,093,111	20,112,574	18,253,416

Berikut adalah pecahan pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan:

KUMPULAN/BANK	AMAUN	NILAI	AMAUN
	KASAR	ROSOTNILAI	DIBAWA
	31.12.2016	31.12.2016	31.12.2016
	RM'000	RM'000	RM'000
Pada kos terlunas			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	8,827,482	(233,862)	8,593,620
Pinjaman/pembiayaan persendirian	10,984,259	(223,034)	10,761,225
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	116,902	(2,542)	114,360
Sewa beli belum terima	665,641	(31,907)	633,734
Mikro kredit	1,175	(75)	1,100
Mikro kewangan	617,586	(128,674)	488,912
Kad kredit/caj	456,921	(44,968)	411,953
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain	90,350	(2,168)	88,182
Kredit pusingan	13,169	(13,144)	25
	<u>21,773,485</u>	<u>(680,374)</u>	<u>21,093,111</u>

KUMPULAN/BANK	AMAUN	NILAI	AMAUN
	KASAR	ROSOTNILAI	DIBAWA
	31.12.2015	31.12.2015	31.12.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pada kos terlunas			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	7,701,761	(185,759)	7,516,002
Pinjaman/pembiayaan persendirian	11,329,567	(174,588)	11,154,979
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	125,861	(800)	125,061
Sewa beli belum terima	403,956	(11,718)	392,238
Mikro kredit	1,212	(23)	1,189
Mikro kewangan	543,425	(95,584)	447,841
Kad kredit/caj	390,036	(13,773)	376,263
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain	99,796	(821)	98,975
Kredit pusingan	13,125	(13,099)	26
	<u>20,608,739</u>	<u>(496,165)</u>	<u>20,112,574</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

KUMPULAN/BANK	AMAUN	NILAI	AMAUN
	KASAR	ROSOTNILAI	DIBAWA
	1.1.2015	1.1.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pada kos terlunas			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	6,349,624	(176,193)	6,173,431
Pinjaman/pembiayaan persendirian	11,051,074	(155,775)	10,895,299
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	113,257	(469)	112,788
Sewa beli belum terima	256,656	(6,856)	249,800
Mikro kredit	1,292	(30)	1,262
Mikro kewangan	489,768	(94,085)	395,683
Kad kredit/caj	335,512	(9,406)	326,106
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain	98,769	(963)	97,806
Kredit pusingan	15,358	(14,117)	1,241
	<u>18,711,310</u>	<u>(457,894)</u>	<u>18,253,416</u>

(a) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pinjaman/pembiayaan bertempoh			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	22,148,191	19,697,671	15,882,602
Pinjaman/pembiayaan persendirian	15,550,129	16,460,784	16,653,859
Sewa beli belum terima	792,525	473,975	290,727
Pinjaman/pembiayaan bertempoh yang lain*	90,082	100,031	99,038
Mikro kredit	1,174	1,212	1,292
Mikro kewangan	718,396	637,111	571,341
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	118,328	128,846	116,640
Kad kredit/caj	456,921	390,036	335,512
Kredit pusingan	13,169	13,125	15,409
Tolak: Faedah/pendapatan belum diiktiraf	<u>(18,115,430)</u>	<u>(17,294,052)</u>	<u>(15,255,110)</u>
Jumlah kasar Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	21,773,485	20,608,739	18,711,310
Tolak: Rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan			
Rosotnilai kolektif	<u>(680,374)</u>	<u>(496,165)</u>	<u>(457,894)</u>
Jumlah bersih pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	<u>21,093,111</u>	<u>20,112,574</u>	<u>18,253,416</u>

* Termasuk pinjaman bertempoh subordinat terutang daripada BSNC Corporation (M) Berhad, syarikat bersekutu, dengan jumlah prinsipal sebanyak RM150 juta. Pada tahun 2014, pembayaran balik baki tertunggak RM38.62 juta telah disusun semula di mana bayaran perlu dibuat pada setiap suku tahun dengan faedah pada baki rehat bulanan BLR – 2.5%. BLR dalam Bank sepanjang tahun kewangan adalah 6.85% (2015: 6.85%) setahun dan bayaran terakhir perlu dibayar pada September 2025. Amaun dibawa pinjaman bertempoh pada 31 Disember 2016 adalah RM18.53 juta (2015: RM20.88 juta).

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(b) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Institusi kewangan bukan bank domestik			
Koperasi	13,169	13,125	15,358
Perusahaan perniagaan domestik			
Subordinat	18,532	20,884	22,010
Korporat	68,635	75,755	73,627
Individu	21,673,149	20,498,975	18,600,315
	<u>21,773,485</u>	<u>20,608,739</u>	<u>18,711,310</u>

(c) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut kepekaan kadar faedah/untung

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Kadar tetap			
Pinjaman/pembiayaan perumahan	1,209,462	826,614	893,148
Sewa beli belum terima	665,656	403,984	256,681
Mikro kredit	1,175	1,212	1,292
Mikro kewangan	617,586	543,425	489,768
Pinjaman/pembiayaan kadar tetap lain	11,592,118	11,875,867	11,522,084
Kadar boleh ubah			
Kadar pinjaman/pembiayaan asas-tokok keuntungan	7,618,020	6,875,147	5,456,476
Kos-tokok keuntungan	69,468	82,490	91,861
	<u>21,773,485</u>	<u>20,608,739</u>	<u>18,711,310</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(d) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pembelian hartanah perumahan	8,907,978	7,780,576	6,429,964
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	87,167	96,722	96,866
Pembelian sekuriti	208,970	961	964
Pembelian kenderaan pengangkutan	722,115	473,694	337,697
Pembelian barang pengguna tahan lama	2,119	2,095	2,067
Kredit penggunaan	10,769,454	11,320,018	11,017,180
Kad kredit	456,921	390,036	335,512
Mikro kredit	1,175	1,212	1,292
Mikro kewangan	617,586	543,425	489,768
	<u>21,773,485</u>	<u>20,608,739</u>	<u>18,711,310</u>

(e) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Kedah/Perlis	1,220,364	1,141,271	1,064,633
Pulau Pinang	1,371,992	1,216,210	1,081,731
Perak	1,810,245	1,665,910	1,495,679
Selangor	3,264,327	2,916,073	2,539,400
Kuala Lumpur	3,868,735	4,118,879	3,674,418
Melaka	1,470,872	1,338,300	1,184,253
Negeri Sembilan	1,167,745	1,062,939	968,736
Johor	2,115,372	1,941,941	1,779,719
Pahang	1,054,607	962,166	881,830
Kelantan	1,148,512	1,100,757	1,072,541
Terengganu	940,510	903,981	866,707
Sarawak	1,037,066	987,348	917,390
Sabah	1,303,138	1,252,964	1,184,273
	<u>21,773,485</u>	<u>20,608,739</u>	<u>18,711,310</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

6. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN (Sambungan)

(f) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan mengikut kematangan kontrak residual

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	1.1.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Matang dalam tempoh satu tahun	785,960	504,888	472,768
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	527,584	245,770	264,168
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	1,001,402	726,074	900,533
Melebihi lima tahun	19,458,539	19,132,007	17,073,841
	<u>21,773,485</u>	<u>20,608,739</u>	<u>18,711,310</u>

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI

(a) Pergerakan dalam pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pada awal tahun	441,124	437,037
Diklasifikasi sebagai rosotnilai dalam tahun semasa	235,218	451,072
Diklasifikasikan semula sebagai tidak rosotnilai dalam tahun semasa	(88,888)	(380,596)
Amaun dihapuskira	<u>(34,032)</u>	<u>(66,389)</u>
Pada akhir tahun	<u>553,422</u>	<u>441,124</u>
Nisbah pinjaman/pembiayaan rosotnilai kepada pinjaman/pembiayaan kasar	<u>2.54%</u>	<u>2.14%</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(b) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Perkhidmatan kewangan, insurans dan perniagaan	-	83
Pembelian hartanah perumahan	198,227	179,119
Pembelian sekuriti	15,084	960
Pembelian kenderaan pengangkutan	18,306	6,701
Kredit penggunaan	183,413	162,700
Pembelian barang pengguna tahan lama	2,123	2,048
Mikro kewangan	110,591	81,703
Mikro kredit	79	73
Kad kredit	25,599	7,737
	<u>553,422</u>	<u>441,124</u>

(c) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Kedah/Perlis	44,093	37,390
Pulau Pinang	30,600	26,250
Perak	43,821	32,282
Selangor	77,696	68,542
Kuala Lumpur	151,248	112,735
Melaka	32,923	25,004
Negeri Sembilan	47,087	45,487
Johor	31,235	24,333
Pahang	20,359	16,172
Kelantan	21,496	16,161
Terengganu	17,967	12,158
Sarawak	13,273	9,177
Sabah	21,624	15,433
	<u>553,422</u>	<u>441,124</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(d) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Rosotnilai kolektif:		
Pada 1 Januari		
- seperti yang dilaporkan sebelum ini	496,165	458,814
- kesan ke atas pelarasan tahun terdahulu (Nota 42)	-	(920)
Pada awal tahun	496,165	457,894
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 30)	412,448	143,754
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 30)	(228,239)	(105,483)
Pada akhir tahun	680,374	496,165
Portfolio peruntukan rosotnilai		
sebagai % dari pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	3.12%	2.41%
Portfolio peruntukan rosotnilai termasuk rizab pematuhan		
sebagai % dari pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan kasar	3.73%	3.04%

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu mengikut jenis pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

KUMPULAN/BANK	Pada		Amaun masukkira semula berkaitan pemulihan RM'000	Pada 31 Disember 2016 RM'000
	1 Januari 2016 RM'000	Penambahan peruntukan RM'000		
Rosotnilai kolektif:				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	185,759	110,957	(62,854)	233,862
Pinjaman/pembiayaan persendirian	174,588	176,977	(128,531)	223,034
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	800	2,899	(1,157)	2,542
Sewa beli belum terima	11,718	30,254	(10,065)	31,907
Mikro kredit	23	58	(6)	75
Mikro kewangan	95,584	44,276	(11,186)	128,674
Kad kredit/caj	13,773	45,066	(13,871)	44,968
Pinjaman/pembiayaan bertempoh	821	1,833	(486)	2,168
Kredit pusingan	13,099	128	(83)	13,144
	496,165	412,448	(228,239)	680,374

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

7. PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN ROSOTNILAI (Sambungan)

(d) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu (Sambungan)

Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai hutang lapuk dan ragu mengikut jenis pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

KUMPULAN/BANK	Pada		Amaun masukkira semula berkaitan pemulihan RM'000	Pada	
	1 Januari 2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	Penambahan peruntukan RM'000		31 Disember 2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	
Rosotnilai kolektif:					
Pinjaman/pembiayaan perumahan	176,193	66,436	(56,870)	185,759	
Pinjaman/pembiayaan persendirian	155,775	45,227	(26,414)	174,588	
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	469	1,154	(823)	800	
Sewa beli belum terima	6,856	7,699	(2,837)	11,718	
Mikro kredit	30	13	(20)	23	
Mikro kewangan	94,085	11,997	(10,498)	95,584	
Kad kredit/caj	9,406	11,041	(6,674)	13,773	
Pinjaman/pembiayaan bertempoh	963	55	(197)	821	
Kredit pusingan	14,117	132	(1,150)	13,099	
	<u>457,894</u>	<u>143,754</u>	<u>(105,483)</u>	<u>496,165</u>	

8. ASET-ASET LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Faedah/pendapatan belum terima	55,748	80,384	54,353	78,711
Deposit dan bayaran terdahulu	15,162	16,128	15,162	16,128
Pelbagai penghutang belum terima	324,294	287,119	158,500	146,854
Dividen belum terima	2,641	2,621	2,641	2,621
Amaun terhutang oleh subsidiari*	-	-	531	5,000
Amaun terhutang oleh syarikat bersekutu*	6,579	-	6,579	-
	<u>404,424</u>	<u>386,252</u>	<u>237,766</u>	<u>249,314</u>
Tolak :				
Peruntukan rosotnilai hutang ragu	(694)	(747)	(694)	(747)
	<u>403,730</u>	<u>385,505</u>	<u>237,072</u>	<u>248,567</u>

* Amaun terhutang oleh subsidiari dan syarikat bersekutu yang mewakili perbelanjaan dibayar bagi pihak adalah tidak bercagar, tanpa faedah dan perlu dibayar balik atas permintaan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

9. PELABURAN DALAM SUBSIDIARI

	BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Saham tidak disebut harga pada kos	53,000	53,000

Butiran subsidiari adalah seperti yang berikut:

Name	Aktiviti utama	Negara diperbadankan	Peratus ekuiti dipegang secara langsung	
			2016 %	2015 %
Permodalan BSN Berhad*	Pengurusan dana unit amanah saham	Malaysia	100	100
Prudential BSN Takaful Berhad* (Nota 1)	Pengurusan Dana Takaful	Malaysia	51	51

* Diaudit selain daripada Ketua Audit Negara Malaysia.

Nota 1: Pada 29 Jun 2006, satu Perjanjian Pemegang Saham telah ditandatangani antara Bank Simpanan Nasional (BSN) dan Prudential Corporation Holdings Limited (PCHL). Di bawah perjanjian itu, BSN dikehendaki membayar kepada PCHL sejumlah RM21 juta menjelang akhir tahun sepuluh kewangan yang pertama sebagai pembayaran ganti sebahagian daripada premium yang dibayar oleh PCHL tertakluk kepada syarat-syarat perjanjian itu. Pada 23 Disember 2016, Perjanjian Pemegang Saham lain telah ditandatangani di antara BSN dan PCHL untuk menggantikan Perjanjian Pemegang Saham yang telah tamat tempoh yang ditandatangani pada 29 Jun 2006. Di bawah perjanjian ini, sejumlah RM21 juta adalah berpotensi akan diketepikan oleh PCHL tetapi tertakluk kepada kelulusan Bank Negara Malaysia. Jumlah tersebut kini dianggap sebagai pertimbangan tertunda seperti yang dinyatakan dalam Nota 20.

Jadual di bawah menunjukkan butiran subsidiari bukan milik penuh Kumpulan yang mempunyai kepentingan yang tiada kawalan.

Nama subsidiari	Negara diperbadankan dan tempat utama perniagaan	Perkadaran kepentingan milikan dan hak mengundi yang dipegang oleh kepentingan bukan kawalan		Untung diagihkan kepada kepentingan bukan kawalan		Kepentingan bukan kawalan terkumpul	
		2016 %	2015 %	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Prudential BSN Takaful Berhad	Malaysia	49	49	35,797	7,138	156,729	120,932

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Saham tak disebut harga pada kos:				
Pada awal tahun	387,675	387,675	387,675	387,675
Penambahan	1,250	-	1,250	-
Pada akhir tahun	388,925	387,675	388,925	387,675
Tambah: Keputusan Kumpulan (selepas pengambilalihan)	45,465	42,288	-	-
	434,390	429,963	388,925	387,675
Tolak: Peruntukan rosot nilai terkumpul	(199,867)	(199,867)	(199,867)	(199,867)
	<u>234,523</u>	<u>230,096</u>	<u>189,058</u>	<u>187,808</u>
			KUMPULAN	
			2016	2015
			RM'000	RM'000
Diwakili oleh:				
Perkongsi aset ketara bersih			<u>234,523</u>	<u>230,096</u>

Berikut adalah butir-butir syarikat bersekutu Kumpulan pada 31 Disember 2016:

Nama Syarikat	Tempat perniagaan/ Negara diperbadankan	Faedah Efektif Kumpulan		Aktiviti Utama
		2016 %	2015 %	
<u>Sekutu secara langsung</u>				
BSNC Corporation (M) Berhad	Malaysia	41.34	41.34	Pemegangan pelaburan
Gibraltar BSN Holdings Sdn. Bhd.	Malaysia	30.00	30.00	Pemegangan pelaburan
<u>Sekutu secara tidak langsung dipegang melalui BSNC Corporation (M) Berhad</u>				
BSNC Leasing (M) Sdn. Bhd.	Malaysia	41.34	41.34	Pajakan dan sewa beli
Kasturi Kembara Sdn. Bhd.	Malaysia	21.08	21.08	Dorman
Amenity Services Sdn. Bhd.	Malaysia	21.08	21.08	Dorman
<u>Sekutu secara tidak langsung Gibraltar BSN Holdings Sdn. Bhd.</u>				
Gibraltar BSN Life Berhad	Malaysia	30.00	30.00	Pengunderaitan perniagaan insurans hayat termasuk perniagaan berkaitan pelaburan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU (Sambungan)

Jadual berikut ringkasan maklumat bagi syarikat bersekutu Kumpulan, diselaraskan untuk apa-apa perbezaan di dalam dasar perakaunan dan menyesuaikan maklumat kepada amaun dibawa kepentingan Kumpulan dalam syarikat bersekutu.

KUMPULAN

	Gibraltar BSN Holdings Sdn Bhd RM'000	2016 Syarikat bersekutu tidak signifikan lain RM'000	Jumlah RM'000
Ringkasan maklumat kewangan			
Jumlah aset	2,313,779	158,727	2,472,506
Jumlah liabiliti	1,811,087	57,121	1,868,208
Aset bersih	<u>502,692</u>	<u>101,606</u>	<u>604,298</u>
Jumlah pendapatan komprehensif	<u>5,404</u>	<u>4,205</u>	<u>9,609</u>
Termasuk dalam jumlah pendapatan komprehensif:			
Hasil	<u>397,946</u>	<u>13,927</u>	<u>411,873</u>
Penyesuaian aset bersih untuk amaun dibawa pada 31 Disember			
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih	150,807	42,004	192,811
Pemansuhan keuntungan tidak nyata	1,995	39,717	41,712
Amaun dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	<u>152,802</u>	<u>81,721</u>	<u>234,523</u>
Bahagian Kumpulan dalam keputusan kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember			
Bahagian Kumpulan daripada jumlah pendapatan komprehensif	<u>1,439</u>	<u>1,738</u>	<u>3,177</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

10. PELABURAN DALAM SYARIKAT BERSEKUTU (Sambungan)

KUMPULAN	2015		Jumlah RM'000
	Gibraltar BSN Holdings Sdn Bhd RM'000	Syarikat bersekutu tidak signifikan lain RM'000	
Ringkasan maklumat kewangan			
Jumlah aset	2,318,531	161,782	2,480,313
Jumlah liabiliti	1,821,243	62,278	1,883,521
Aset bersih	<u>497,288</u>	<u>99,504</u>	<u>596,792</u>
Jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	<u>(13,975)</u>	<u>7,360</u>	<u>(6,615)</u>
Termasuk dalam jumlah pendapatan komprehensif:			
Hasil	<u>394,612</u>	<u>14,846</u>	<u>409,458</u>
Penyesuaian aset bersih untuk amaun dibawa pada 31 Disember			
Bahagian Kumpulan dalam aset bersih	149,186	41,135	190,321
Pemansuhan keuntungan tidak nyata	2,177	37,598	39,775
Amaun dibawa dalam penyata kedudukan kewangan	<u>151,363</u>	<u>78,733</u>	<u>230,096</u>
Bahagian Kumpulan dalam keputusan kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember			
Bahagian Kumpulan daripada jumlah (kerugian)/pendapatan komprehensif	<u>(3,356)</u>	<u>3,043</u>	<u>(313)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN

KUMPULAN	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Keleengkapan RM'000	Ken-deraan bermotor RM'000	-Kerja dalam proses-		-Pembaharuan-		Jumlah RM'000		
	Tanah RM'000	Lif udara RM'000	Penyaman Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000			Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000			
KOS	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000		
Pada 1 Januari 2015	13,413	204,705	3,662	4,233	433,605	1,336	92,877	28,679	48,240	55,901	247,144	844	1,134,639
Tambahan	-	-	-	-	36,330	2,158	18,567	2,156	51,565	15,681	38,602	6	165,065
Pelupusan	-	-	-	-	(5)	-	-	(455)	-	-	-	-	(460)
Hapuskira	-	(567)	-	-	(4,241)	-	(13,582)	(1,082)	-	-	(4,468)	-	(23,940)
Pelarasan	-	-	-	-	1,585	(1,555)	3,007	-	(12,264)	1,906	7,417	(506)	(410)
Klasifikasi semula kepada aset tak ketara	14	-	-	-	(10,663)	-	-	-	(1,508)	-	1,508	-	(10,663)
Permodalan	-	-	-	-	-	-	-	-	(13,038)	-	-	-	(13,038)
Pada 31 Disember 2015/ Pada 1 Januari 2016	13,413	204,138	3,662	4,233	456,611	1,939	100,869	29,298	72,995	73,488	290,203	344	1,251,193
Tambahan	-	-	-	-	45,788	4,059	19,074	2,987	66,006	9,442	41,100	-	188,456
Pelupusan	-	(133)	-	-	(4,556)	-	(25)	(2,065)	-	-	(1,115)	-	(7,894)
Hapuskira*	-	(11)	-	-	(36,749)	-	(5,794)	(140)	-	-	(487)	-	(43,181)
Pelarasan	-	54,453	-	-	13,451	29,020	7,053	-	(68,804)	(29,020)	(7,130)	-	(977)
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	-	14,837	484	2,147	-	-	-	-	-	-	-	17,468
Pindahan kepada aset tak ketara	14	-	-	-	-	-	-	-	(7,634)	-	-	-	(7,634)
Pada 31 Disember 2016	13,413	273,284	4,146	6,380	474,545	35,018	121,177	30,080	62,563	53,910	322,571	344	1,397,431

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

KUMPULAN	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Keleengkapan RM'000	Ken-deraan bermotor RM'000	-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuaian-		Jumlah Bank geran RM'000	Jumlah Bank geran RM'000
	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Lif RM'000	Penyaman udara RM'000			Sumber Bank geran RM'000	Sumber Bank geran RM'000	Sumber Bank geran RM'000	Sumber Bank geran RM'000		
Pada 1 Januari 2015												
Susut nilai terkumpul	-	79,328	1,927	3,013	352,185	1,163	54,196	13,690	-	125,930	358	631,790
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Caj tahun semasa	-	79,328	1,927	3,013	352,185	1,163	54,196	13,690	-	125,930	358	631,790
Kerugian rosotnilai	-	4,088	149	240	31,130	210	9,145	2,735	-	32,367	51	80,115
Pelupusan	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	929
Hapuskira	-	-	-	-	(4)	-	-	(359)	-	-	-	(363)
Pelaras	-	(230)	-	-	(4,004)	-	(8,447)	(884)	-	(3,576)	-	(17,141)
Klasifikasi semula kepada aset tak ketara	-	-	-	-	1	8	465	-	-	(285)	(228)	(39)
Pada 31 Disember 2015/ Pada 1 Januari 2016												
Susut nilai terkumpul	-	83,186	2,076	3,253	371,593	1,381	55,359	15,182	-	154,436	181	686,647
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	929
Caj tahun semasa	-	84,115	2,076	3,253	371,593	1,381	55,359	15,182	-	154,436	181	687,576
Kerugian rosotnilai	-	4,382	167	343	33,607	5,099	12,677	2,872	-	36,977	52	96,176
Pelupusan	-	(51)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hapuskira*	-	(4)	-	-	(4,228)	-	(7)	(1,753)	-	(44)	-	(6,083)
Pelaras	-	-	-	-	(36,238)	-	(5,226)	(85)	-	(389)	-	(41,942)
Pindahan daripada pelaburan hartanah	-	-	-	-	33	-	1,937	(5)	-	(2,146)	-	(181)
Pada 31 Disember 2016												
Susut nilai terkumpul	-	92,466	2,487	4,896	364,767	6,480	64,740	16,211	-	188,834	233	741,114
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	-	929
	-	93,395	2,487	4,896	364,767	6,480	64,740	16,211	-	188,834	233	742,043

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

KUMPULAN	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Ke- engkapan bermotor		-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuaian-		Jumlah RM'000		
	Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Lif RM'000	Penyaman udara RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000			
AMAUN DIBAWA													
Pada 1 Januari 2015	13,413	125,377	1,735	1,220	81,420	173	38,681	14,989	48,240	55,901	121,214	486	502,849
Pada 31 Disember 2015	13,413	120,023	1,586	980	85,018	558	45,510	14,116	72,995	73,488	135,767	163	563,617
Pada 31 Disember 2016	13,413	179,889	1,659	1,484	109,778	28,538	56,437	13,869	62,563	53,910	133,737	111	655,388

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Ke- engkapan RM'000	Ken- deraan bermotor RM'000	-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuaian-		Jumlah RM'000		
	Tanah RM'000	Bangunan Lif RM'000	Penyaman udara RM'000	Sumber Bank RM'000			Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000		Sumber geran RM'000	
KOS	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000		
Pada 1 Januari 2015	13,413	201,740	3,662	4,233	417,598	1,336	90,047	27,205	43,265	55,901	235,961	844	1,095,205
Tambahan	-	-	-	-	35,824	2,158	18,409	1,530	39,240	15,681	38,602	6	151,450
Pelupusan	-	-	-	-	-	-	-	(455)	-	-	-	-	(455)
Hapuskira	-	(567)	-	-	(4,241)	-	(13,582)	(1,082)	-	-	(4,468)	-	(23,940)
Pelarasan	-	-	-	-	1,585	(1,555)	3,007	-	(12,264)	1,906	7,417	(506)	(410)
Pada 31 Disember 2015/													
Pada 1 Januari 2016	13,413	201,173	3,662	4,233	450,766	1,939	97,881	27,198	70,241	73,488	277,512	344	1,221,850
Tambahan	-	-	-	-	44,929	4,059	18,188	2,052	50,603	9,442	40,430	-	169,703
Pelupusan	-	(133)	-	-	(4,556)	-	(22)	(1,266)	-	-	(1,115)	-	(7,092)
Hapuskira*	-	(11)	-	-	(36,749)	-	(5,794)	(140)	-	-	(487)	-	(43,181)
Pelarasan	-	54,453	-	-	13,451	29,020	7,053	-	(68,804)	(29,020)	(7,130)	-	(977)
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	-	14,837	484	2,147	-	-	-	-	-	-	-	17,468
Pada 31 Disember 2016	13,413	270,319	4,146	6,380	467,841	35,018	117,306	27,844	52,040	53,910	309,210	344	1,357,771

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Keleengkapan RM'000	Ken-deraan bermotor RM'000	-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuaian-		Jumlah RM'000
	Tanah Binaan RM'000	Lif udara RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000			Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	Sumber Bank RM'000	Sumber geran RM'000	
DAN ROSOTNILAI	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2015											
Susut nilai terkumpul	-	78,930	1,927	3,013	53,079	12,907	-	-	120,671	358	611,418
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	78,930	1,927	3,013	53,079	12,907	-	-	120,671	358	611,418
Caj tahun semasa	-	4,029	149	240	8,845	2,397	-	-	30,486	51	77,340
Kerugian rosotnilai	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	929
Pelupusan	-	-	-	-	-	(359)	-	-	-	-	(359)
Hapuskira	-	(230)	-	(4,004)	(8,447)	(884)	-	-	(3,576)	-	(17,141)
Pelarasan	-	-	-	1	465	-	-	-	(285)	(228)	(39)
Pada 31 Disember 2015/ Pada 1 Januari 2016											
Susut nilai terkumpul	-	82,729	2,076	3,253	53,942	14,061	-	-	147,296	181	671,219
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	929
	-	83,658	2,076	3,253	53,942	14,061	-	-	147,296	181	672,148
Caj tahun semasa	-	4,323	167	343	12,314	2,380	-	-	35,063	52	92,998
Pelupusan	-	(51)	-	(4,228)	(6)	(954)	-	-	(44)	-	(5,283)
Hapuskira*	-	(4)	-	(36,238)	(5,226)	(85)	-	-	(389)	-	(41,942)
Pelarasan	-	-	-	24	1,842	-	-	-	(2,046)	-	(180)
Pindahan daripada pelaburan hartanah	-	4,953	244	1,300	-	-	-	-	-	-	6,497
Pada 31 Disember 2016											
Susut nilai terkumpul	-	91,950	2,487	4,896	62,866	15,402	-	-	179,880	233	723,309
Kerugian rosotnilai terkumpul	-	929	-	-	-	-	-	-	-	-	929
	-	92,879	2,487	4,896	62,866	15,402	-	-	179,880	233	724,238

* Amaun hapuskira yang ketara disebabkan tujuan penjenamaan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

11. HARTANAH, LOJI DAN KELENGKAPAN (Sambungan)

BANK	-Komponen utama-		-Loji dan peralatan-		Perabot dan Ke-		Ken-deraan bermotor		-Kerja dalam proses-		-Pengubahsuaian-		Jumlah
	Bangunan	Lif udara	Penyaman udara	Sumber Bank	Sumber geran	RM'000	RM'000	RM'000	Sumber Bank	Sumber geran	Sumber Bank	Sumber geran	
AMAUN DIBAWA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pada 1 Januari 2015	13,413	122,810	1,735	1,220	78,228	173	36,968	14,298	43,265	55,901	115,290	486	483,787
Pada 31 Disember 2015	13,413	117,515	1,586	980	84,466	558	43,939	13,137	70,241	73,488	130,216	163	549,702
Pada 31 Disember 2016	13,413	177,440	1,659	1,484	108,726	28,538	54,440	12,442	52,040	53,910	129,330	111	633,533

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

12. PELABURAN HARTANAH

KUMPULAN/BANK	NOTA	-Komponen utama-			Jumlah RM'000	
		Tanah RM'000	Bangunan RM'000	Lif RM'000		Penyaman udara RM'000
KOS						
Pada 1 Januari 2015		873	25,586	820	3,639	30,918
Hapuskira		-	(439)	-	-	(439)
Pada 31 Disember 2015/ Pada 1 Januari 2016/		873	25,147	820	3,639	30,479
Pindahan kepada hartanah, loji dan kelengkapan	11	-	(14,837)	(484)	(2,147)	(17,468)
Pindahan kepada tanah pegangan pajak	13	(515)	-	-	-	(515)
Pada 31 Disember 2016		<u>358</u>	<u>10,310</u>	<u>336</u>	<u>1,492</u>	<u>12,496</u>
SUSUT NILAI TERKUMPUL						
Pada 1 Januari 2015		272	8,030	384	2,029	10,715
Caj tahun semasa	29	9	503	31	174	717
Hapuskira		-	(138)	-	-	(138)
Pada 31 Disember 2015/ Pada 1 Januari 2016		281	8,395	415	2,203	11,294
Caj tahun semasa	29	5	206	13	71	295
Pindahan kepada hartanah, loji dan kelengkapan	11	-	(4,953)	(244)	(1,300)	(6,497)
Pindahan kepada tanah pegangan pajak	13	(166)	-	-	-	(166)
Pada 31 Disember 2016		<u>120</u>	<u>3,648</u>	<u>184</u>	<u>974</u>	<u>4,926</u>
AMAUN DIBAWA						
Pada 1 Januari 2015		<u>601</u>	<u>17,556</u>	<u>436</u>	<u>1,610</u>	<u>20,203</u>
Pada 31 Disember 2015		<u>592</u>	<u>16,752</u>	<u>405</u>	<u>1,436</u>	<u>19,185</u>
Pada 31 Disember 2016		<u>238</u>	<u>6,662</u>	<u>152</u>	<u>518</u>	<u>7,570</u>

Tanah dan bangunan bagi Kumpulan dan Bank telah dinilai semula pada asas nilai pasaran terbuka pada 12 Mac 2015 berdasarkan Penilaian Profesional. Bank mempunyai polisi untuk menilai semula setiap 3 tahun.

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Berikut diiktiraf dalam untung atau rugi berkaitan dengan pelaburan hartanah:		
Pendapatan sewa	836	903
Perbelanjaan operasi langsung	<u>(325)</u>	<u>(548)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

12. PELABURAN HARTANAH (Sambungan)

Maklumat Nilai Saksama

Nilai saksama pelaburan hartanah dikategorikan seperti berikut:

KUMPULAN/BANK Pada 31 Disember 2015/ Pada 31 Disember 2016	Tahap 3 RM'000
<i>Pelaburan hartanah</i> Tanah dan bangunan	<u>43,800</u>

Tahap 3 nilai saksama

Tahap 3 nilai saksama pelaburan hartanah ditentukan oleh pihak luar, penilai hartanah bebas, yang mempunyai kelayakan yang sesuai serta diiktiraf oleh pihak yang professional dan mempunyai pengalaman terkini dalam lokasi dan kategori hartanah yang bernilai. Perubahan dalam tahap 3 nilai saksama adalah dianalisis oleh pihak pengurusan setiap tahun manakala laporan penilaian hanya diperolehi setiap 3 tahun dari syarikat penilaian berdasarkan polisi Bank.

13. BAYARAN PAJAKAN PRABAYAR

KUMPULAN	NOTA	Tanah pegangan pajak RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2015/ Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		101,313	101,313
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	515	515
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016		<u>101,826</u>	<u>101,826</u>
PELUNASAN TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2015		20,822	20,822
Caj tahun semasa	29	1,084	1,084
Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		21,906	21,906
Caj tahun semasa	29	1,091	1,091
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	166	166
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016		<u>23,161</u>	<u>23,161</u>
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2015		<u>80,491</u>	<u>80,491</u>
Pada 31 Disember 2015		<u>79,407</u>	<u>79,407</u>
Pada 31 Disember 2016		<u>78,665</u>	<u>78,665</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

13. BAYARAN PAJAKAN PRABAYAR (Sambungan)

BANK	NOTA	Tanah pegangan pajak RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2015/ Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		100,235	100,235
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	515	515
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016		<u>100,748</u>	<u>100,748</u>
PELUNASAN TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2015		20,665	20,665
Caj tahun semasa	29	1,062	1,062
Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		<u>21,727</u>	<u>21,727</u>
Caj tahun semasa	29	1,069	1,069
Pindahan daripada pelaburan hartanah	12	166	166
Pelupusan		(2)	(2)
Pada 31 Disember 2016		<u>22,960</u>	<u>22,960</u>
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2015		<u>79,570</u>	<u>79,570</u>
Pada 31 Disember 2015		<u>78,508</u>	<u>78,508</u>
Pada 31 Disember 2016		<u>77,788</u>	<u>77,788</u>

Tempoh pajakan belum luput bagi tanah pegangan pajak adalah seperti berikut:

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Tanah pajakan dengan tempoh pajakan belum luput kurang dari 50 tahun	39	40	39	40
Tanah pajakan dengan tempoh pajakan belum luput lebih dari 50 tahun	78,626	79,367	77,749	78,468
	<u>78,665</u>	<u>79,407</u>	<u>77,788</u>	<u>78,508</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

14. ASET TAK KETARA

KUMPULAN

	NOTA	Lesen dan perisian komputer RM'000	Jumlah RM'000
KOS			
Pada 1 Januari 2015		-	-
Tambahan		993	993
Klasifikasi semula daripada hartanah, loji dan kelengkapan	11	10,663	10,663
Permodalan		13,038	13,038
Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		<u>24,694</u>	<u>24,694</u>
Tambahan		54	54
Klasifikasi semula daripada hartanah, loji dan kelengkapan	11	7,634	7,634
Pada 31 Disember 2016		<u><u>32,382</u></u>	<u><u>32,382</u></u>
SUSUTNILAI TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2015		-	-
Pelunasan tahun semasa	29	2,873	2,873
Klasifikasi semula daripada hartanah, loji dan kelengkapan	11	7,715	7,715
Pada 31 Disember 2015/1 Januari 2016		<u>10,588</u>	<u>10,588</u>
Pelunasan tahun semasa	29	6,056	6,056
Pada 31 Disember 2016		<u><u>16,644</u></u>	<u><u>16,644</u></u>
AMAUN DIBAWA			
Pada 1 Januari 2015		<u>-</u>	<u>-</u>
Pada 31 Disember 2015		<u>14,106</u>	<u>14,106</u>
Pada 31 Disember 2016		<u><u>15,738</u></u>	<u><u>15,738</u></u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

15. DEPOSIT DARIPADA PELANGGAN DAN AKAUN PELABURAN OLEH PELANGGAN

Deposit daripada pelanggan

(a) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis deposit

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Deposit simpanan	8,653,124	8,158,270	8,653,124	8,158,270
Deposit tetap	11,908,585	14,553,590	11,911,614	14,556,571
Deposit borong				
Deposit pasaran wang	850,000	1,200,000	850,000	1,200,000
Lain-lain	360,039	3,222	360,039	3,222
	<u>21,771,748</u>	<u>23,915,082</u>	<u>21,774,777</u>	<u>23,918,063</u>

(b) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Kerajaan dan badan berkanun	3,544,802	3,800,482	3,544,802	3,800,482
Perusahaan perniagaan	5,957,667	9,378,858	5,960,696	9,381,839
Deposit pelaburan individu	11,901,300	10,703,965	11,901,300	10,703,965
Lain-lain	367,979	31,777	367,979	31,777
	<u>21,771,748</u>	<u>23,915,082</u>	<u>21,774,777</u>	<u>23,918,063</u>

(c) Struktur kematangan deposit tetap

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Matang dalam tempoh enam bulan	7,221,527	11,329,096	7,224,556	11,332,077
Melebihi enam bulan hingga satu tahun	3,824,930	2,553,697	3,824,930	2,553,697
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	730,889	585,713	730,889	585,713
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	131,239	85,084	131,239	85,084
	<u>11,908,585</u>	<u>14,553,590</u>	<u>11,911,614</u>	<u>14,556,571</u>

Akaun pelaburan oleh pelanggan

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Akaun pelaburan tanpa had	<u>2,890,259</u>	<u>2,928,779</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

16. DEPOSIT DAN PENEMPATAN OLEH BANK DAN INSTITUSI KEWANGAN LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Institusi kewangan lain	<u>1,233,491</u>	<u>741,810</u>

Struktur kematangan deposit dan penempatan oleh bank-bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh enam bulan	1,069,701	717,804
Melebihi enam bulan hingga satu tahun	<u>163,790</u>	<u>24,006</u>
	<u>1,233,491</u>	<u>741,810</u>

17. PENDAPATAN TERTUNDA

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Geran kerajaan:		
KOS		
Pada awal tahun	445,600	445,600
Tambah: Geran diterima daripada Kerajaan	<u>20,000</u>	<u>-</u>
Pada akhir tahun	<u>465,600</u>	<u>445,600</u>
PELUNASAN TERKUMPUL		
Pada awal tahun	66,058	54,386
Pelunasan belanja aset geran tahun semasa	<u>5,159</u>	<u>287</u>
Lain-lain penggunaan geran	<u>13,360</u>	<u>11,385</u>
Jumlah pelunasan/penggunaan (Nota 27)	<u>18,519</u>	<u>11,672</u>
Pada akhir tahun	<u>84,577</u>	<u>66,058</u>
AMAUN DIBAWA	<u>381,023</u>	<u>379,542</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

17. PENDAPATAN TERTUNDA (Sambungan)

**KUMPULAN/BANK
Pada 31 Disember 2016**

Jenis Dana Skim	Objektif & Tujuan	Sumber	Tarikh Diterima	Tempoh	Peranan BSN	Baki Pinjaman/ Pembiayaan RM'000	Pencapaian Semasa (Bil. Akaun)	Dana Sedia Ada RM'000	Jumlah Diterima RM'000
Geran Pembangunan Rancangan Malaysia Ke 9	Untuk membiayai penambahbaikan infrastruktur teknologi maklumat Bank	KK*	6 Oktober 2008 & 24 Disember 2014	Nil	Ejen bagi Kerajaan	-	Nil	25,701	95,600
Dana Kreatif Industri	Untuk memberi pinjaman bagi pengeluaran, pemerolehan aset dan aktiviti-aktiviti lain yang berkaitan dengan pengkomersialan industri kreatif. Kerajaan mengenakan caj kewangan 1% setahun ke atas pendapatan faedah yang diperolehi daripada pinjaman Dana ini	KK*	13 Januari 2010	Nil	Ejen bagi Kerajaan	68,635	61	185,322	200,000
Dana Skim Perkampungan Baru Cina	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembiayaan pinjaman peribadi untuk bayaran premium tanah	KK*	28 Jun 2011, 12 April 2012, 27 Februari 2014 & 29 April 2016	Nil	Ejen bagi Kerajaan	121,109	6,090	120,000	120,000
Dana Skim Perumahan Pekerja Estet	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembiayaan pinjaman perumahan pekerja estet	KK*	24 Ogos 2011 & 6 April 2012	Nil	Ejen bagi Kerajaan	2,961	81	50,000	50,000
								381,023	465,600

* Kementerian Kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

17. PENDAPATAN TERTUNDA (Sambungan)

**KUMPULAN/BANK
Pada 31 Disember 2015**

Jenis Dana Skim	Objektif & Tujuan	Sumber	Tarikh Diterima	Tempoh	Peranan BSN	Baki Pinjaman/ Pembiayaan RM'000	Pencapaian Semasa (Bil. Akaun)	Dana Sedia Ada RM'000	Jumlah Diterima RM'000
Geran Pembangunan Rancangan Malaysia Ke 9	Untuk membiayai penambahbaikan infrastruktur teknologi maklumat Bank	KK*	6 Oktober 2008 & 24 Disember 2014	Nil	Ejen bagi Kerajaan	-	Nil	44,682	95,600
Dana Kreatif Industri	Untuk memberi pinjaman bagi pengeluaran, pemerolehan aset dan aktiviti-aktiviti lain yang berkaitan dengan pengkomersialan industri kreatif. Kerajaan mengenakan caj kewangan 1% setahun ke atas pendapatan faedah yang diperolehi daripada pinjaman Dana ini	KK*	13 Januari 2010	Nil	Ejen bagi Kerajaan	75,755	66	184,860	200,000
Dana Skim Perkampungan Baru Cina	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembiayaan pinjaman peribadi untuk bayaran premium tanah	KK*	28 Jun 2011, 12 April 2012 & 27 Februari 2014	Nil	Ejen bagi Kerajaan	93,382	4,758	100,000	100,000
Dana Skim Perumahan Pekerja Estet	Untuk menyediakan sebahagian daripada pembiayaan pinjaman perumahan pekerja estet	KK*	24 Ogos 2011 & 6 April 2012	Nil	Ejen bagi Kerajaan	2,723	78	50,000	50,000
								379,542	445,600

* Kementerian Kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan	156,599	148,256
Manfaat persaraan/gratuiti	268,032	255,819
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	2,938	2,747
	<u>427,569</u>	<u>406,822</u>

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Caj kepada penyata untung atau rugi (Nota 28):		
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan	9,675	9,529
Manfaat persaraan/gratuiti	25,000	25,748
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	790	1,781
	<u>35,465</u>	<u>37,058</u>

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan

Kumpulan dan Bank mengendalikan skim manfaat perubatan selepas perkhidmatan yang tidak dibiayai untuk kakitangan yang layak. Kakitangan yang menyertai Bank sebelum 1 Julai 2003 dan semua pesara dari kumpulan tersebut layak untuk skim ini. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2014 oleh Actuarial Partners Consulting Sdn. Bhd.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Nilai kini obligasi yang tidak dibiayai	<u>156,599</u>	<u>148,256</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Sambungan)

Pergerakan dalam nilai kini tanggungan manfaat tidak dibiayai adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	148,256	139,813
Kos perkhidmatan semasa	820	1,173
Kos faedah	8,855	8,356
Manfaat dibayar	(1,332)	(1,086)
Pada akhir tahun	<u>156,599</u>	<u>148,256</u>

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Kos perkhidmatan semasa	820	1,173
Kos faedah ke atas obligasi	8,855	8,356
Perbelanjaan manfaat bersih, termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 28)	<u>9,675</u>	<u>9,529</u>

Andaian aktuari:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	%	%
Kadar diskaun	6	6
Inflasi perubatan - pesakit dalam	5.5	5.5
Inflasi perubatan - pesakit luar	9.8	9.8

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(a) Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Sambungan)

Andaian aktuari (Sambungan):

Andaian berkaitan mortaliti masa hadapan adalah selaras dengan pendekatan piawai bagi Malaysia, berdasarkan Malaysia Ordinary Insured 1999-2003 (Jadual M9903). Semua kakitangan diandaikan akan bersara pada umur 60 tahun.

Analisis sensitiviti ke atas obligasi manfaat ditentukan terhadap perubahan dalam andaian berlawanan utama adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK			
	2016		2015	
	Sensitiviti		Sensitiviti	
	+1%	-1%	+1%	-1%
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kesan ke atas manfaat obligasi:				
Kadar diskaun	(28,757)	37,810	(28,071)	37,155
Kadar inflasi perubatan	41,546	(32,267)	38,935	(30,262)

(b) Manfaat persaraan/gratuiti

Kumpulan dan Bank menyumbang kepada plan manfaat gratuiti dibiayai untuk semua kakitangan yang layak. Skim ini telah ditubuhkan berkuat kuasa 1 April 2013.

Di bawah plan tersebut, kakitangan yang layak berhak untuk mendapat pampasan semasa persaraan mereka berdasarkan gaji terakhir yang diterima dan tempoh perkhidmatan dengan Bank. Penilaian aktuari terkini telah dilaksanakan pada 31 Disember 2014 oleh Actuarial Partners Consulting Sdn. Bhd.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Nilai kini obligasi yang tidak dibiayai	<u>268,032</u>	<u>255,819</u>

Pergerakan dalam nilai kini tanggungan manfaat tidak dibiayai adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	255,819	235,184
Kos perkhidmatan semasa	10,493	12,372
Kos faedah	14,507	13,376
Manfaat dibayar	<u>(12,787)</u>	<u>(5,113)</u>
Pada akhir tahun	<u>268,032</u>	<u>255,819</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(b) Manfaat persaraan/gratuiti (Sambungan)

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Kos perkhidmatan semasa	10,493	12,372
Kos faedah	14,507	13,376
Perbelanjaan manfaat bersih, termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 28)	25,000	25,748

Andaian aktuari:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	%	%
Kadar diskaun	5.75	5.75
Kadar kenaikan gaji	5	5

Analisis sensitiviti ke atas obligasi manfaat ditentukan terhadap perubahan dalam andaian berwajaran utama adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK			
	2016		2015	
	Sensitiviti		Sensitiviti	
	-1.5%	+1%	-1.5%	+1%
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Kesan ke atas manfaat obligasi:				
Kadar diskaun	51,489		50,133	
Kadar inflasi perubatan		42,002		37,519

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

18. OBLIGASI MANFAAT PERSARAAN (Sambungan)

(c) Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain

Kakitangan yang berkeelayakan dari Kumpulan dan Bank adalah berhak untuk menerima pampasan wang tunai di atas cuti tahunan terkumpul yang tidak digunakan selepas persaraan.

Jumlah yang diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan ini telah ditentukan seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Nilai kini manfaat kakitangan jangka panjang yang lain	2,938	2,747

Pergerakan dalam nilai kini manfaat kakitangan jangka panjang yang lain adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	2,747	1,514
Kos perkhidmatan semasa	632	1,693
Kos faedah	158	88
Manfaat dibayar	(599)	(548)
Pada akhir tahun	2,938	2,747

Amaun diiktiraf dalam untung atau rugi adalah seperti berikut:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Kos perkhidmatan semasa	632	1,693
Kos faedah	158	88
Perbelanjaan manfaat bersih, termasuk dalam perbelanjaan kakitangan (Nota 28)	790	1,781

Andaian Aktuari:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	%	%
Kadar diskaun	5.75	5.75
Kadar kenaikan gaji	5	5

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

19. PINJAMAN DAN PEMBIAYAAN DARIPADA INSTITUSI

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pinjaman daripada Bank Negara Malaysia	<u>51,362</u>	<u>31,238</u>

Pinjaman ini diberikan oleh Bank Negara Malaysia bagi tujuan membiayai Pinjaman Pembiayaan Mikro yang dinamakan Teman Mesra. Pinjaman ini dikenakan faedah yang ditetapkan pada kadar 1.5% setahun dan dibayar dua kali setahun pada bulan Jun dan Disember selama tempoh 5 tahun.

20. LAIN-LAIN LIABILITI

	KUMPULAN		BANK	
	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Faedah yang perlu dibayar	193,048	160,144	193,048	160,144
Pelbagai yang perlu dibayar	308,128	530,192	155,052	377,201
Pertimbangan tertunda*	21,000	21,000	21,000	21,000
Akruan	71,424	68,779	17,244	29,743
Bayaran balik pinjaman terdahulu	203,310	172,141	203,310	172,141
Rizab penyamaan keuntungan (Nota 38 (i))	-	7,425	-	7,425
Dividen ke atas Sijil Simpanan				
Premium perlu bayar	50,765	60,428	50,765	60,428
	<u>847,675</u>	<u>1,020,109</u>	<u>640,419</u>	<u>828,082</u>

* Pertimbangan tertunda mewakili amaun yang harus dibayar kepada pihak ketiga bagi tujuan pengambilalihan subsidiari, iaitu Prudential BSN Takaful Berhad seperti dinyatakan dalam Nota 9.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

21. CUKAI BOLEH DITUNTUT DAN PERUNTUKAN ZAKAT

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pada awal tahun, dilaporkan sebelum ini				
- cukai	(143,168)	(112,553)	(131,114)	(112,366)
- zakat	3,696	4,408	3,696	4,408
Bayaran cukai dalam tahun semasa:				
- cukai	(56,529)	(111,612)	(45,258)	(82,873)
- zakat	(4,735)	(5,412)	(2,334)	(3,712)
Kurangan peruntukan tahun lepas (Nota 32)	6,073	11,015	6,517	7,268
Peruntukan tahun semasa:				
- cukai (Nota 32)	61,702	69,982	45,997	56,857
- zakat	5,401	4,700	3,000	3,000
Pada akhir tahun:				
- cukai boleh dituntut	(131,922)	(143,168)	(123,858)	(131,114)
- zakat	4,362	3,696	4,362	3,696
Cukai boleh dituntut dan peruntukan zakat	<u>(127,560)</u>	<u>(139,472)</u>	<u>(119,496)</u>	<u>(127,418)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

22. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA

Aset dan liabiliti cukai tertunda diofset apabila terdapat undang-undang yang boleh dikuatkuasakan untuk mengofset aset cukai semasa terhadap liabiliti semasa dan apabila cukai pendapatan tertunda berkait dengan pihak berkuasa yang sama dan Kumpulan dan Bank berhasrat untuk menyelesaikan aset cukai semasa dan liabiliti semasa secara bersih. Komponen cukai tertunda aset dan liabiliti untuk sepanjang tahun kewangan sebelum diofset adalah seperti berikut: -

	CUKAI TERTUNDA ASET		CUKAI TERTUNDA LIABILITI		JUMLAH BERSIH	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
KUMPULAN						
Hartanah, loji dan kelengkapan	-	-	(9,599)	(12,406)	(9,599)	(12,406)
Sekuriti tersedia untuk jualan	14,423	19,528	-	-	14,423	19,528
Obligasi manfaat persaraan	84,029	79,050	-	-	84,029	79,050
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	4,980	9,707	-	-	4,980	9,707
Aset/(Liabiliti) cukai	103,432	108,285	(9,599)	(12,406)	93,833	95,879
Ditolak cukai	(9,599)	(12,406)	9,599	12,406	-	-
Aset cukai bersih	93,833	95,879	-	-	93,833	95,879
BANK						
Hartanah, loji dan kelengkapan	-	-	(9,599)	(12,406)	(9,599)	(12,406)
Sekuriti tersedia untuk jualan	14,423	19,528	-	-	14,423	19,528
Obligasi manfaat persaraan	84,029	79,050	-	-	84,029	79,050
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	4,235	8,825	-	-	4,235	8,825
Aset/(Liabiliti) cukai	102,687	107,403	(9,599)	(12,406)	93,088	94,997
Ditolak cukai	(9,599)	(12,406)	9,599	12,406	-	-
Aset cukai bersih	93,088	94,997	-	-	93,088	94,997

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

22. ASET/(LIABILITI) CUKAI TERTUNDA (Sambungan)

KUMPULAN

	Pada 1 Januari 2015 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 32) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2015/ 1 Januari 2016 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 32) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2016 RM'000
Hartanah, loji dan kelengkapan	(23,938)	11,532	-	(12,406)	2,807	-	(9,599)
Sekuriti tersedia untuk jualan	21,884	-	(2,356)	19,528	-	(5,105)	14,423
Obligasi manfaat persaraan	74,765	4,285	-	79,050	4,979	-	84,029
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	25,035	(15,328)	-	9,707	(4,727)	-	4,980
	97,746	489	(2,356)	95,879	3,059	(5,105)	93,833

BANK

	Pada 1 Januari 2015 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 32) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2015/ 1 Januari 2016 RM'000	Diiktiraf dalam untung rugi (Nota 32) RM'000	Diiktiraf dalam pendapatan komprehensif RM'000	Pada 31 Disember 2016 RM'000
Hartanah, loji dan kelengkapan	(22,947)	10,541	-	(12,406)	2,807	-	(9,599)
Sekuriti tersedia untuk jualan	21,884	-	(2,356)	19,528	-	(5,105)	14,423
Obligasi manfaat persaraan	74,765	4,285	-	79,050	4,979	-	84,029
Lain-lain liabiliti dan peruntukan	10,651	(1,826)	-	8,825	(4,590)	-	4,235
	84,353	13,000	(2,356)	94,997	3,196	(5,105)	93,088

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

23. HASIL

Hasil terdiri daripada pendapatan yang diperolehi daripada pinjaman, pelaburan perbendaharaan dan aktiviti-aktiviti perbankan lain yang dijalankan oleh Kumpulan dan Bank.

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pendapatan faedah (Nota 24)	792,250	821,139	784,299	810,160
Pendapatan fi dan komisyen (Nota 26)	721,882	651,075	110,320	123,015
Pendapatan daripada operasi perbankan Islam (Nota 38)	1,036,381	933,357	1,036,381	933,357
Pendapatan operasi lain (Nota 27)	68,469	53,384	13,744	19,793
	<u>2,618,982</u>	<u>2,458,955</u>	<u>1,944,744</u>	<u>1,886,325</u>

24. PENDAPATAN FAEDAH

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pinjaman dan pendahuluan				
Pendapatan faedah selain pemulihan daripada pinjaman dan pendahuluan tidak berbayar	451,833	426,598	451,833	426,598
Tunai dalam tuntutan dan deposit di bank dan institusi kewangan lain	11,096	28,777	9,866	27,614
Pelaburan sekuriti:				
Dipegang untuk dagangan	6,721	9,816	-	-
Dipegang hingga matang	249,621	286,507	249,621	286,507
Tersedia untuk jualan	50,571	50,041	50,571	50,041
	<u>769,842</u>	<u>801,739</u>	<u>761,891</u>	<u>790,760</u>
Pertambahan diskaun bersih tolak pelunasan premium	22,408	19,400	22,408	19,400
Jumlah pendapatan faedah	<u>792,250</u>	<u>821,139</u>	<u>784,299</u>	<u>810,160</u>
Termasuk:				
Pendapatan faedah diperolehi daripada pinjaman dan pendahuluan yang rosotnilai	<u>32,971</u>	<u>19,903</u>	<u>32,971</u>	<u>19,903</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

25. PERBELANJAAN FAEDAH

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	103,887	99,375	104,934	99,815
Deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain	167,424	288,216	167,424	288,216
Lain-lain	672	294	672	294
	<u>271,983</u>	<u>387,885</u>	<u>273,030</u>	<u>388,325</u>

26. PENDAPATAN FI DAN KOMISEN

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Caj perkhidmatan dan fi	593,040	523,664	82,351	90,301
Pendapatan fi yang lain	128,842	127,411	27,969	32,714
	<u>721,882</u>	<u>651,075</u>	<u>110,320</u>	<u>123,015</u>

27. PENDAPATAN OPERASI LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
<i>Keuntungan/(Kerugian)</i>				
<i>ke atas pelupusan pelaburan sekuriti</i>				
Sekuriti tersedia untuk jualan	6,554	(6,310)	6,554	(6,310)
Sekuriti dipegang hingga matang	12,902	-	12,902	(230)
Sekuriti dipegang untuk dagangan	164	(855)	-	-
<i>Keuntungan/(Kerugian) pelaburan lain</i>				
Sekuriti dipegang untuk dagangan	6,261	2,154	-	(105)
<i>Pendapatan dividen kasar</i>				
Disebutharga di Malaysia				
Sekuriti tersedia untuk jualan	8,795	8,449	8,314	8,431
Tidak disebutharga di Malaysia				
Sekuriti tersedia untuk jualan	869	869	869	869
<i>Pendapatan lain</i>				
Keuntungan bersih ke atas pertukaran asing	742	1,004	742	1,004
Kerugian bersih ke atas pelupusan hartanah, loji dan kelengkapan	223	(25)	(52)	(27)
Pendapatan sewaan	2,473	2,168	2,473	2,168
Pelunasan geran Kerajaan (Nota 17)	18,519	11,672	18,519	11,672
Lain-lain	10,967	34,258	(36,577)	2,321
	<u>68,469</u>	<u>53,384</u>	<u>13,744</u>	<u>19,793</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

28. PERBELANJAAN KAKITANGAN

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Gaji dan upah	346,453	329,047	278,204	268,195
Elaun dan bonus	20,047	38,307	19,635	37,787
Kos keselamatan sosial	4,646	3,970	4,646	3,970
Caruman kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)	72,834	70,263	62,823	61,525
Gratuiti	10,340	9,791	125	3,526
Manfaat perubatan selepas perkhidmatan (Nota 18)	9,675	9,529	9,675	9,529
Manfaat persaraan/gratuiti (Nota 18)	25,000	25,748	25,000	25,748
Manfaat kakitangan jangka panjang yang lain (Nota 18)	790	1,781	790	1,781
Perbelanjaan lain berkaitan kakitangan	107,859	106,748	101,564	93,644
	<u>597,644</u>	<u>595,184</u>	<u>502,462</u>	<u>505,705</u>

Termasuk dalam perbelanjaan kakitangan Kumpulan dan Bank adalah imbuhan Pengarah masing-masing berjumlah RM3.77 juta (2015: RM8.89 juta) dan RM2.87 juta (2015: RM2.60 juta).

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

28. PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Para Pengarah Bank				
<u>Pengarah Eksekutif:</u>				
Gaji dan emolumen lain, termasuk elaun mesyuarat	988	916	984	910
Bonus	291	455	291	455
Fi	121	96	60	36
	<u>1,400</u>	<u>1,467</u>	<u>1,335</u>	<u>1,401</u>
<u>Para Pengarah bukan eksekutif:</u>				
Fi	722	617	560	480
Emolumen lain	1,002	748	976	717
	<u>1,724</u>	<u>1,365</u>	<u>1,536</u>	<u>1,197</u>
	<u>3,124</u>	<u>2,832</u>	<u>2,871</u>	<u>2,598</u>
Para Pengarah syarikat subsidiari				
<u>Pengarah Eksekutif:</u>				
Gaji dan emolumen lain, termasuk elaun mesyuarat	357	3,855	-	-
Bonus	29	1,623	-	-
Manfaat bukan berbentuk wang	-	336	-	-
	<u>386</u>	<u>5,814</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
<u>Para Pengarah bukan eksekutif:</u>				
Fi	230	222	-	-
Emolumen lain	29	25	-	-
	<u>259</u>	<u>247</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>645</u>	<u>6,061</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>3,769</u>	<u>8,893</u>	<u>2,871</u>	<u>2,598</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

28. PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

Ganjaran Pengarah bagi tahun kewangan dengan pecahan jenis-jenis ganjaran

2016	Ganjaran diterima daripada Bank				Ganjaran diterima daripada syarikat subsidiari			
	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Bank RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah Kumpulan RM'000
	879	291	60	105	1,335	61	4	1,400
	879	291	60	105	1,335	61	4	1,400
Para Pengarah								
<u>Pengarah eksekutif</u>								
Datuk Adinan Bin Maning	-	-	240	107	347	45	-	392
Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdulllah	-	-	60	194	254	-	-	254
Alex Foong Soo Hah	-	-	60	127	187	-	-	187
Md Tajuddin Bin Md Isa	-	-	60	171	231	42	-	273
Haji Kamari Zaman Bin Juhari	-	-	60	107	167	-	-	167
Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir	-	-	10	15	25	75	26	126
Dato' Ghazali Bin Awang	-	-	10	28	38	-	-	38
Datuk Azizan Bin Abdul Rahman	-	-	60	227	287	-	-	287
Ramesh Pillai	-	-	560	976	1,536	162	26	1,724
	879	291	620	1,081	2,871	223	30	3,124

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

28. PERBELANJAAN KAKITANGAN (Sambungan)

Ganjaran Pengarah bagi tahun kewangan dengan pecahan jenis-jenis ganjaran (Sambungan)

2015	Ganjaran diterima daripada Bank				Ganjaran diterima daripada syarikat subsidiari			
	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolomen lain RM'000	Jumlah Bank RM'000	Fi RM'000	Emolomen lain RM'000	Jumlah Kumpulan RM'000
	843	455	36	67	1,401	60	6	1,467
	843	455	36	67	1,401	60	6	1,467
Para Pengarah								
<u>Pengarah eksekutif</u>								
Datuk Adinan Bin Maning	-	-	240	103	343	42	-	385
<u>Para pengarah bukan eksekutif</u>								
Tan Sri Abu Bakar Bin Haji Abdullah	-	-	36	123	159	-	-	159
Alex Foong Soo Hah	-	-	36	94	130	-	-	130
Md Tajuddin Bin Md Isa	-	-	36	85	121	-	-	121
Haji Kamari Zaman Bin Juhari	-	-	15	22	37	-	-	37
Datuk Ahmad Badri Bin Mohd Zahir	-	-	36	79	115	75	31	221
Dato' Ghazali Bin Awang	-	-	36	76	112	20	-	132
Datuk Azizan Bin Abdul Rahman	-	-	9	24	33	-	-	33
Dato' Siti Zauyah Binti Mohd Desa	-	-	36	111	147	-	-	147
Ramesh Pillai	-	-	480	717	1,197	137	31	1,365
	843	455	516	784	2,598	197	37	2,832

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

29. OVERHED LAIN

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Promosi dan pemasaran				
Pengiklanan dan publisiti	30,698	59,527	26,114	53,396
Kos penubuhan				
Sewaan premis	28,036	27,190	23,968	23,996
Susutnilai bagi:				
Hartanah, loji dan kelengkapan (Nota 11)	96,176	80,115	92,998	77,340
Pelaburan hartanah (Nota 12)	295	717	295	717
Pelunasan bagi:				
Pajakan prabayar (Nota 13)	1,091	1,084	1,069	1,062
Aset tak ketara (Nota 14)	6,056	2,873	-	-
Kerugian rosotnilai				
hartanah, loji dan kelengkapan (Nota 11)	-	929	-	929
Perbelanjaan pemprosesan data elektrik	81,527	46,072	77,953	54,562
Sewa kelengkapan	5,743	16,879	5,743	8,101
Perbelanjaan am				
Fi juruaudit	1,094	959	545	438
Faedah subsidi ke atas pinjaman kakitangan*	44	52	44	52
Hapuskira:				
Hartanah, loji dan kelengkapan (Nota 11)	1,239	6,799	1,239	6,799
Pelaburan hartanah (Nota 12)	-	301	-	301
Perbelanjaan komisyen	326,247	287,247	20,351	22,816
Fi penyumberluaran	76,948	65,222	178	159
Lain-lain	275,333	242,352	168,964	139,941
	<u>930,527</u>	<u>838,318</u>	<u>419,461</u>	<u>390,609</u>

* Ini berkaitan dengan faedah yang disubsidi oleh Bank bagi pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan kepada kakitangan Bank.

30. ELAUN ROSOTNILAI BAGI PINJAMAN, PENDAHULUAN DAN PEMBIAYAAN

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Kerugian rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan		
Rosotnilai kolektif bagi tempoh kewangan		
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 7)	(412,448)	(143,754)
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 7)	228,239	105,483
Hutang lapuk:		
Dipulihkan semula	11,234	12,962
Dihapus kira	(23,027)	(47,893)
	<u>(196,002)</u>	<u>(73,202)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

31. ELAUN ROSOTNILAI BAGI ASET LAIN

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Kerugian rosotnilai ke atas pelaburan sekuriti tersedia untuk jualan	<u>(48,782)</u>	<u>-</u>

32. PERBELANJAAN CUKAI

	KUMPULAN		BANK	
	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)		(Dinyatakan semula)
Perbelanjaan cukai semasa:				
Tahun semasa (Nota 21)	61,702	69,982	45,997	56,857
Kurangan peruntukan pada tahun sebelumnya (Nota 21)	6,073	11,015	6,517	7,268
	<u>67,775</u>	<u>80,997</u>	<u>52,514</u>	<u>64,125</u>
Perbelanjaan cukai tertunda:				
Pengasalan dan penarikbalikan perbezaan sementara (Nota 22)				
Tahun semasa	7,574	2,000	7,574	2,293
Lebih peruntukan pada tahun sebelumnya	(10,770)	(15,293)	(10,770)	(15,293)
Penarikbalikan dan pengasalan perbezaan sementara berkaitan dengan syarikat subsidiari	137	-	-	-
Penarikbalikan dan pengasalan pada tahun sebelumnya disebabkan oleh perubahan dalam undang-undang cukai bagi syarikat subsidiari	-	12,804	-	-
	<u>(3,059)</u>	<u>(489)</u>	<u>(3,196)</u>	<u>(13,000)</u>
	<u>64,716</u>	<u>80,508</u>	<u>49,318</u>	<u>51,125</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

32. PERBELANJAAN CUKAI (Sambungan)

	KUMPULAN	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
	(Dinyatakan semula)	
Penyesuaian perbelanjaan cukai:		
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	181,709	199,629
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia	42,840	49,907
Kesan ke atas pendapatan yang dikecualikan cukai	(145,192)	(131,384)
Kesan ke atas perbelanjaan yang tidak boleh ditolak	171,765	153,447
	<u>69,413</u>	<u>71,970</u>
Kurangan peruntukan bagi perbelanjaan cukai semasa pada tahun sebelumnya	6,073	11,015
Lebih cukai aset tertunda diperuntukan pada tahun sebelumnya	(10,770)	(15,293)
Pembalikan aset cukai tertunda pada tahun sebelumnya disebabkan oleh perubahan dalam undang-undang cukai bagi syarikat subsidiari	-	12,804
Perubahan kadar cukai	-	12
Perbelanjaan cukai bagi tempoh kewangan	<u>64,716</u>	<u>80,508</u>
	BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
	(Dinyatakan semula)	
Penyesuaian perbelanjaan cukai:		
Keuntungan sebelum cukai dan zakat	109,495	164,060
Cukai pada kadar cukai berkanun Malaysia 24% (2015: 25%)	26,279	41,015
Kesan ke atas perbelanjaan yang tidak boleh ditolak	27,292	18,135
	<u>53,571</u>	<u>59,150</u>
Lebih peruntukan pada tahun sebelumnya	(4,253)	(8,025)
Perbelanjaan cukai bagi tempoh kewangan	<u>49,318</u>	<u>51,125</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

33. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN

Bagi tujuan penyediaan penyata kewangan ini, setiap pihak dianggap berkaitan dengan Kumpulan atau Bank sekiranya suatu pihak secara langsung atau tidak langsung boleh mengawal pihak berkaitan atau mempunyai pengaruh penting ke atas pihak yang membuat keputusan kewangan dan operasi atau sebaliknya. Pihak-pihak berkaitan Kumpulan dan Bank adalah:

(a) Subsidiari

Butir-butir subsidiari dinyatakan dalam Nota 9.

(b) Syarikat Bersekutu

Syarikat bersekutu adalah entiti di mana Kumpulan mempunyai pengaruh penting tetapi bukan kawalan, dan ia secara amnya memegang kepentingan sebanyak 20% hingga 50% dalam entiti tersebut seperti yang dinyatakan dalam Nota 10.

(c) Syarikat di mana Kumpulan atau Bank mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan

Ini adalah entiti di mana hak mengundi dalam entiti tersebut tertakluk secara langsung atau tidak langsung dengan Kumpulan atau Bank. Entiti di mana Bank mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan adalah Koperasi Kakitangan Bank Simpanan Nasional Berhad (KOBANAS).

Urusniaga penting Kumpulan dan Bank dengan pihak-pihak berkaitan adalah seperti berikut:

KUMPULAN

	Syarikat bersekutu		Syarikat yang mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan	
	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendapatan diterima:				
Faedah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	773	840	-	41

BANK

	Subsidiari		Syarikat bersekutu		Syarikat yang mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pendapatan:						
Faedah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	-	773	840	-	41
Komisyen diterima	5,481	7,152	-	-	-	-
Pendapatan lain	3,746	5,081	-	-	-	-
Sewa premis	1	1	-	-	-	-
	<u>9,228</u>	<u>12,234</u>	<u>773</u>	<u>840</u>	<u>-</u>	<u>41</u>
Perbelanjaan:						
Faedah ke atas deposit	1,047	440	-	-	-	-
	<u>1,047</u>	<u>440</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

33. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (Sambungan)

Baki tertunggak yang ketara Kumpulan dan Bank dengan pihak berkaitan adalah seperti berikut:

KUMPULAN

	Syarikat bersekutu		Syarikat yang mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan	
	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Jumlah terhutang oleh pihak berkaitan:				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	18,532	20,884	-	891
Tolak: Rosotnilai/Peruntukan hutang ragu	(1)	(4)	-	-
Lain - lain	6,579	-	-	-
	<u>25,110</u>	<u>20,880</u>	<u>-</u>	<u>891</u>
Jumlah terhutang kepada pihak berkaitan:				
Deposit dan penempatan diterima	3,385	2,745	-	-
	<u>3,385</u>	<u>2,745</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

BANK

	Subsidiari		Syarikat bersekutu		Syarikat yang mempunyai kepentingan kewangan yang signifikan	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Jumlah terhutang oleh pihak berkaitan:						
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan - Bersih	-	-	18,531	19,737	-	891
Lain-lain	531	5,000	6,579	-	-	-
Faedah belum diterima	-	-	-	1,143	-	-
	<u>531</u>	<u>5,000</u>	<u>25,110</u>	<u>20,880</u>	<u>-</u>	<u>891</u>
Jumlah terhutang kepada pihak berkaitan:						
Deposit dan penempatan telah diterima	3,029	2,981	3,385	2,745	-	-
	<u>3,029</u>	<u>2,981</u>	<u>3,385</u>	<u>2,745</u>	<u>-</u>	<u>-</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

33. URUS NIAGA PIHAK BERKAITAN (Sambungan)

(d) Kakitangan pengurusan utama

Kakitangan pengurusan utama adalah ditakrifkan sebagai mereka yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab dalam merancang, mengarah dan mengawal aktiviti-aktiviti Kumpulan dan Bank sama ada secara langsung atau tidak langsung. Selain daripada para Pengarah, kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Bank termasuk ahli pengurusan kanan Bank dan ketua-ketua bagi syarikat subsidiari dalam Kumpulan.

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000
Kakitangan pengurusan utama yang lain:				
Manfaat kakitangan jangka pendek	11,529	11,396	3,116	2,836
Manfaat kakitangan jangka panjang	1,919	3,535	-	-
	<u>13,448</u>	<u>14,931</u>	<u>3,116</u>	<u>2,836</u>

Tiada pinjaman yang diberikan kepada para Pengarah Bank. Pinjaman yang diberikan kepada kakitangan pengurusan utama Kumpulan dan Bank adalah berdasarkan terma dan syarat yang sama seperti yang disediakan kepada kakitangan Bank yang lain.

Semua urusanniaga pihak berkaitan dilaksanakan secara terbuka dan berdasarkan terma komersial biasa yang tidak lebih menguntungkan berbanding dengan yang tersedia untuk orang ramai.

Tiada peruntukan yang diiktiraf berkaitan dengan pinjaman yang diberikan kepada kakitangan pengurusan utama pada tahun semasa dan tahun sebelumnya.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

34. KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKAAN

KUMPULAN

	2016		2015		
	Amaun prinsipal RM'000	Amaun persamaan kredit* RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000	Amaun persamaan kredit* RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000
<i>Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit:</i>					
Matang dalam tempoh satu tahun	1,398	-	-	11,033	-
Matang selepas satu tahun	667,054	333,527	166,764	1,362,545	340,636
	668,452	333,527	166,764	1,373,578	340,636
<i>Komitmen lain:</i>					
<i>Dibenarkan dan tidak dikontrakkan untuk</i>					
- Aset tak ketara	11,923	-	-	13,858	-
<i>Kontrak tetapi tidak disediakan untuk</i>					
- Aset tak ketara	8,267	-	-	18,457	-
- Hartanah, loji dan kelengkapan	33,340	-	-	53,712	-
	53,530	-	-	86,027	-
<i>Liabiliti luar jangka:</i>					
Amaun dijamin oleh Bank	771	386	386	761	381
	771	386	386	761	381
	722,753	333,913	167,150	1,460,366	341,017

* Amaun persamaan kredit diperolehi menggunakan faktor penukaran kredit mengikut garis panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

34. KOMITMEN DAN LIABILITI LUAR JANGKAAN (Sambungan)

BANK	2016			2015		
	Amaun prinsipal RM'000	Amaun persamaan kredit* RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000	Amaun prinsipal RM'000	Amaun persamaan kredit* RM'000	Amaun wajaran risiko RM'000
<i>Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit:</i>						
Matang dalam tempoh satu tahun	1,398	-	-	11,033	-	-
Matang selepas satu tahun	667,054	333,527	166,764	1,362,545	681,272	340,636
	668,452	333,527	166,764	1,373,578	681,272	340,636
<i>Komitmen lain:</i>						
<i>Kontrak tetapi tidak disediakan untuk</i>						
- Hartanah, loji dan kelengkapan	25,701	-	-	44,682	-	-
	25,701	-	-	44,682	-	-
<i>Liabiliti luar jangka:</i>						
Amaun dijamin oleh Bank	771	386	386	761	381	381
	771	386	386	761	381	381
	694,924	333,913	167,150	1,419,021	681,653	341,017

* Amaun persamaan kredit diperolehi menggunakan faktor penukaran kredit mengikut garis panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan

Jadual di bawah menunjukkan analisis bagi kategori-kategori instrumen kewangan seperti berikut:

- (i) Pinjaman/pembiayaan dan belum terima (L&R)
- (ii) Nilai saksama melalui untung atau rugi (FVTPL)
- (iii) Aset-aset kewangan tersedia untuk jualan (AFS)
- (iv) Dipegang hingga matang (HTM)
- (v) Liabiliti kewangan diukur pada kos terlunas (FL)

KUMPULAN	FVTPL	HTM	L&R/	AFS	AMAUN
Pada 31 Disember 2016	RM'000	RM'000	(FL)	RM'000	DIBAWA
Aset kewangan	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Tunai dan dana jangka pendek	-	-	823,012	-	823,012
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	-	100,000	-	100,000
Pelaburan sekuriti	163,284	-	-	6,365,260	6,528,544
Pada nilai saksama	-	-	-	-	-
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	-	21,093,111	-	21,093,111
Pada kos terlunas	-	-	388,568	-	388,568
Aset-aset lain	163,284	-	22,404,691	6,365,260	28,933,235
Liabiliti kewangan					
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	(24,662,007)	-	(24,662,007)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	(1,233,491)	-	(1,233,491)
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	(51,362)	-	(51,362)
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	(847,675)	-	(847,675)
	-	-	(26,794,535)	-	(26,794,535)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan (Sambungan)

KUMPULAN	FVTPL	HTM	L&R/	AFS	AMAUN
Pada 31 Disember 2015	RM'000	RM'000	(FL)	RM'000	DIBAWA
(Dinyatakan semula)	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Aset kewangan					
Tunai dan dana jangka pendek	-	-	885,752	-	885,752
Pelaburan sekuriti					
Pada nilai saksama	165,843	-	-	1,584,150	1,749,993
Pada kos terlunas	-	7,608,587	-	-	7,608,587
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan					
Pada kos terlunas	-	-	20,112,574	-	20,112,574
Aset-aset lain	-	-	369,377	-	369,377
	165,843	7,608,587	21,367,703	1,584,150	30,726,283
Liabiliti kewangan					
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	(26,843,861)	-	(26,843,861)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	(741,810)	-	(741,810)
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	(1,020,109)	-	(1,020,109)
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	(31,238)	-	(31,238)
	-	-	(28,637,018)	-	(28,637,018)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan (Sambungan)

BANK	HTM	L&R/ (FL)	AFS	AMAUN DIBAWA
Pada 31 Disember 2016	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Aset kewangan				
Tunai dan dana jangka pendek	-	732,206	-	732,206
Deposit dan penempatan dengan bank dan institusi kewangan lain	-	100,000	-	100,000
Pelaburan sekuriti	-	-	6,365,260	6,365,260
Pada nilai saksama	-	-	-	-
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	-	21,093,111	-	21,093,111
Pada kos terlunas	-	221,910	-	221,910
Aset-aset lain	-	22,147,227	6,365,260	28,512,487
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	(24,665,036)	-	(24,665,036)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	(1,233,491)	-	(1,233,491)
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	(51,362)	-	(51,362)
Liabiliti-liabiliti lain	-	(640,419)	-	(640,419)
	-	(26,590,308)	-	(26,590,308)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(a) Kategori-kategori instrumen kewangan (Sambungan)

BANK	HTM	L&R/ (FL)	AFS	AMAUN
Pada 31 Disember 2015	RM'000	RM'000	RM'000	DIBAWA
(Dinyatakan semula)				RM'000
Aset kewangan				
Tunai dan dana jangka pendek	-	828,781	-	828,781
Pelaburan sekuriti				
Pada nilai saksama	-	-	1,584,150	1,584,150
Pada kos terlunas	7,608,587	-	-	7,608,587
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan				
Pada kos terlunas	-	20,112,574	-	20,112,574
Aset-aset lain	-	232,439	-	232,439
	7,608,587	21,173,794	1,584,150	30,366,531
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	(26,846,842)	-	(26,846,842)
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	(741,810)	-	(741,810)
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	(31,238)	-	(31,238)
Liabiliti-liabiliti lain	-	(828,082)	-	(828,082)
	-	(28,447,972)	-	(28,447,972)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan

Tinjauan keseluruhan

Sebagai sebuah institusi kewangan pembangunan yang berperanan mengikut mandat yang diamanahkan oleh Kerajaan, aktiviti Kumpulan terdedah kepada pelbagai risiko, terutamanya risiko kewangan - kredit, pasaran (termasuk risiko kecairan dan risiko pembiayaan). Pelbagai aktiviti melibatkan analisis, penilaian, penerimaan dan pengurusan beberapa tahap risiko atau kombinasi risiko. Tujuannya adalah oleh itu, untuk mencapai keseimbangan yang sesuai antara risiko dan pulangan, meminimumkan potensi kesan buruk ke atas prestasi kewangan Kumpulan, dan pada masa yang sama memenuhi peranan mandat yang dijangka.

Rangka kerja pengurusan risiko set, dasar dan dokumen membimbing lain direka untuk mengenal pasti dan menganalisis risiko-risiko ini, untuk menetapkan had risiko dan kawalan yang bersesuaian, dan memantau risiko dan pematuhan kepada had melalui data yang boleh dipercayai dan maklumat. Pengawasan ke atas pengurusan risiko membimbing dokumen dan alat untuk mencerminkan perubahan dalam pasaran, produk dan amalan industri yang baru muncul baik dijalankan secara teratur.

Lembaga Pengarah mempunyai peranan sebagai badan bertanggungjawab untuk meluluskan polisi risiko kredit yang berkaitan dengan aktiviti berisiko kredit di Bank. Majlis itu turut disokong oleh jawatankuasa pinjaman/pembiayaan masing-masing di peringkat pengurusan dalam proses kelulusan pinjaman/pembiayaan.

Untuk membangunkan persekitaran kawalan yang berdisiplin dan membina, proses yang standard, prosedur serta latihan yang berterusan dan program pembangunan diwujudkan, membolehkan semua pekerja untuk memahami peranan dan tanggungjawab masing-masing.

Lembaga Pengarah telah melantik Jawatankuasa Audit dan Pemeriksaan (AEC) bagi membantu menunaikan kewajipan untuk mengekalkan sistem kawalan dalaman yang kukuh untuk melindungi aset Bank dan pelaburan pemegang saham. AEC adalah bertanggungjawab untuk memantau pematuhan terhadap polisi dan prosedur pengurusan risiko Bank dan juga untuk menyumbang kepada penambahbaikan sistem pengurusan risiko dan kawalan. AEC menyediakan perspektif yang bebas dan penilaian terhadap kecukupan dan keberkesanan rangka kerja pengurusan risiko.

AEC dibantu oleh Jabatan Audit Dalaman yang menjalankan secara tetap dan ad-hoc pengawasan kawalan pengurusan risiko dan prosedur. Keputusan dan tindakan pemulihan yang dilaporkan AEC untuk pertimbangan dan pengawasan berterusan. AEC memastikan keberkesanan Jabatan Audit Dalaman dengan pengawasan yang mencukupi mengenai skop audit dan liputan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit

Risiko kredit ditakrifkan sebagai risiko dimana pelanggan, pelanggan atau rakan niaga gagal untuk melaksanakan tanggungjawab untuk membayar faedah/keuntungan, membayar prinsipal atau sebaliknya untuk memenuhi obligasi kontrak mereka di bawah perjanjian pendahuluan/pinjaman/pembiayaan, kemudahan kredit lain atau hutang pelaburan sekuriti, sekali gus menyebabkan Kumpulan dan Bank mengalami kerugian kewangan.

Risiko kredit dianggap risiko yang paling utama, sumber dan kawalan dikhaskan untuk menguruskan risiko ini dalam jabatan teras Bank. Dokumen-dokumen yang memberi panduan kredit yang ditubuhkan peruntukan bagi pembangunan pendekatan yang sistematik dan konsisten untuk mengenal pasti dan menguruskan risiko peminjam/pelanggan dan kaunter parti yang terkandung dalam semua aset perbankan.

Ketua perniagaan berkaitan, operasi kredit serta koleksi dan pemulihan bertanggungjawab untuk pengiktirafan dan pengurusan risiko kredit, di peringkat urus niaga dan portfolio dan untuk memastikan bahawa prosedur risiko dipatuhi mengikut cara yang selaras dengan kehendak yang dinyatakan dalam masing-masing kredit membimbing dokumen, program produk dan mematuhi norma-norma peraturan.

Ketua perniagaan berkaitan, operasi kredit serta koleksi dan pemulihan juga memantau serta mengurus, had dan kawalan penumpuan risiko kredit di mana sahaja ia dikenal pasti - khususnya, terhadap pihak individu dan kumpulan, dan kepada industri dan sektor. Had dan kriteria pinjaman/pembiayaan pada setiap produknya juga ditetapkan. Untuk tujuan pelaporan pengurusan risiko, pertimbangan dan penyatuan semua unsur-unsur pendedahan risiko kredit yang dijalankan oleh segmen dan sektor industri.

Pendedahan risiko kredit

a. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti yang melebihi tempoh bayaran tetapi tidak rosotnilai

Pinjaman serta pelaburan sekuriti hutang yang melebihi tempoh bayaran tetapi tidak rosotnilai, selain daripada dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi mempunyai bayaran faedah atau prinsipal mengikut kontrak yang melebihi tempoh bayaran. Bagaimanapun, Kumpulan dan Bank mempercayai bahawa rosotnilai adalah tidak perlu berasaskan kepada tahap sekuriti/jaminan dan cagaran yang ada dan tahap kutipan amaun terhutang kepada Kumpulan dan Bank.

b. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan terma perundingan semula

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dengan terma perundingan semula ialah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan yang telah distruktur semula disebabkan oleh kemerosotan dalam kedudukan kewangan peminjam dan di mana Kumpulan dan Bank memberi konsesi untuk mempertimbangkannya. Apabila pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan ini telah distruktur semula, ianya kekal dalam kategori ini dan mengambil kira pencapaian yang memuaskan secara berasingan selepas penstrukturan semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Pendedahan risiko kredit (Sambungan)

c. Peruntukan untuk rosotnilai

Kumpulan dan Bank menetapkan peruntukan untuk kerugian rosotnilai ke atas aset yang dibawa pada kos terlunas atau dikategorikan sebagai tersedia untuk jualan adalah mewakili anggaran kerugian yang ditanggung atas pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan dan portfolio pelaburan sekuriti hutang. Komponen utama bagi peruntukan ini adalah komponen kerugian khusus yang berkaitan pendedahan risiko ketara secara individu dan peruntukan kerugian kolektif telah dibentuk terhadap pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan untuk kumpulan aset yang terdiri daripada segmen-segmen yang sama. Aset-aset yang dibawa pada nilai saksama menerusi untung atau rugi tidak tertakluk kepada ujian rosotnilai memandangkan ukuran untuk nilai saksama adalah mencerminkan kualiti kredit setiap aset.

d. Polisi hapuskira

Kumpulan dan Bank menghapuskira pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan baki pelaburan sekuriti hutang serta sebarang peruntukan berkaitan kerugian rosotnilai apabila Jabatan Kredit dan Perbendaharaan & Pelaburan bagi Kumpulan dan Bank menentukan bahawa pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan sekuriti tersebut tidak dapat dikutip.

Penentuan ini dibuat selepas mempertimbangkan maklumat seperti berlakunya perubahan ketara dalam kedudukan kewangan peminjam/pelanggan/penerbit, yang berpotensi menrosotnilaikan keupayaan untuk membuat pembayaran balik atau mesyuarat obligasi, atau bahawa hasil daripada pelupusan potensi cagaran atau sekuriti sedia kehendak tidak mencukupi untuk membayar balik keseluruhan pendedahan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Pendedahan risiko kredit (Sambungan)

Di bawah ini ialah analisis aset kasar dan bersih (peruntukan rosotnilai) mengikut kelas risiko adalah seperti berikut:

a. Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Amaun dibawa	6	21,093,111	20,112,574
Aset pada kos terlunas			
<u>Rosotnilai secara kolektif</u>			
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari		553,422	441,124
Jumlah kasar	7	553,422	441,124
Peruntukan rosotnilai kolektif		(475,207)	(363,003)
Amaun dibawa		78,215	78,121
<u>Melebihi tempoh tetapi tidak rosotnilai</u>			
Risiko rendah		2,309,404	1,974,552
Senarai perhatian		93,919	3,226
Jumlah kasar		2,403,323	1,977,778
Peruntukan rosotnilai kolektif		(146,327)	(83,417)
Amaun dibawa		2,256,996	1,894,361
<u>Melebihi tempoh tetapi tidak rosotnilai terdiri daripada:</u>			
1-30 hari		1,569,913	1,483,330
31-60 hari		739,491	491,222
61-90 hari		93,919	3,226
Jumlah kasar		2,403,323	1,977,778
Peruntukan rosotnilai kolektif		(146,327)	(83,417)
Amaun dibawa		2,256,996	1,894,361
<u>Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai</u>			
Risiko rendah		18,816,740	18,189,837
Peruntukan rosotnilai kolektif		(58,840)	(49,745)
Amaun dibawa		18,757,900	18,140,092
Amaun dibawa pada kos terlunas		21,093,111	20,112,574

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

b. Dipegang untuk dagangan

NOTA	KUMPULAN		BANK		
	2016 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	2015 RM'000	
Amaun dibawa	5(a)	163,284	165,843	-	-
Aset pada nilai saksama melalui untung atau rugi Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai					
Risiko rendah		163,284	165,843	-	-
Amaun dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi		163,284	165,843	-	-

c. Dipegang hingga matang

NOTA	KUMPULAN/BANK		
	2016 RM'000	2015 RM'000	
Amaun dibawa	5(b)	-	7,608,587
Aset pada kos terlunas Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai			
Risiko rendah		-	7,608,587
Amaun dibawa pada kos terlunas		-	7,608,587

d. Tersedia untuk jualan

NOTA	KUMPULAN/BANK		
	2016 RM'000	2015 RM'000	
Amaun dibawa	5(c)	6,365,260	1,584,150
Aset pada nilai saksama Tidak melebihi tempoh dan tidak rosotnilai			
Risiko rendah		6,462,310	1,632,417
Jumlah kasar		6,462,310	1,632,417
Peruntukan rosotnilai		(97,050)	(48,267)
Amaun dibawa pada nilai saksama		6,365,260	1,584,150

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti rosotnilai

Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai secara kolektif serta sekuriti yang rosotnilai secara individu adalah pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan serta pelaburan sekuriti hutang (selain daripada dibawa pada nilai saksama melalui untung atau rugi) di mana Kumpulan dan Bank telah menentukan bahawa terdapat bukti objektif berkaitan rosotnilai dan dijangka tidak dapat mengutip semua prinsipal dan faedah/untung yang perlu dibayar mengikut terma-terma kontrak pinjaman/perjanjian pelaburan sekuriti.

Pelaburan sekuriti hutang dibawa pada nilai saksama menerusi untung atau rugi tidak dinilai untuk rosotnilai tetapi tertakluk kepada sistem penggedran dalaman yang sama.

	KUMPULAN/BANK	
	Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Kasar RM'000	Bersih RM'000
Pada 31 Disember 2016		
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari	553,422	78,215
Jumlah	553,422	78,215
Pada 31 Disember 2015 (Dinyatakan semula)		
Rosotnilai dan tertunggak melebihi 90 hari	441,124	78,121
Jumlah	441,124	78,121

Kumpulan dan Bank memantau tumpuan risiko kredit berdasarkan sektor. Analisa konsentrasi risiko kredit dan pelaburan sekuriti pada tarikh pelaporan adalah seperti berikut:

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan RM'000	Pelaburan sekuriti RM'000
Pada 31 Disember 2016			
Jumlah dibawa	5 & 6	21,093,111	6,148,396
Tumpuan mengikut sektor			
<i>Korporat</i>			
Tenaga		-	92,941
Perkhidmatan kewangan		87,122	178,356
Pengangkutan		-	568,219
Lain-lain		-	593,086
<i>Kerajaan</i>		-	4,715,794
<i>Runcit</i>			
Perumahan		8,674,116	-
Pengangkutan		689,939	-
Mikro kewangan		488,912	-
Penggunaan kredit		10,739,937	-
Kad Kredit		411,953	-
Lain-lain		1,132	-
Amaun dibawa		21,093,111	6,148,396

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(i) Risiko kredit (Sambungan)

	NOTA 5 & 6	KUMPULAN/BANK	
		Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan RM'000	Pelaburan sekuriti RM'000
Pada 31 Disember 2015 (Dinyatakan semula)			
Jumlah dibawa		<u>20,112,574</u>	<u>8,953,342</u>
Tumpuan mengikut sektor			
<i>Korporat</i>			
Tenaga		-	94,665
Pembinaan		-	225,000
Perkhidmatan kewangan		96,635	136,043
Pengangkutan		-	466,226
Lain-lain		-	375,687
<i>Kerajaan</i>		-	7,655,721
<i>Runcit</i>			
Perumahan		7,647,503	-
Pengangkutan		464,183	-
Mikro kewangan		457,192	-
Penggunaan kredit		10,944,665	-
Kad Kredit		376,263	-
Lain-lain		126,133	-
Amaun dibawa		<u>20,112,574</u>	<u>8,953,342</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan

Risiko kecairan adalah risiko di mana Kumpulan dan Bank tidak akan dapat untuk membiayai peningkatan aset dan memenuhi obligasi apabila ia matang tanpa menyebabkan kerugian yang tidak boleh diterima. Dalam keadaan yang teruk, kekurangan kecairan boleh mengakibatkan pengurangan dalam kunci kira-kira dan penjualan aset, atau berpotensi ketidakupayaan untuk memenuhi komitmen pinjaman/pembiayaan. Risiko Kumpulan dan Bank tidak akan dapat berbuat demikian wujud dalam semua operasi perbankan dan boleh dipengaruhi oleh pelbagai acara institusi khusus dan seluruh pasaran termasuk, tetapi tidak terhad kepada, aktiviti kredit, kejutan sistemik dan semula jadi bencana.

Pendedahan kepada risiko kecairan

Ukuran utama yang digunakan oleh Kumpulan dan Bank untuk pengurusan risiko kecairan ialah nisbah aset bersih cair kepada deposit daripada pelanggan. Untuk tujuan ini aset bersih cair diambil kira sebagai tunai dan kesetaraan tunai ditolak dengan deposit daripada bank-bank dan komitmen yang matang dalam tempoh satu bulan berikutnya. Pengiraan yang sama tetapi tidak serupa digunakan untuk mengukur pematuhan dengan had kecairan yang telah ditetapkan oleh Kumpulan dan Bank di bawah penguatkuasaan Bank Negara Malaysia iaitu Rangka kerja Kecairan Baru (BNM/DFI/GP5) yang dikeluarkan pada Disember 2006. Nisbah aset bersih cair Kumpulan dan Bank kepada deposit daripada pelanggan pada tarikh pelaporan dan sepanjang tempoh pelaporan bagi Kumpulan dan Bank mengikut Rangka Kerja Kecairan Baru adalah seperti berikut:

	2016	2015
Nisbah aset bersih cair kepada deposit daripada pelanggan	%	%
Pada 31 Disember 2016	79	72
Purata bagi tahun	73	66
Maksimum bagi tahun	79	72
Minimum bagi tahun	69	61

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

Analisis kematangan mengikut kontrak bagi liabiliti kewangan operasi perbankan Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

KUMPULAN	Sehingga		1 minggu		3 hingga 6		6 hingga 12		Melebihi		Tiada tempoh	
	1 minggu	1 hingga 1 bulan	1 hingga 1 bulan	1 hingga 1 bulan	1 hingga 3 bulan	3 hingga 6 bulan	6 hingga 12 bulan	1 tahun	1 tahun	1 tahun	RM'000	RM'000
Pada 31 Disember 2016	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<u>Liabiliti bukan derivatif</u>												
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:												
Individu	11,547,588	271,993	156,328	149,020	2,226,961	439,690	-	14,791,580				
Bukan individu	1,446,655	2,813,598	2,037,510	1,844,723	2,506,092	458,802	(3,029)	11,104,351				
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	-	-	51,362				51,362
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	-	-	640,419				847,675
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	694,152	-	-	440	332	-	27,829	-				722,753
	13,688,395	3,085,591	2,193,838	1,994,183	4,733,385	1,590,273	232,056	27,517,721				

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

KUMPULAN

Pada 31 Disember 2015

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada tempoh kematangan tertentu RM'000	Jumlah RM'000
<u>Liabiliti bukan derivatif</u>								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:								
Individu	11,196,924	412,263	487,013	462,852	903,653	170,039	-	13,632,744
Bukan individu	2,654,211	4,288,612	3,212,142	1,618,115	1,714,139	468,689	(2,981)	13,952,927
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	31,238	-	31,238
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	828,082	192,027	1,020,109
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	1,418,260	-	-	450	311	-	41,345	1,460,366
	<u>15,269,395</u>	<u>4,700,875</u>	<u>3,699,155</u>	<u>2,081,417</u>	<u>2,618,103</u>	<u>1,498,048</u>	<u>230,391</u>	<u>30,097,384</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

BANK

Pada 31 Disember 2016

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000
<u>Liabiliti bukan derivatif</u>							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	11,547,588	271,993	156,328	149,020	2,226,961	439,690	14,791,580
Bukan individu	1,446,655	2,813,598	2,037,510	1,844,723	2,506,092	458,802	11,107,380
Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi	-	-	-	-	-	51,362	51,362
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	640,419	640,419
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	694,152	-	-	440	332	-	694,924
	<u>13,688,395</u>	<u>3,085,591</u>	<u>2,193,838</u>	<u>1,994,183</u>	<u>4,733,385</u>	<u>1,590,273</u>	<u>27,285,665</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(ii) Risiko kecairan (Sambungan)

BANK

Pada 31 Disember 2015

Liabiliti bukan derivatif

Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:

Individu

Bukan individu

Pinjaman dan pembiayaan

daripada institusi

Liabiliti-liabiliti lain

Komitmen tidak boleh mansuh

untuk melanjutkan kredit dan

liabiliti luar jangka

	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000
	11,196,924	412,263	487,013	462,852	903,653	170,039	13,632,744
	2,654,211	4,288,612	3,212,142	1,618,115	1,714,139	468,689	13,955,908
	-	-	-	-	-	31,238	31,238
	-	-	-	-	-	828,082	828,082
	1,418,260	-	-	450	311	-	1,419,021
	<u>15,269,395</u>	<u>4,700,875</u>	<u>3,699,155</u>	<u>2,081,417</u>	<u>2,618,103</u>	<u>1,498,048</u>	<u>29,866,993</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran

Risiko pasaran adalah risiko terhadap perubahan harga pasaran, seperti perubahan kadar faedah, harga ekuiti, kadar pertukaran wang asing dan serakan kredit (tidak berkaitan dengan perubahan di dalam peminjam/penerbit kredit) yang akan mempengaruhi pendapatan Kumpulan dan Bank atau nilai pegangan instrumen kewangan Kumpulan dan Bank. Objektif pengurusan risiko pasaran adalah untuk mengurus dan mengawal pendedahan risiko pasaran melalui parameter yang bersesuaian dengan mengoptimumkan kadar pulangan.

Pengurusan risiko pasaran

Kumpulan dan Bank mengasingkan pendedahan kepada risiko pasaran antara portfolio dagangan dan bukan dagangan. Portfolio dagangan dipegang terutamanya oleh unit pelaburan dan termasuk posisi yang timbul daripada pembuatan pasaran dan pengambilan kedudukan pemilik bersama dengan aset dan liabiliti kewangan yang diurus berdasarkan nilai saksama.

Jawatankuasa Aset dan Liabiliti (ALCO) bermesyuarat secara tetap untuk memantau dan menguruskan risiko pasaran. ALCO bertanggungjawab dalam memantau penunjuk kewangan utama dan nisbah, menetapkan nilai ambang untuk mengurus dan memantau risiko pasaran dan juga menganalisis sensitiviti ketidakseimbangan kadar faedah/keuntungan dan kematangan Kumpulan/Bank.

Pendedahan kepada risiko kadar faedah portfolio bukan dagangan

Risiko utama portfolio bukan perdagangan terdedah adalah risiko kerugian daripada turun naik dalam aliran tunai masa depan atau nilai saksama instrumen kewangan disebabkan oleh perubahan kadar faedah/kadar keuntungan. Risiko kadar faedah/keuntungan diuruskan terutamanya melalui pemantauan faedah/jurang kadar keuntungan dan dengan mempunyai had pra-diluluskan untuk 'bands' harga semula.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

Ringkasan posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi operasi perbankan Kumpulan dan Bank adalah seperti berikut:

KUMPULAN	Sehingga 1 minggu RM'000	1 hingga 1 bulan RM'000	3 hingga 3 bulan RM'000	6 hingga 6 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada tempoh kematangan tertentu RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2016								
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	215,775	456,936	10,274	19,489	20,987,525	-	21,773,485	6.49
Aset-aset lain	520,636	-	-	-	-	4,380	525,016	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Depositi daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,589,625)	(830,913)	(8,589,018)	(2,527,632)	(6,896,246)	3,029	(25,895,498)	2.42
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	(3,807,017)	(2,616,057)	(6,423,074)	
Jurang kematangan bersih	(853,214)	(373,977)	(8,578,744)	(2,508,143)	10,521,334	(2,441,990)	(9,616,341)	
<i>Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek	211,570	-	100,000	-	-	(13,574)	297,996	5.57
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	79,943	46,224	5,982,981	-	6,148,396	3.93
	211,570	-	179,943	46,224	5,982,981	(13,574)	6,446,392	
	(641,644)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	16,504,315	(2,455,564)	(3,169,949)	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(159,545)	-	-	-	(535,379)	(27,829)	(722,753)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(801,189)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	15,968,936	(2,483,393)	(3,892,702)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

KUMPULAN	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Tiada tempoh kematangan tertentu RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2015 (Dinyatakan semula)									
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>									
<u>Pengaliran masuk</u>									
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	39,642	13,560	14,036	25,545	53,775	20,462,181	-	20,608,739	6.72
Aset-aset lain	614,851	-	-	-	-	248,567	4,461	619,312	
<u>Pengaliran keluar</u>									
Depositi daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(6,777,664)	3,307,809	(10,865,717)	(6,315,550)	(162,889,596)	(3,908,321)	2,981	(27,585,671)	2.69
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	172,754,493	(2,278,720)	(6,187,041)	
Jurang kematangan bersih	(6,123,171)	3,321,369	(10,851,681)	(6,290,005)	(162,835,821)	172,754,493	(2,134,340)	(12,159,156)	
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal									
<u>Pengaliran masuk</u>									
Penempatan jangka pendek	213,930	-	-	-	-	-	52,510	266,440	4.21
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	35,016	50,045	418,608	8,449,673	-	8,953,342	3.95
	213,930	-	35,016	50,045	418,608	8,449,673	52,510	9,219,782	
Jumlah jurang kematangan	(5,909,241)	3,321,369	(10,816,665)	(6,239,960)	(162,417,213)	181,204,166	(2,081,830)	(2,939,374)	
<u>Pengaliran keluar</u>									
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(319,550)	-	-	-	-	(1,099,471)	(41,345)	(1,460,366)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(6,228,791)	3,321,369	(10,816,665)	(6,239,960)	(162,417,213)	180,104,695	(2,123,175)	(4,399,740)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

BANK	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2016								
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	215,775	456,936	10,274	19,489	83,486	20,987,525	21,773,485	6.49
Aset-aset lain	520,636	-	-	-	-	-	520,636	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Depositi daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,589,625)	(830,913)	(8,589,018)	(2,527,632)	(5,465,093)	(6,896,246)	(25,898,527)	2.42
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(3,807,017)	(3,807,017)	
Jurang kematangan bersih	(853,214)	(373,977)	(8,578,744)	(2,508,143)	(5,381,607)	10,521,334	(7,174,351)	
<i>Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek	211,570	-	100,000	-	-	-	311,570	5.57
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	79,943	46,224	39,248	5,982,981	6,148,396	3.93
Jumlah jurang kematangan	211,570	-	179,943	46,224	39,248	5,982,981	6,459,966	
<u>Pengaliran keluar</u>	(641,644)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	(5,342,359)	16,504,315	(714,385)	
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(159,545)	-	-	-	-	(535,379)	(694,924)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(801,189)	(373,977)	(8,398,801)	(2,461,919)	(5,342,359)	15,968,936	(1,409,309)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(b) Pengurusan risiko kewangan (Sambungan)

(iii) Risiko pasaran (Sambungan)

BANK	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2015 (Dinyatakan semula)								
<i>Asas aktiviti bank - bukan dagangan</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	39,642	13,560	14,036	25,545	53,775	20,462,181	20,608,739	6.72
Aset-aset lain	614,851	-	-	-	-	-	614,851	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Depositi daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(6,777,664)	3,307,809	(10,865,717)	(6,315,550)	(162,889,596)	155,952,066	(27,588,652)	2.69
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(3,908,321)	(3,908,321)	
Jurang kematangan bersih	(6,123,171)	3,321,369	(10,851,681)	(6,290,005)	(162,835,821)	172,754,493	(10,024,816)	
<i>Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal</i>								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek	213,930	-	-	-	-	-	213,930	4.21
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	35,016	50,045	418,608	8,449,673	8,953,342	3.95
	213,930	-	35,016	50,045	418,608	8,449,673	9,167,272	
Jumlah jurang kematangan	(5,909,241)	3,321,369	(10,816,665)	(6,239,960)	(162,417,213)	181,204,166	(857,544)	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(319,550)	-	-	-	-	(1,099,471)	(1,419,021)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(6,228,791)	3,321,369	(10,816,665)	(6,239,960)	(162,417,213)	180,104,695	(2,276,565)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama

Bagi instrumen kewangan yang diukur pada nilai saksama, di mana harga pasaran ada, disebut dan diperhatikan dalam sebut harga pasaran atau peniaga harga aktif digunakan untuk mengukur nilai saksama.

Jika harga pasaran yang disebut dan diperhatikan tidak tersedia, nilai saksama akan ditentukan dengan teknik penilaian yang sesuai, termasuk penggunaan model matematik, seperti model aliran tunai diskaun dan model penetapan harga opsi, perbandingan dengan instrumen yang serupa di mana wujud harga pasaran boleh diperhatikan dan teknik penilaian lain.

Objektif teknik penilaian adalah untuk mencapai penentuan nilai saksama yang mencerminkan harga instrumen pada akhir tempoh pelaporan yang akan ditentukan oleh peserta pasaran yang bertindak atas dasar tulus.

Teknik penilaian yang digunakan merangkumi andaian berhubung kadar diskaun, keluk hasil kadar faedah/keuntungan, anggaran aliran tunai masa hadapan dan faktor-faktor lain. Perubahan dalam andaian ini boleh menrosotnilaikan nilai saksama diperolehi.

Kumpulan dan Bank pada amnya menggunakan teknik penilaian yang diiktiraf secara meluas dengan input pasaran yang boleh diperhatikan jika tersedia bagi menentukan nilai saksama yang memerlukan pertimbangan dan anggaran minima daripada pihak pengurusan disebabkan kerumitan yang rendah daripada instrumen kewangan yang dipegang.

MFRS 13 *Pengukuran Nilai Saksama* mensyaratkan setiap kelas aset dan liabiliti yang diukur pada nilai saksama dalam penyata kedudukan kewangan selepas pengiktirafan awal dikategorikan mengikut hierarki yang menggambarkan signifikan input yang digunakan dalam membuat ukuran sama ada input yang digunakan itu boleh diperhatikan atau tidak boleh diperhatikan. Berikut adalah tahap hierarki yang digunakan bagi menentukan dan menzahirkan nilai saksama bagi instrumen kewangan dan aset bukan kewangan:

Tahap 1	Harga pasaran yang disebut harga, harga yang disebut harga (tidak dilaraskan) dalam pasaran aktif bagi instrumen yang serupa;
Tahap 2	Nilai saksama berdasarkan input boleh diperhatikan: input selain daripada harga sebut harga termasuk dalam Tahap 1 yang diperhatikan bagi instrumen berkenaan, sama ada secara langsung (iaitu harga) atau tidak langsung (iaitu diperolehi daripada harga), digunakan; dan
Tahap 3	Nilai saksama diperolehi dengan menggunakan input tidak boleh diperhatikan: input yang digunakan tidak berdasarkan data pasaran boleh diperhatikan dan input tidak boleh diperhatikan mungkin mempunyai impak yang signifikan ke atas penilaian instrumen kewangan dan aset bukan kewangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Instrumen kewangan dan aset bukan kewangan diukur pada nilai saksama

Jadual di bawah menganalisa instrumen kewangan yang dibawa pada nilai saksama mengikut kaedah penilaian. Perbezaan mengikut tahap hierarki nilai saksama didefinisikan seperti berikut:

KUMPULAN		TAHAP	TAHAP	TAHAP	
Pada 31 Disember 2016		1	2	3	JUMLAH
	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Nilai saksama</i>					
<i>melalui untung atau rugi</i>	5(a)				
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	3,306	-	3,306
Sekuriti Hutang Islam		-	127,691	-	127,691
Saham		-	32,287	-	32,287
		-	163,284	-	163,284
<i>Pelaburan sekuriti</i>					
<i>tersedia untuk jualan</i>	5(c)				
Saham		69,143	-	-	69,143
Pelaburan Amanah Saham		-	147,721	-	147,721
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	1,041,098	-	1,041,098
Sukuk Perumahan Kerajaan		-	383,604	-	383,604
Bon Jaminan Kerajaan		-	1,699,371	-	1,699,371
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia		-	1,948,222	-	1,948,222
Bon Khazanah		-	603,883	-	603,883
Sekuriti Hutang Swasta		-	59,823	-	59,823
Sekuriti Hutang Islam		-	412,395	-	412,395
		69,143	6,296,117	-	6,365,260
		69,143	6,459,401	-	6,528,544
KUMPULAN		TAHAP	TAHAP	TAHAP	JUMLAH
Pada 31 Disember 2015		1	2	3	RM'000
	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Nilai saksama</i>					
<i>melalui untung atau rugi</i>	5(a)				
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	6,323	-	6,323
Sekuriti Hutang Islam		-	159,520	-	159,520
		-	165,843	-	165,843
<i>Pelaburan sekuriti</i>					
<i>tersedia untuk jualan</i>	5(c)				
Saham		88,635	-	-	88,635
Pelaburan Amanah Saham		-	150,760	-	150,760
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	465,385	-	465,385
Sukuk Perumahan Kerajaan		-	142,964	-	142,964
Bon Jaminan Kerajaan		-	94,371	-	94,371
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia		-	642,035	-	642,035
		88,635	1,495,515	-	1,584,150
		88,635	1,661,358	-	1,749,993

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Instrumen kewangan dan aset bukan kewangan diukur pada nilai saksama (Sambungan)

BANK		TAHAP	TAHAP	TAHAP	
Pada 31 Disember 2016		1	2	3	JUMLAH
	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pelaburan sekuriti</i>					
<i>tersedia untuk jualan</i>	5(c)				
Saham		69,143	-	-	69,143
Pelaburan Amanah Saham		-	147,721	-	147,721
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	1,041,098	-	1,041,098
Sukuk Perumahan Kerajaan		-	383,604	-	383,604
Bon Jaminan Kerajaan		-	1,699,371	-	1,699,371
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia		-	1,948,222	-	1,948,222
Bon Khazanah		-	603,883	-	603,883
Sekuriti Hutang Swasta		-	59,823	-	59,823
Sekuriti Hutang Islam		-	412,395	-	412,395
		<u>69,143</u>	<u>6,296,117</u>	<u>-</u>	<u>6,365,260</u>

BANK		TAHAP	TAHAP	TAHAP	
Pada 31 Disember 2015		1	2	3	JUMLAH
	NOTA	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
<i>Pelaburan sekuriti</i>					
<i>tersedia untuk jualan</i>	5(c)				
Saham		88,635	-	-	88,635
Pelaburan Amanah Saham		-	150,760	-	150,760
Sekuriti Kerajaan Malaysia		-	465,385	-	465,385
Sukuk Perumahan Kerajaan		-	142,964	-	142,964
Bon Jaminan Kerajaan		-	94,371	-	94,371
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia		-	642,035	-	642,035
		<u>88,635</u>	<u>1,495,515</u>	<u>-</u>	<u>1,584,150</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan

Berikut adalah perbandingan amaun dibawa dan nilai saksama instrumen kewangan Kumpulan dan Bank yang tidak dibawa pada nilai saksama dalam penyata kewangan. Ia tidak termasuk aset dan liabiliti kewangan jangka pendek/atas permintaan di mana jumlah bawaannya adalah hampir sama nilai saksama mereka.

Pada 31 Disember 2016	KUMPULAN		BANK	
	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000
Aset kewangan				
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	21,093,111	20,972,889	21,093,111	20,972,889
Aset-aset lain	388,568	388,568	221,910	221,910
	<u>21,481,679</u>	<u>21,361,457</u>	<u>21,315,021</u>	<u>21,194,799</u>
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	24,662,007	24,662,007	24,665,036	24,665,036
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	1,233,491	1,233,491	1,233,491	1,233,491
Pinjaman daripada institusi	51,362	51,362	51,362	51,362
	<u>25,946,860</u>	<u>25,946,860</u>	<u>25,949,889</u>	<u>25,949,889</u>
Pada 31 Disember 2015	KUMPULAN		BANK	
	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000	Amaun Dibawa RM'000	Nilai Saksama RM'000
	(Dinyatakan semula)		(Dinyatakan semula)	
Aset kewangan				
Pelaburan sekuriti dipegang hingga matang	7,608,587	7,507,040	7,608,587	7,507,040
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	20,112,574	20,229,830	20,112,574	20,229,830
Aset-aset lain	369,377	369,377	232,439	232,439
	<u>28,090,538</u>	<u>28,106,247</u>	<u>27,953,600</u>	<u>27,969,309</u>
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	26,843,861	26,843,861	26,846,842	26,846,842
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	741,810	741,810	741,810	741,810
Pinjaman daripada institusi	31,238	31,238	31,238	31,238
	<u>27,616,909</u>	<u>27,616,909</u>	<u>27,619,890</u>	<u>27,619,890</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan analisis instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan. Perbezaan mengikut tahap hierarki nilai saksama didefinisikan seperti berikut:

KUMPULAN Pada 31 Disember 2016	TAHAP 1 RM'000	TAHAP 2 RM'000	TAHAP 3 RM'000	JUMLAH RM'000
Aset kewangan				
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	8,635,692	8,635,692
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	10,739,343	10,739,343
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	103,172	103,172
Sewa beli belum terima	-	-	593,492	593,492
Mikro kredit	-	-	1,100	1,100
Mikro kewangan	-	-	459,405	459,405
Kad kredit/caj	-	-	411,953	411,953
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	28,707	28,707
Kredit pusingan	-	-	25	25
	-	-	20,972,889	20,972,889
<i>Aset-aset lain</i>				
Faedah/untung belum terima	-	-	55,748	55,748
Pelbagai belum terima	-	-	323,600	323,600
Dividen belum terima	-	-	2,641	2,641
Amaun terutang dari syarikat bersekutu	-	-	6,579	6,579
	-	-	388,568	388,568
	-	-	21,361,457	21,361,457
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	24,662,007	24,662,007
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,233,491	1,233,491
Pinjaman daripada institusi	-	-	51,362	51,362
	-	-	25,946,860	25,946,860

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

KUMPULAN Pada 31 Disember 2015	TAHAP 1 RM'000	TAHAP 2 RM'000	TAHAP 3 RM'000	JUMLAH RM'000
Aset kewangan				
<i>Pelaburan sekuriti</i>				
<i>dipegang hingga matang</i>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	1,902,708	-	1,902,708
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	2,413,073	-	2,413,073
Sukuk	-	239,717	-	239,717
Bon Jaminan Kerajaan	-	1,822,570	-	1,822,570
Bon Khazanah	-	648,410	-	648,410
Sekuriti Hutang Swasta	-	59,802	-	59,802
Sekuriti Hutang Islam	-	420,760	-	420,760
	-	7,507,040	-	7,507,040
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	7,583,966	7,583,966
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	11,221,083	11,221,083
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	124,848	124,848
Sewa beli belum terima	-	-	387,842	387,842
Mikro kredit	-	-	1,189	1,189
Mikro kewangan	-	-	440,919	440,919
Kad kredit/caj	-	-	376,263	376,263
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	93,694	93,694
Kredit pusingan	-	-	26	26
	-	-	20,229,830	20,229,830
<i>Aset-aset lain</i>				
Faedah/untung belum terima	-	-	80,384	80,384
Pelbagai belum terima	-	-	286,372	286,372
Dividen belum terima	-	-	2,621	2,621
	-	-	369,377	369,377
	-	7,507,040	20,599,207	28,106,247
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	26,843,861	26,843,861
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	741,810	741,810
Pinjaman daripada institusi	-	-	31,238	31,238
	-	-	27,616,909	27,616,909

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

BANK Pada 31 Disember 2016	TAHAP 1 RM'000	TAHAP 2 RM'000	TAHAP 3 RM'000	JUMLAH RM'000
Aset kewangan				
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	8,635,692	8,635,692
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	10,739,343	10,739,343
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	103,172	103,172
Sewa beli belum terima	-	-	593,492	593,492
Mikro kredit	-	-	1,100	1,100
Mikro kewangan	-	-	459,405	459,405
Kad kredit/caj	-	-	411,953	411,953
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	28,707	28,707
Kredit pusingan	-	-	25	25
	-	-	20,972,889	20,972,889
<i>Aset-aset lain</i>				
Faedah/untung belum terima	-	-	54,353	54,353
Pelbagai belum terima	-	-	157,806	157,806
Dividen belum terima	-	-	2,641	2,641
Amaun terhutang dari syarikat subsidiari	-	-	531	531
Amaun terhutang dari syarikat bersekutu	-	-	6,579	6,579
	-	-	221,910	221,910
	-	-	21,194,799	21,194,799
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	24,665,036	24,665,036
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	1,233,491	1,233,491
Pinjaman daripada institusi	-	-	51,362	51,362
	-	-	25,949,889	25,949,889

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(c) Hierarki nilai saksama (Sambungan)

Nilai saksama instrumen kewangan yang tidak dibawa pada nilai saksama tetapi pendedahan nilai saksama diperlukan (Sambungan)

BANK Pada 31 Disember 2015	TAHAP 1 RM'000	TAHAP 2 RM'000	TAHAP 3 RM'000	JUMLAH RM'000
Aset kewangan				
<i>Pelaburan sekuriti</i>				
<i>dipegang hingga matang</i>				
Sekuriti Kerajaan Malaysia	-	1,902,708	-	1,902,708
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	2,413,073	-	2,413,073
Sukuk	-	239,717	-	239,717
Bon Jaminan Kerajaan	-	1,822,570	-	1,822,570
Bon Khazanah	-	648,410	-	648,410
Sekuriti Hutang Swasta	-	59,802	-	59,802
Sekuriti Hutang Islam	-	420,760	-	420,760
	-	7,507,040	-	7,507,040
<i>Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan</i>				
Pinjaman/pembiayaan perumahan	-	-	7,583,966	7,583,966
Pinjaman/pembiayaan persendirian	-	-	11,221,083	11,221,083
Pinjaman/pembiayaan kakitangan	-	-	124,848	124,848
Sewa beli belum terima	-	-	387,842	387,842
Mikro kredit	-	-	1,189	1,189
Mikro kewangan	-	-	440,919	440,919
Kad kredit/caj	-	-	376,263	376,263
Pinjaman/pembiayaan lain	-	-	93,694	93,694
Kredit pusingan	-	-	26	26
	-	-	20,229,830	20,229,830
<i>Aset-aset lain</i>				
Faedah/untung belum terima	-	-	78,711	78,711
Pelbagai belum terima	-	-	146,107	146,107
Dividen belum terima	-	-	2,621	2,621
Amaun terhutang dari syarikat subsidiari	-	-	5,000	5,000
	-	-	232,439	232,439
	-	7,507,040	20,462,269	27,969,309
Liabiliti kewangan				
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	-	-	26,846,842	26,846,842
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	-	-	741,810	741,810
Pinjaman daripada institusi	-	-	31,238	31,238
	-	-	27,619,890	27,619,890

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(d) Kaedah dan andaian

Kaedah dan andaian berikut digunakan untuk menganggar nilai saksama setiap kelas instrumen kewangan berikut:

(i) Tunai, dana jangka pendek dan peletakan dengan institusi kewangan

Amaun dibawa untuk wang tunai dan dana jangka pendek dan penempatan dengan institusi kewangan bersamaan nilai saksama disebabkan tempoh matang instrumen yang pendek.

(ii) Pelaburan sekuriti

Nilai saksama pelaburan sekuriti dagangan awam dianggarkan dari harga pasaran yang disebut harga pada tarikh pelaporan. Sekiranya tidak terdapat harga pasaran yang disebut harga bagi pelaburan sekuriti, anggaran munasabah bagi nilai saksama dikira berdasarkan kadar indikatif yang diperoleh daripada pihak ketiga.

Untuk pelaburan dalam sekuriti ekuiti, kejatuhan yang signifikan atau berterusan dalam nilai saksama di bawah kos merupakan bukti objektif rosotnilai. Dalam hal ini, Kumpulan dan Bank mengambilkira kejatuhan dalam nilai saksama melebihi 20% adalah signifikan dan kejatuhan dalam harga pasaran yang disebut harga selama sembilan bulan atau lebih itu adalah berterusan.

(iii) Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan

Nilai saksama pinjaman/pembiayaan kadar tetap dengan tempoh kematangan kurang daripada enam bulan dan pinjaman/pembiayaan kadar boleh ubah adalah dianggarkan lebih kurang amaun dibawa. Bagi pinjaman/pembiayaan berkadar tetap dengan tempoh kematangan lebih daripada enam bulan, nilai saksama adalah dianggarkan berdasarkan aliran wang tunai didiskaun menggunakan kadar pasaran semasa pinjaman/pembiayaan yang mempunyai persamaan risiko kredit dan kematangan.

Nilai saksama rosotnilai pinjaman/pembiayaan adalah diwakili oleh amaun dibawa, selepas ditolak dari sebarang elauan penilaian kolektif, sebagai amaun dijangka boleh diperolehi.

(iv) Belum terima dan belum bayar yang lain

Amaun dibawa bagi belum terima dan belum bayar yang lain adalah hampir bersamaan dengan nilai saksama disebabkan tempoh matang yang agak pendek.

(v) Pelaburan lain

Nilai saksama bagi pelaburan lain adalah berasaskan bahagian aset ketara bersih syarikat pelaburan tersebut pada akhir tempoh pelaporan.

(vi) Deposit daripada pelanggan dan institusi kewangan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

Kumpulan dan Bank menganggap jumlah dibawa untuk keseluruhan deposit dan akaun pelaburan seperti deposit dan akaun pelaburan pelanggan bukan bank, dan deposit dan baki bank, ejen dan syarikat berkaitan, sebagai anggaran bersamaan dengan nilai saksama masing-masing memandangkan kebanyakannya perlu dibayar apabila dituntut dan bersifat jangka pendek.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

35. INSTRUMEN KEWANGAN (Sambungan)

(d) Kaedah dan andaian (Sambungan)

(vii) Pinjaman dan pembiayaan daripada institusi

Nilai saksama bagi pinjaman daripada Bank Negara Malaysia dianggarkan menggunakan kaedah faedah efektif bagi pembiayaan yang digunakan untuk mendiskaunkan nilai kini atas pembayaran masa hadapan yang ditentukan bagi pembiayaan tersebut.

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL

Risiko takaful untuk Kumpulan termasuk kematian, morbiditi, perbelanjaan, luput, menyerahkan, pelaburan dan peristiwa malapetaka.

Kumpulan mempunyai dasar, garis panduan dan had dalam menguruskan risiko takaful. Pengurusan risiko termasuk pemilihan dan menilai risiko, kepelbagaian produk, pemantauan pengalaman sebenar, dan menggunakan takaful semula untuk mempelbagaikan risiko dan menghadkan potensi kerugian bersih.

Tidak semua risiko ditanggung oleh dana Risiko, dan maklumat lanjut boleh didapati dalam seksyen Andaian utama nota ini. Risiko yang khusus untuk pelbagai jenis sijil takaful dihuraikan di bawah:

Kontrak takaful keluarga berkaitan pelaburan

Kontrak takaful keluarga berkaitan pelaburan terdiri daripada produk berkaitan pelaburan sumbangan berkala di mana boleh dilampirkan kepada pelbagai penanggung seperti perubatan, penyumbang, pendapatan hospital dan penanggung sengaja.

Kontrak takaful keluarga berkaitan bukan pelaburan

Kontrak takaful keluarga berkaitan bukan pelaburan terdiri daripada pelan perlindungan (untuk kematian, TPD dan penyakit kritikal), pelan simpanan dan kredit berkaitan jumlah pengurangan pelan perlindungan yang dilindungi.

Kontrak takaful am

Kontrak takaful am terdiri daripada kebakaran, kemalangan diri, pampasan pekerja dan liabiliti majikan, liabiliti dan kejuruteraan dan lain-lain. Pelan utama ialah kebakaran di mana disediakan perlindungan terutamanya untuk rumah kediaman.

(a) **Kontrak takaful keluarga**

Tumpuan risiko takaful

Tumpuan risiko mungkin timbul apabila berlakunya sesuatu peristiwa atau siri peristiwa boleh memberi kesan ketara kepada kemampuan dana. Contoh peristiwa-peristiwa itu boleh termasuk bencana alam, influenza, wabak dan bencana di kawasan geografi tertentu.

Risiko takaful juga timbul dari hak peserta membayar sumbangan dikurangkan atau tiada sumbangan di masa depan, atau untuk menamatkan kontrak sepenuhnya. Risiko ini akan memberi kesan kepada keuntungan masa hadapan tetapi ia juga akan mengurangkan liabiliti takaful kerana sifat tiada jaminan ke atas produk takaful kami. Wang yang tidak mencukupi dalam akaun peserta untuk membayar caj tabarru akan menyebabkan sijilnya luput. Risiko ini dibenarkan dalam andaian yang digunakan untuk mengukur liabiliti.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Tumpuan risiko takaful (Sambungan)

Strategi pengunderaitan memastikan bahawa portfolio sijil takaful ini juga pelbagai dari segi jenis dan tahap risiko. Ini dicapai dengan menguatkuasakan pemilihan risiko yang betul dan klasifikasi risiko.

Proses pemilihan risiko menentukan kumpulan risiko takaful yang boleh diterima supaya kepelbagaian jenis risiko takaful dicapai. Ini adalah untuk memastikan bahawa dalam setiap jenis risiko, terdapat penduduk yang cukup besar risiko untuk mengurangkan kepelbagaian hasil yang diharapkan.

Dalam proses klasifikasi sijil, sijil dikelaskan ke dalam kategori piawaian berasingan dan tahap sub piawaian. Pemilihan perubatan dan garis panduan pengunderaitan kewangan termasuk dalam prosedur pengunderaitan membolehkan penyerahan risiko takaful kepada kelas yang sesuai. Setiap kelas telah diubah caj takaful untuk menggambarkan kesihatan dan sejarah perubatan peserta.

Pengaturan takaful semula bagi risiko yang diambil oleh dana juga telah menghadkan pendedahan risiko dana. Terdapat had pengekal maksimum bagi mana-mana perlindungan nyawa tunggal. Secara umumnya, dana mengekalkan risiko pihak lain rendah dengan mempunyai takaful semula dengan kedudukan kredit yang tinggi pengendali takaful semula.

Tumpuan risiko berdasarkan baki dana peserta

KUMPULAN	Jumlah Kasar RM'000	Takaful semula RM'000	Jumlah Bersih RM'000
Pada 31 Disember 2016			
Wakaf	1,420,642	-	1,420,642
Bertempoh	271,207	-	271,207
Gadai janji	185,603	(4)	185,599
Jumlah dana takaful keluarga	1,877,452	(4)	1,877,448
Pada 31 Disember 2015			
Wakaf	1,227,578	-	1,227,578
Bertempoh	250,955	-	250,955
Gadai janji	157,375	(7)	157,368
Jumlah dana takaful keluarga	1,635,908	(7)	1,635,901

Andaian utama

Pertimbangan material dan analisis yang diperlukan dalam pilihan andaian untuk menentukan liabiliti. Tanggapan ini berdasarkan pengalaman lalu, data dalaman semasa dan indeks pasaran luar dan penanda aras yang mencerminkan harga pasaran semasa dan maklumat yang diterbitkan. Andaian yang digunakan dalam penilaian liabiliti berdasarkan anggaran yang wajar. Ini memastikan bahawa dana itu adalah dari segi kewangan bunyi untuk memenuhi obligasi peserta.

Keputusan sebenar mungkin berbeza daripada anggaran ini. Andaian dinilai secara berterusan untuk memastikan penilaian yang realistik dan munasabah. Semakan ke atas anggaran perakaunan diiktiraf dalam tempoh di mana anggaran tersebut disemak dan dalam mana-mana tempoh masa depan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Andaian utama (Sambungan)

Andaian utama anggaran liabiliti adalah sangat sensitif adalah seperti berikut:

Kematian dan morbiditi

Kumpulan berasal kematian anggaran atau morbiditi andaian terbaik bagi setiap jenis produk. Anggaran ini terbaik adalah berdasarkan kepada kajian yang diperolehi daripada portfolio yang sedia ada. Dalam amalan, kerana portfolio yang dikuasai oleh jualan perniagaan baru yang pengalaman yang dipengaruhi oleh pengunderaitan kesan pemilihan, yang terbaik anggaran andaian tidak ditubuhkan berasaskan kepada pengalaman portfolio tetapi juga dengan merujuk kepada kadar risiko takaful semula jadual.

Pengunderaitan amalan mempengaruhi pengalaman mortaliti dan morbiditi dana. Pemantauan dan pengalaman kajian perlu dilakukan jika terdapat perubahan dalam amalan pengunderaitan.

Umur panjang

Kerana tiada produk anuiti, umur panjang bukan andaian penting bagi portfolio.

Pulangan pelaburan

Model operasi kontrak takaful adalah berdasarkan kepada caj Tabarru 'ditolak daripada dana peserta untuk bulanan dana Risiko. Risiko pelaburan adalah sebahagian besarnya disalurkan kepada para peserta. Hasilnya, dana Risiko tidak terdedah kepada pergerakan dalam kadar pulangan dan pasaran nilai aset asas.

Perbelanjaan

Perbelanjaan ditanggung sepenuhnya oleh pengendali takaful dan bukan dana takaful. Andaian perbelanjaan tidak memberi kesan kepada dana risiko.

Ketegaran

Ketegaran mempunyai kesan marginal kepada dana Takaful sebagai caj ditolak setiap bulan dan tuntutan yang dibayar hanya jika perakuan itu berkuatkuasa.

Kadar diskaun

Kadar diskaun mempunyai kesan yang besar ke atas peruntukan bagi liabiliti. kadar diskaun yang lebih rendah akan meningkatkan peruntukan diperlukan sebagai pulangan pelaburan yang boleh didapati pada peruntukan yang lebih rendah. Sebaliknya, kadar diskaun yang lebih tinggi mengurangkan peruntukan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(a) Kontrak takaful keluarga (Sambungan)

Sensitiviti

Analisis di bawah dilaksanakan untuk pergerakan yang mungkin berlaku dalam andaian utama dengan semua andaian lain kekal, menunjukkan kesan ke atas liabiliti kasar, liabiliti bersih, lebihan dan pengendali takaful untung atau rugi. Hubungan andaian-andaian akan mempunyai kesan yang besar dalam menentukan liabiliti tuntutan muktamad, tetapi untuk menunjukkan kesan yang disebabkan oleh perubahan dalam andaian, andaian terpaksa ditukar secara individu. Ia harus diperhatikan bahawa pergerakan dalam andaian ini adalah bukan linear. Maklumat sensitiviti juga akan berbeza-beza mengikut andaian ekonomi semasa.

KUMPULAN

	Perubahan pada andaian %	Kesan ke atas jumlah kasar liabiliti RM'000	Kesan ke atas jumlah bersih liabiliti RM'000	Kesan ke atas lebihan RM'000	Kesan ke atas keuntungan atau kerugian pengendali takaful RM'000
Pada 31 Disember 2016					
Kematian/Morbiditi	+10	39,831	39,303	(39,307)	(27,512)
Pulangan pelaburan*	+/-1	13	12	(12)	-
Kadar luput dan tender yang ditetapkan	-10	436	436	(436)	(175)
Kadar diskaun	-1	7,319	7,319	(7,319)	(1,251)
Pada 31 Disember 2015					
Kematian/Morbiditi	+10	34,796	34,446	(34,446)	(16,906)
Pulangan pelaburan*	+/-1	25	23	(23)	(6)
Kadar luput dan tender yang ditetapkan	-10	498	499	(499)	(201)
Kadar diskaun	-1	6,141	6,142	(6,142)	(870)

* Pulangan pelaburan +1%/-1% telah digunakan untuk sensitiviti pulangan pelaburan yang mana memberikan liabiliti yang lebih tinggi.

Andaian morbiditi mempunyai kesan terbesar sebagai perbelanjaan manfaat penunggang merupakan sebahagian besar daripada portfolio takaful.

Rangka Kerja Operasi pra-Takaful (TOF) perniagaan, kerugian dalam dana takaful keluarga dapat disokong oleh yuran wakalah pengurusan risiko dan jika tidak mencukupi, pinjaman tanpa faedah (Qard) disediakan oleh pengendali takaful dalam perintah itu. Lebihan dalam dana takaful keluarga akan digunakan untuk memenuhi caj pengurusan risiko sebelum mereka diedarkan kepada para peserta. Kerugian bagi perniagaan selepas TOF akan disokong oleh satu pinjaman tanpa faedah (Qard) daripada pengendali takaful.

Dalam sensitiviti di atas, kesan ke atas lebihan mengambil kira jumlah lebihan yang ada sebelum pengagihan lebihan yang timbul dan lebihan yang dibawa ke hadapan. Akibatnya, kesan kepada untung atau rugi pengendali takaful hanya akan berlaku jika tekanan menggunakan sepenuhnya jumlah lebihan yang ada seperti halnya dengan tekanan kematian di mana satu pinjaman tanpa faedah (Qard) daripada pengendali takaful akan dikeluarkan kepada membetulkan defisit dalam dana Tabarru'.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am

Tumpuan risiko takaful

Tumpuan risiko mungkin timbul apabila berlakunya sesuatu peristiwa atau siri peristiwa boleh memberi kesan ketara kepada kemampuan bayar dana. Ini boleh menjadi amat membebankan jika risiko tertumpu pada kawasan geografi tertentu. Untuk portfolio dana takaful am, ini bukanlah satu kebimbangan utama sebagai jenis kontrak terutamanya perlindungan kebakaran untuk rumah kediaman. Berkadar dan tak berkadar perlanjutan takaful semula juga bagi memastikan bahawa dana boleh menahan risiko ini.

Jadual di bawah menunjukkan penumpuan liabiliti kontrak takaful am mengikut jenis kontrak berdasarkan sumbangan bertulis.

KUMPULAN	Jumlah Kasar RM'000	Takaful semula RM'000	Jumlah Bersih RM'000
Pada 31 Disember 2016			
Kebakaran	8,413	(1,181)	7,232
Lain-lain kenderaan	-	(70)	(70)
Kemalangan peribadi	205	(196)	9
Jumlah sumbangan	8,618	(1,447)	7,171
Pada 31 Disember 2015			
Kebakaran	7,846	(644)	7,202
Kemalangan peribadi	226	(34)	192
Jumlah sumbangan	8,072	(678)	7,394

Andaian utama

Andaian utama yang mendasari anggaran liabiliti adalah bahawa pembangunan tuntutan masa depan akan mengikuti pola yang sama dengan pengalaman pembangunan tuntutan masa lalu.

Pertimbangan kualitatif tambahan digunakan untuk menilai sejauh mana trend masa lalu tidak boleh dikenakan pada masa akan datang, sebagai contoh, kejadian terpencil, perubahan dalam faktor-faktor luaran atau pasaran seperti sikap orang ramai terhadap tuntutan, keadaan ekonomi, tahap inflasi tuntutan, keputusan kehakiman dan perundangan, dan juga faktor-faktor dalaman seperti campuran portfolio, ciri-ciri sijil dan prosedur pengendalian tuntutan. Keadaan utama lain yang mempengaruhi kebolehppercayaan andaian termasuk kelewatan dalam penyelesaian.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Sensitiviti

Liabiliti tuntutan takaful am adalah sensitif kepada andaian utama yang ditunjukkan di bawah. Ia tidak mungkin untuk mengukur sensitiviti andaian tertentu, seperti, perubahan perundangan atau ketidakpastian dalam proses anggaran.

Analisis di bawah dilaksanakan untuk pergerakan yang mungkin berlaku dalam andaian utama dengan semua andaian lain kekal, menunjukkan kesan ke atas liabiliti kasar dan bersih dan lebih pengunderaitan. Hubungan andaian-andaian akan mempunyai kesan yang besar dalam menentukan liabiliti tuntutan muktamad, tetapi untuk menunjukkan kesan yang disebabkan oleh perubahan dalam setiap andaian, andaian terpaksa ditukar secara individu. Ia harus diperhatikan bahawa pergerakan dalam andaian ini adalah bukan linear.

KUMPULAN

	Perubahan pada andaian %	Kesan ke atas jumlah kasar liabiliti RM'000	Kesan ke atas jumlah bersih liabiliti RM'000	Kesan ke atas lebih RM'000
Pada 31 Disember 2016				
Purata tuntutan	+10	98	56	(56)
Pada 31 Disember 2015				
Purata tuntutan	+10	114	71	(71)

Jadual perkembangan tuntutan

Jadual berikut menunjukkan anggaran tuntutan ditanggung terkumpul, termasuk tuntutan yang diberitahu dan yang berlaku tetapi tidak dilaporkan bagi setiap tahun kemalangan berturut-turut pada setiap tarikh laporan, bersama-sama dengan bayaran kumulatif sehingga kini.

Dalam menetapkan peruntukan untuk tuntutan, pertimbangan diberikan kepada kebarangkalian dan magnitud pengalaman masa depan yang lebih buruk daripada yang diandaikan dan melaksanakan tahap berhati-hati dalam menetapkan rizab apabila terdapat ketidakpastian yang besar. Secara umum, ketidakpastian yang berkaitan dengan pengalaman tuntutan muktamad dalam tahun kemalangan adalah paling tinggi apabila tahun kemalangan adalah di peringkat awal pembangunan dan margin yang diperlukan untuk memberi keyakinan yang diperlukan dalam kecukupan peruntukan yang agak di tertinggi. Apabila tuntutan berkembang dan kos tuntutan muktamad menjadi lebih pasti, tahap relatif margin yang dikekalkan harus berkurangan.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am untuk 2016:

KUMPULAN Tahun kemalangan	2011 dan sebelumnya RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	Jumlah RM'000
Pada akhir tahun kemalangan	12,256	903	3,824	7,176	573	923	
Selepas satu tahun	11,601	765	3,060	4,468	340		
Selepas dua tahun	10,527	690	3,052	4,432			
Selepas tiga tahun	9,994	686	3,041				
Selepas empat tahun	9,603	671					
Selepas lima tahun	9,588						
Anggaran semasa							
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)	9,588	671	3,041	4,432	340	923	18,995
Pada akhir tahun kemalangan	(2,581)	(163)	(180)	(472)	(268)	(710)	
Selepas satu tahun	(4,098)	(631)	(3,036)	(4,402)	(330)		
Selepas dua tahun	(8,419)	(631)	(3,036)	(4,429)			
Selepas tiga tahun	(8,527)	(632)	(3,038)				
Selepas empat tahun	(8,527)	(670)					
Selepas lima tahun	(8,527)						
Anggaran semasa							
bayaran kumulatif sehingga kini	(8,527)	(670)	(3,038)	(4,429)	(330)	(710)	(17,704)
Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan	1,061	1	3	3	10	213	1,291

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am untuk 2016:

KUMPULAN Tahun kemalangan	2011 dan sebelumnya RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	2016 RM'000	Jumlah RM'000
Pada akhir tahun kemalangan	7,357	717	2,015	1,824	561	771	
Selepas satu tahun	5,939	588	223	612	340		
Selepas dua tahun	4,760	568	224	559			
Selepas tiga tahun	4,359	567	214				
Selepas empat tahun	4,346	552					
Selepas lima tahun	4,339						
Anggaran semasa							
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)	4,339	552	214	559	340	771	6,775
Pada akhir tahun kemalangan	(1,829)	(137)	(142)	(326)	(268)	(576)	
Selepas satu tahun	(3,553)	(512)	(210)	(546)	(330)		
Selepas dua tahun	(3,734)	(512)	(210)	(556)			
Selepas tiga tahun	(3,813)	(513)	(212)				
Selepas empat tahun	(3,813)	(551)					
Selepas lima tahun	(3,813)						
Anggaran semasa							
bayaran kumulatif sehingga kini	(3,813)	(551)	(212)	(556)	(330)	(576)	(6,038)
Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am seperti di penyata kedudukan kewangan	526	1	2	3	10	195	737

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am untuk 2015:

	2010 dan sebelumnya RM'000	2011 RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	Jumlah RM'000
KUMPULAN							
Tahun kemalangan							
Pada akhir tahun kemalangan	10,697	1,560	903	3,824	7,176	573	
Selepas satu tahun	10,704	897	765	3,060	4,468		
Selepas dua tahun	9,716	811	690	3,052			
Selepas tiga tahun	9,189	805	686				
Selepas empat tahun	8,812	791					
Selepas lima tahun	8,797						
Anggaran semasa							
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)	8,797	791	686	3,052	4,468	573	18,367
Pada akhir tahun kemalangan	(1,973)	(608)	(163)	(182)	(472)	(268)	
Selepas satu tahun	(3,306)	(791)	(631)	(3,036)	(4,402)		
Selepas dua tahun	(7,628)	(791)	(631)	(3,036)			
Selepas tiga tahun	(7,735)	(791)	(632)				
Selepas empat tahun	(7,735)	(791)					
Selepas lima tahun	(7,735)						
Anggaran semasa							
bayaran kumulatif sehingga kini	(7,735)	(791)	(632)	(3,036)	(4,402)	(268)	(16,864)
Jumlah liabiliti kasar kontrak takaful am	1,062	-	54	16	66	305	1,503
seperti di penyata kedudukan kewangan							

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

36. PENGURUSAN RISIKO TAKAFUL (Sambungan)

(b) Kontrak takaful am (Sambungan)

Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am untuk 2015:

2010 dan sebelumnya RM'000	2011 RM'000	2012 RM'000	2013 RM'000	2014 RM'000	2015 RM'000	Jumlah RM'000
KUMPULAN						
Tahun kemalangan						
Pada akhir tahun kemalangan	5,836	1,521	717	2,015	1,824	561
Selepas satu tahun	5,081	858	588	223	612	
Selepas dua tahun	3,964	796	568	224		
Selepas tiga tahun	3,566	793	567			
Selepas empat tahun	3,555	791				
Selepas lima tahun	3,548					
Anggaran semasa						
tuntutan terkumpul yang ditanggung (UL)	3,548	791	567	224	612	561
Anggaran semasa						
Pada akhir tahun kemalangan	(1,222)	(608)	(137)	(142)	(1,004)	(268)
Selepas satu tahun	(2,761)	(791)	(512)	(210)	(546)	
Selepas dua tahun	(2,943)	(791)	(512)	(210)		
Selepas tiga tahun	(3,021)	(791)	(513)			
Selepas empat tahun	(3,021)	(791)				
Selepas lima tahun	(3,021)					
Anggaran semasa						
bayaran kumulatif sehingga kini	(3,021)	(791)	(513)	(210)	(546)	(268)
Jumlah liabiliti bersih kontrak takaful am						
seperti di penyata kedudukan kewangan						
	527	-	54	14	66	293
						954

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN MODAL

Pematuhan modal

Bank Negara Malaysia (BNM) menetapkan dan memantau keperluan modal secara keseluruhan bagi Kumpulan dan Bank.

Berkuatkuasa daripada 22 Februari 2008, Kumpulan dan Bank dikehendaki mematuhi garis panduan yang ditetapkan di dalam rangka kerja kecukupan modal berhubung dengan pematuhan modal.

(a) Keperluan modal Kumpulan dan Bank dianalisis kepada dua tahap modal seperti berikut:

- (i) Modal Tahap I merangkumi rizab am, rizab modal, keuntungan tertahan, kepentingan bukan kawalan dan pelarasan pematuhan lain yang berkaitan dengan item yang termasuk di dalam ekuiti tetapi diambilkira secara berbeza untuk tujuan kecukupan modal,
- (ii) Modal Tahap II merangkumi geran kerajaan, rizab pematuhan dan peruntukan rosot nilai kolektif (terhad kepada portfolio kredit seperti penilaian ke atas kerugian lepas di bawah metodologi MFRS 139).

(b) Pelbagai had diguna pakai terhadap elemen asas modal iaitu:

- (i) Jika Modal Tahap I kurang atau bersamaan dengan sifar, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan sifar.
- (ii) Jika Modal Tahap I kurang atau bersamaan dengan jumlah Modal Tahap II, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan Modal Tahap I atau, jika Modal Tahap I melebihi atau bersamaan dengan jumlah Modal Tahap II, maka modal maksima yang dibenarkan untuk Modal Tahap II bersamaan jumlah Modal Tahap II.
- (iii) Jika modal maksima dibenarkan untuk Modal Tahap II melebihi atau bersamaan jumlah pelaburan dalam subsidiari dan pelaburan dalam ekuiti bagi institusi perbankan asing/domestik, maka modal teras bersamaan Modal Tahap I.
- (iv) Jika modal maksima dibenarkan untuk Modal Tahap II kurang atau bersamaan jumlah pelaburan dalam subsidiari dan pelaburan dalam modal bagi institusi perbankan asing/domestik, maka modal teras bersamaan asas modal.
- (v) Pelaburan terhadap nisbah modal merangkumi pelaburan dalam saham yang tidak boleh ditolak daripada asas modal dan unit amanah dan pegangan harta amanah dan pelaburan dalam aset tetap dan hartanah untuk jualan yang dipegang melebihi jangkamasa tertentu terhadap asas modal.
- (vi) Modal minima mutlak adalah RM300 juta dan kadar nisbah risiko wajaran modal minimum dibenarkan ialah pada tahap 8% setiap masa. Penyelenggaraan terhadap rizab modal perlu dilaksanakan apabila kadar nisbah risiko wajaran modal berada di bawah tahap 16%.

Berkuat kuasa mulai 1 November 2016, Kumpulan dan Bank mengikuti peruntukan yang ditetapkan, mengikut arahan Bank Negara Malaysia dalam JP2/DFI/BSN/CRR bertarikh 23 September 2016. Bank dikehendaki untuk menyediakan modal bagi risiko operasi bersamaan dengan Pendekatan Petunjuk Asas (BIA) sebagai penamparan bagi kerugian operasi yang berpotensi.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN MODAL (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan Nisbah Modal Berwajaran Risiko Kumpulan dan Bank pada akhir tempoh pelaporan.

	KUMPULAN		BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Modal Tahap I				
Rizab am	100,000	100,000	100,000	100,000
Keuntungan tertahan	1,202,121	1,184,915	1,102,585	1,103,997
Rizab modal	971,240	942,651	971,240	942,651
Kepentingan bukan kawalan	156,729	120,932	-	-
	<u>2,430,090</u>	<u>2,348,498</u>	<u>2,173,825</u>	<u>2,146,648</u>
Tolak: Aset cukai tertunda	(79,410)	(76,351)	(78,665)	(75,469)
Jumlah Modal Tahap I	<u>2,350,680</u>	<u>2,272,147</u>	<u>2,095,160</u>	<u>2,071,179</u>
Modal Tahap II				
Geran Kerajaan	381,023	379,542	381,023	379,542
Rizab pematuhan	131,283	131,283	131,283	131,283
Rosotnilai kolektif bagi pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan tidak rosotnilai	205,166	133,160	205,166	133,160
Jumlah Modal Tahap II	<u>717,472</u>	<u>643,985</u>	<u>717,472</u>	<u>643,985</u>
Tolak: Pelaburan dalam subsidiari (Nota 9)	-	-	(53,000)	(53,000)
Modal Asas	<u>3,068,152</u>	<u>2,916,132</u>	<u>2,759,632</u>	<u>2,662,164</u>
Nisbah modal teras	12.74%	12.19%	11.58%	11.32%
Nisbah modal teras				
Caj Modal Risiko Operasi	11.33%		10.27%	
Nisbah modal berwajaran risiko	16.63%	15.65%	15.25%	14.55%
Nisbah modal berwajaran risiko				
Caj Modal Risiko Operasi	14.79%		13.53%	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

37. PENGURUSAN MODAL (Sambungan)

Jadual di bawah menunjukkan pecahan aset berwajaran risiko kasar dalam pelbagai kategori wajaran risiko:

KUMPULAN	2016		2015	
	Prinsipal RM'000	Berwajaran Risiko RM'000	Prinsipal RM'000 (Dinyatakan semula)	Berwajaran Risiko RM'000 (Dinyatakan semula)
0%	6,755,647	-	9,607,786	-
10%	-	-	-	-
20%	578,855	115,771	213,930	42,786
50%	8,650,620	4,325,310	8,199,699	4,099,850
100%	14,011,280	14,011,280	14,490,973	14,490,973
	<u>29,996,402</u>	<u>18,452,361</u>	<u>32,512,388</u>	<u>18,633,609</u>

BANK	2016		2015	
	Prinsipal RM'000	Berwajaran Risiko RM'000	Prinsipal RM'000 (Dinyatakan semula)	Berwajaran Risiko RM'000 (Dinyatakan semula)
0%	6,661,812	-	9,558,931	-
10%	-	-	-	-
20%	578,855	115,771	213,930	42,786
50%	8,650,620	4,325,310	8,199,699	4,099,850
100%	13,654,501	13,654,501	14,155,172	14,155,172
	<u>29,545,788</u>	<u>18,095,582</u>	<u>32,127,732</u>	<u>18,297,808</u>

	KUMPULAN/BANK 2016 RM'000
Aset Berwajaran Risiko Operasi	<u>2,299,238</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM

**PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN
PADA 31 DISEMBER 2016**

	NOTA	KUMPULAN/BANK		
		31.12.2016 RM'000	31.12.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)	1.1.2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	(a)	163,158	129,095	924,823
Sekuriti dipegang hingga matang	(b)	-	200,917	709,291
Sekuriti tersedia untuk jualan	(c)	948,067	90,852	119,998
Pendahuluan dan pembiayaan	(d)	14,015,142	13,468,015	12,127,977
Aset-aset lain	(f)	400,576	1,646,836	33,276
Hartanah, loji dan kelengkapan		74	142	205
Aset cukai tertunda		1,782	1,782	4,017
Jumlah Aset		<u>15,528,799</u>	<u>15,537,639</u>	<u>13,919,587</u>
LIABILITI DAN DANA MODAL PERBANKAN ISLAM				
Deposit daripada pelanggan	(g)	10,319,250	10,796,223	12,078,930
Akaun pelaburan oleh pelanggan	(g)	2,890,259	2,928,779	-
Deposit dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(h)	752,327	233,350	15,269
Liabiliti-liabiliti lain		230,725	293,822	612,359
Rizab penyamaan keuntungan	(i)	-	7,425	16,056
Jumlah Liabiliti		<u>14,192,561</u>	<u>14,259,599</u>	<u>12,722,614</u>
DANA MODAL PERBANKAN ISLAM				
Dana perbankan Islam		80,000	80,000	80,000
Rizab		1,256,238	1,198,040	1,116,973
Jumlah Dana Modal Perbankan Islam		<u>1,336,238</u>	<u>1,278,040</u>	<u>1,196,973</u>
Jumlah Liabiliti dan Dana Modal Perbankan Islam		<u>15,528,799</u>	<u>15,537,639</u>	<u>13,919,587</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

PENYATA UNTUNG ATAU RUGI DAN PENDAPATAN KOMPREHENSIF LAIN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Hasil	(j)	<u>1,036,381</u>	<u>933,357</u>
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit Elaun bagi kerugian ke atas pendahuluan dan pembiayaan bersih	(k) (l)	945,856 (111,932)	852,525 (48,243)
Pendapatan diagihkan kepada penyimpan Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana modal perbankan Islam	(m) (n)	(395,512) <u>90,525</u>	(364,424) <u>80,832</u>
Jumlah pendapatan bersih		<u>528,937</u>	<u>520,690</u>
Perbelanjaan operasi lain	(o)	<u>(470,169)</u>	<u>(438,020)</u>
Keuntungan sebelum zakat		58,768	82,670
Zakat		<u>(3,000)</u>	<u>(3,000)</u>
Keuntungan bagi tahun semasa		<u><u>55,768</u></u>	<u><u>79,670</u></u>
Pendapatan komprehensif yang lain selepas ditolak zakat: Nilai saksama sekuriti tersedia untuk jualan		2,430	1,397
Jumlah pendapatan komprehensif yang lain tahun semasa		<u>2,430</u>	<u>1,397</u>
Jumlah pendapatan komprehensif tahun semasa		<u><u>58,198</u></u>	<u><u>81,067</u></u>

Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam seperti yang dilaporkan dalam penyata pendapatan komprehensif Kumpulan dan Bank seperti berikut:

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan Pendapatan daripada pelaburan dana pendeposit lain dan dana modal perbankan Islam	(j) (j)	897,927 15,018	850,463 28,051
Pendapatan lain Pendapatan diagihkan kepada penyimpan	(j) (m)	123,436 <u>(395,512)</u>	54,843 <u>(364,424)</u>
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan Islam seperti yang dilaporkan dalam penyata pendapatan Kumpulan dan Bank		<u>640,869</u>	<u>568,933</u>
Yang mana: Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan yang rosotnilai		<u>13,055</u>	<u>17,949</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

**PENYATA PERUBAHAN DANA MODAL PERBANKAN ISLAM
BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016**

KUMPULAN/BANK

----- Tidak boleh diagihkan ----- Boleh diagihkan

	Dana Perbankan Islam RM'000	Rizab Nilai Saksama RM'000	Rizab Pematuhan* RM'000	Penyamaan Keuntungan RM'000	Rizab Keuntungan Tertahan RM'000	Jumlah Rizab RM'000
NOTA						
Pada 1 Januari 2015, dilaporkan sebelum ini	80,000	(1,593)	99,522	42,849	1,021,807	1,242,585
Pelarasan tahun terdahulu	-	-	-	-	(45,612)	(45,612)
Pada 1 Januari 2015, dinyatakan semula	80,000	(1,593)	99,522	42,849	976,195	1,196,973
Jumlah pendapatan komprehensif pada tahun semasa	-	-	-	-	79,670	79,670
Keuntungan bersih pada tahun semasa, dinyatakan semula	-	1,397	-	-	-	1,397
Pendapatan komprehensif lain pada tahun semasa	-	-	-	-	-	-
Jumlah pendapatan komprehensif dinyatakan semula	-	1,397	-	-	79,670	81,067
Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:						
Peruntukan sepanjang tahun semasa	-	-	-	22,902	(22,902)	-
Penggunaan rizab	-	-	-	(22,902)	22,902	-
Pada 31 Disember 2015, dinyatakan semula	80,000	(196)	99,522	42,849	1,055,865	1,278,040

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

**PENYATA PERUBAHAN DANA MODAL PERBANKAN ISLAM
BAGI TAHUN BERAKHIR PADA 31 DISEMBER 2016 (Sambungan)**

KUMPULAN/BANK

----- Tidak boleh diagihkan ----- Boleh diagihkan

NOTA	Dana Perbankan Islam	Rizab Nilai Saksama	Rizab Pematuhan*	Penyamaan Keuntungan	Keuntungan Tertahan	Jumlah Rizab
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
	80,000	(196)	99,522	42,849	1,101,288	1,323,463
(x)	-	-	-	-	(45,423)	(45,423)
	80,000	(196)	99,522	42,849	1,055,865	1,278,040
	-	-	-	-	55,768	55,768
	-	2,430	-	-	-	2,430
	-	2,430	-	-	55,768	58,198
	-	-	-	1,479	(1,479)	-
	-	-	-	(1,479)	1,479	-
	80,000	2,234	99,522	42,849	1,111,633	1,336,238

Pada 1 Januari 2016, dilaporkan sebelum ini

Pelarasan tahun terdahulu

Pada 1 Januari 2016, dinyatakan semula

Keuntungan bersih pada tahun semasa

Kerugian komprehensif lain pada tahun semasa

Jumlah pendapatan komprehensif

pada tahun semasa

Pematuhan rizab penyamaan keuntungan:

Peruntukan sepanjang tahun semasa

Penggunaan rizab

Pada 31 Disember 2016

* Rizab pematuhan diselenggarakan menurut arahan JDP/8808/13/5/01 Bank Negara Malaysia bertarikh 4 Februari 2014 dengan menjumlahkan peruntukan rosotmilai kolektif dan rizab berkanun di mana sewajarnya ia tidak kurang daripada jumlah pendapatan dan pembiayaan selepas ditolak peruntukan rosotmilai individu.

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

**PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2016**

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI		
Keuntungan sebelum zakat	58,768	82,670
Pelarasan untuk:		
Pelunasan tambahan diskaun	(1,041)	(715)
Susut nilai hartanah, loji dan kelengkapan	52	71
Pelarasan hartanah, loji dan kelengkapan	(6)	(2)
Rosotnilai kolektif untuk pendahuluan dan pembiayaan	106,332	32,527
Hutang lapuk diperoleh semula	(4,704)	(4,065)
Peruntukan untuk hutang ragu termasuk dalam aset lain dimasukkan semula	(53)	(1,109)
Hutang lapuk dihapusira	10,304	19,781
Keuntungan bersih daripada pelupusan sekuriti pelaburan	(44)	(220)
Untung operasi sebelum perubahan modal kerja	<u>169,608</u>	<u>128,938</u>
Perubahan dalam pendahuluan dan pembiayaan	(659,059)	(1,386,046)
Perubahan dalam aset-aset lain	1,246,313	(1,612,451)
Perubahan dalam deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan	(515,493)	1,646,072
Peningkatan dalam deposit dan penempatan institusi kewangan	518,977	218,081
Perubahan dalam liabiliti-liabiliti lain	(63,763)	(317,825)
Rizab penyamaan keuntungan	(7,425)	(8,631)
Aliran tunai digunakan dalam aktiviti operasi	<u>689,158</u>	<u>(1,331,862)</u>
Zakat dibayar	(2,334)	(3,712)
Tunai bersih dihasilkan daripada/(digunakan dalam) aktiviti operasi	<u>686,824</u>	<u>(1,335,574)</u>
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN		
Terimaan daripada pelupusan hartanah, loji dan kelengkapan	22	-
Pembelian hartanah, loji dan kelengkapan	-	(6)
Pembelian bersih pelaburan sekuriti	(755,254)	-
Terimaan daripada pelupusan pelaburan sekuriti	<u>102,471</u>	<u>539,852</u>
Tunai bersih (digunakan dalam)/dihasilkan daripada aktiviti pelaburan	<u>(652,761)</u>	<u>539,846</u>
PENURUNAN BERSIH TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI		
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AWAL TAHUN	<u>129,095</u>	<u>924,823</u>
TUNAI DAN KESETARAAN TUNAI PADA AKHIR TAHUN	<u>163,158</u>	<u>129,095</u>
TUNAI DAN KESETARAAN TERDIRI DARIPADA:		
Tunai dan dana jangka pendek (Nota 38 (a))	<u>163,158</u>	<u>129,095</u>

Nota-nota yang dilampirkan merupakan sebahagian penting dalam penyata kewangan

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(a) Tunai dan dana jangka pendek

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	7,458	16,095
Tunai dalam tuntutan dan penempatan deposit yang matang dalam tempoh satu bulan	155,700	113,000
	<u>163,158</u>	<u>129,095</u>

(b) Sekuriti dipegang hingga matang

Pada kos terlunas:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Instrumen pasaran wang (jangka panjang):		
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	-	201,789
Tolak: Pelunasan premium tolak penambahan diskaun bersih	-	(872)
Sekuriti pelaburan dipegang hingga matang	<u>-</u>	<u>200,917</u>

Struktur kematangan sekuriti dipegang hingga matang

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh satu tahun	-	20,811
Lebih dari satu tahun	-	180,106
	<u>-</u>	<u>200,917</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(c) Sekuriti tersedia untuk jualan

Pada nilai saksama:

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Instrumen pasaran wang:		
Terbitan Pelaburan Kerajaan Malaysia	950,900	93,854
Tolak: Pelunasan premium tolak penambahan diskaun bersih	(2,833)	(3,002)
Sekuriti tersedia untuk jualan	<u>948,067</u>	<u>90,852</u>

Struktur kematangan sekuriti tersedia untuk jualan

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Lebih dari satu tahun	<u>948,067</u>	<u>90,852</u>

(d) Pendahuluan dan pembiayaan

(i) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pendahuluan dan pembiayaan bertempoh			
Pembiayaan perumahan	19,400,251	17,410,627	13,848,692
Pembiayaan persendirian	10,464,965	11,194,777	11,447,837
Sewa beli belum terima	515,569	226,262	15,852
Pembiayaan bertempoh yang lain	2,119	2,095	99,233
Mikro kewangan	127,434	111,257	50,680
Pembiayaan kakitangan	46,068	33,127	34,062
Kad kredit/caj	335,473	285,107	247,199
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	<u>(16,561,488)</u>	<u>(15,586,320)</u>	<u>(13,439,188)</u>
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	14,330,391	13,676,932	12,304,367
Tolak: Elaun rosotnilai untuk pendahuluan dan pembiayaan			
Rosotnilai kolektif	<u>(315,249)</u>	<u>(208,917)</u>	<u>(176,390)</u>
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih	<u>14,015,142</u>	<u>13,468,015</u>	<u>12,127,977</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

(ii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Individu	<u>14,330,391</u>	<u>13,676,932</u>	<u>12,304,367</u>

(iii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut sensitiviti kadar keuntungan

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Kadar tetap			
Pembiayaan perumahan	754,530	818,557	888,874
Sewa beli belum terima	420,594	181,444	12,755
Mikro kewangan	103,274	87,711	31,796
Pembiayaan bertempoh yang lain	7,738,368	7,990,426	7,944,102
Kadar boleh ubah			
Kadar pembiayaan asas-tokok	5,312,538	4,597,654	3,426,840
Kos-tokok	1,087	1,140	-
	<u>14,330,391</u>	<u>13,676,932</u>	<u>12,304,367</u>

(iv) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Pembelian hartanah perumahan	6,067,068	5,416,211	4,315,714
Pembelian kenderaan pengangkutan	420,594	181,444	12,755
Pembelian barang pengguna tahan lama	2,119	2,095	2,067
Kredit penggunaan	7,401,863	7,704,364	7,685,449
Kad kredit	335,473	285,107	247,199
Mikro kewangan	103,274	87,711	41,183
	<u>14,330,391</u>	<u>13,676,932</u>	<u>12,304,367</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan pembiayaan (Sambungan)

(v) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Kedah/Perlis	943,488	926,397	860,281
Pulau Pinang	1,005,703	961,443	854,631
Perak	1,136,580	1,105,577	1,004,511
Selangor	2,346,300	2,083,493	1,734,832
Kuala Lumpur	2,596,116	2,495,469	2,064,755
Melaka	643,673	616,169	565,541
Negeri Sembilan	689,087	671,651	618,787
Johor	1,178,211	1,101,115	998,647
Pahang	806,633	768,563	702,931
Kelantan	1,089,181	1,034,254	997,748
Terengganu	831,641	828,440	795,961
Sarawak	453,018	472,985	486,256
Sabah	610,760	611,376	619,486
	<u>14,330,391</u>	<u>13,676,932</u>	<u>12,304,367</u>

(vi) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kematangan kontrak residual

	KUMPULAN/BANK		
	31.12.2016	31.12.2015	1.1.2015
	RM'000	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)	(Dinyatakan semula)
Matang dalam tempoh satu tahun	396,275	58,692	40,341
Melebihi satu tahun hingga tiga tahun	224,976	3,551	469
Melebihi tiga tahun hingga lima tahun	492,790	375,816	378,190
Melebihi lima tahun	13,216,350	13,238,873	11,885,367
	<u>14,330,391</u>	<u>13,676,932</u>	<u>12,304,367</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan Pembiayaan (Sambungan)

(vii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kontrak

KUMPULAN/BANK Pada 31 Disember 2016	Bai'		Bai'		Bai'		Bai'		Jumlah RM'000
	Bithaman Ajil RM'000	Inah RM'000	Ujrah RM'000	Murabahah RM'000	Tawarruq RM'000	Ijarah RM'000	Jumlah RM'000		
Jenis/kontrak Syariah									
Pembiayaan bertempoh									
Pembiayaan perumahan	18,505,880	-	-	-	894,371	-	-	-	19,400,251
Pembiayaan persendirian	-	10,267,359	-	-	197,606	-	-	-	10,464,965
Sewa beli belum terima	-	-	-	-	-	-	515,569	-	515,569
Pembiayaan bertempoh yang lain	-	-	-	2,119	-	-	-	-	2,119
Mikro kewangan	-	-	-	30,370	97,064	-	-	-	127,434
Pembiayaan kakitangan	-	24,272	-	-	21,796	-	-	-	46,068
Kad kredit/caj	-	-	335,473	-	-	-	-	-	335,473
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(12,913,724)	(3,204,527)	-	(2,381)	(345,881)	(94,975)	(16,561,488)	(94,975)	(16,561,488)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	5,592,156	7,087,104	335,473	30,108	864,956	420,594	14,330,391	420,594	14,330,391
Tolak:									
Elaun rosotnilai untuk pendahuluan dan pembiayaan									
Rosotnilai kolektif	(127,272)	(118,977)	(31,258)	(10,157)	(16,008)	(11,577)	(315,249)	(11,577)	(315,249)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih	5,464,884	6,968,127	304,215	19,951	848,948	409,017	14,015,142	409,017	14,015,142

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan Pembiayaan (Sambungan)

(vii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kontrak (Sambungan)

Jenis/kontrak Syariah	Bai'		Ujrah RM'000	Murabahah RM'000	Tawarruq RM'000	Ijarah RM'000	Jumlah RM'000
	Bithaman Ajil RM'000	Bai' Inah RM'000					
Pembinaan bertempoh	17,410,627	-	-	-	-	-	17,410,627
Pembinaan perumahan	-	10,983,067	-	-	211,710	-	11,194,777
Pembinaan persendirian	-	-	-	-	-	226,262	226,262
Sewa beli belum terima	-	-	-	2,095	-	-	2,095
Pembinaan bertempoh yang lain	-	-	-	38,149	73,108	-	111,257
Mikro kewangan	-	33,127	-	-	-	-	33,127
Pembinaan kakitangan	-	-	285,107	-	-	-	285,107
Kad kredit/caj	-	-	-	(4,789)	106,964	(44,818)	(15,586,320)
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(11,994,416)	(3,649,261)	-	-	-	-	-
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	5,416,211	7,366,933	285,107	35,455	391,782	181,444	13,676,932
Tolak:							
Elaun rosotnilai untuk pendahuluan dan pembiayaan							
Rosotnilai kolektif	(89,775)	(93,649)	(9,444)	(6,271)	(7,104)	(2,674)	(208,917)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih	5,326,436	7,273,284	275,663	29,184	384,678	178,770	13,468,015

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(d) Pendahuluan dan Pembiayaan (Sambungan)

(vii) Pendahuluan dan pembiayaan mengikut kontrak (Sambungan)

KUMPULAN/BANK Pada 1 Januari 2015 (Dinyatakan semula) Jenis/kontrak Syariah	Bai' Bithaman Ajil		Bai' Inah		Ujrah		Murabahah		Tawarruq		Ijarah		Jumlah	
	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000	RM'000
Pembiayaan bertempoh	13,848,692	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13,848,692
Pembiayaan perumahan	-	11,447,837	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11,447,837
Pembiayaan persendirian	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,852	-	15,852
Sewa beli belum terima	-	-	97,166	-	-	-	-	2,067	-	-	-	-	-	99,233
Pembiayaan bertempoh yang lain	-	-	-	-	-	-	-	50,680	-	-	-	-	-	50,680
Mikro kewangan	-	-	34,062	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34,062
Pembiayaan kakitangan	-	-	-	-	247,199	-	-	-	-	-	-	-	-	247,199
Kad kredit/caj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tolak: Pendapatan belum diiktiraf	(9,532,978)	(3,893,616)	-	-	-	-	(9,497)	-	-	-	-	(3,097)	-	(13,439,188)
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan kasar	4,315,714	7,685,449	247,199	247,199	43,250	-	12,755	-	-	-	-	-	-	12,304,367
Tolak:														
Elaun rosotnilai untuk pendahuluan dan pembiayaan	(71,573)	(92,369)	(6,712)	(6,712)	(5,736)	-	-	-	-	-	-	-	-	(176,390)
Rosotnilai kolektif	4,244,141	7,593,080	240,487	240,487	37,514	-	12,755	-	-	-	-	-	-	12,127,977
Jumlah pendahuluan dan pembiayaan bersih														

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(e) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

(i) Pergerakan dalam pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pada awal tahun	165,127	150,607
Diklasifikasikan sebagai rosotnilai dalam tahun semasa	112,630	216,220
Diklasifikasikan semula sebagai tidak rosotnilai pada tahun semasa	(30,649)	(174,253)
Amaun dihapusira	(15,787)	(27,447)
Pada akhir tahun	<u>231,321</u>	<u>165,127</u>
Nisbah pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai kepada pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>1.61%</u>	<u>1.21%</u>

(ii) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut sektor

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pembelian hartanah perumahan	89,432	66,877
Pembelian kenderaan pengangkutan	3,711	186
Kad kredit	17,530	4,989
Mikro kewangan	9,892	5,033
Pembelian barang pengguna tahan lama	2,123	2,056
Kredit penggunaan	<u>108,633</u>	<u>85,986</u>
	<u>231,321</u>	<u>165,127</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(e) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai (Sambungan)

(iii) Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai mengikut agihan geografi

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Kedah/Perlis	15,664	12,952
Pulau Pinang	14,194	9,784
Perak	17,011	12,759
Selangor	39,158	29,778
Kuala Lumpur	61,098	37,922
Melaka	12,709	8,624
Negeri Sembilan	18,872	15,992
Johor	7,662	5,204
Pahang	8,992	6,791
Kelantan	15,882	11,950
Terengganu	9,739	6,194
Sarawak	3,739	2,740
Sabah	6,601	4,437
	<u>231,321</u>	<u>165,127</u>

(iv) Pergerakan dalam peruntukan rosotnilai pendahuluan dan pembiayaan

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Rosotnilai kolektif:		
Pada 1 Januari		
- seperti dilaporkan sebelum ini	208,917	177,055
- kesan ke atas pelarasan tahun terdahulu (Nota 38 (x))	-	(665)
Pada 1 Januari, dinyatakan semula	<u>208,917</u>	<u>176,390</u>
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 38 (l))	209,051	74,153
Amaun pemulihan hutang yang dimasuk kira semula (Nota 38 (l))	<u>(102,719)</u>	<u>(41,626)</u>
Pada akhir tahun	<u>315,249</u>	<u>208,917</u>
Portfolio peruntukan rosotnilai		
sebagai % dari pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>2.20%</u>	<u>1.53%</u>
Portfolio elaun rosotnilai termasuk rizab pematuhan		
sebagai % dari pendahuluan dan pembiayaan kasar	<u>2.89%</u>	<u>2.26%</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(f) Aset-aset lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pendapatan belum terima	7,361	3,087
Pelbagai belum terima	393,215	1,643,749
	<u>400,576</u>	<u>1,646,836</u>

(g) Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan

Deposit daripada pelanggan

(i) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis deposit

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Dana Murabahah		
Deposit tetap	6,520,735	7,466,940
Deposit borong		
Deposit pasaran wang	600,000	800,000
Lain-lain	355,863	-
Dana Wadiah		
Deposit simpanan	2,838,476	2,526,061
Lain-lain	4,176	3,222
	<u>10,319,250</u>	<u>10,796,223</u>

(ii) Deposit daripada pelanggan mengikut jenis pelanggan

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Kerajaan dan badan berkanun	1,400,525	1,290,700
Perusahaan perniagaan	4,321,490	5,853,690
Individu	4,323,699	3,623,371
Lain-lain	273,536	28,462
	<u>10,319,250</u>	<u>10,796,223</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(g) Deposit daripada pelanggan (Sambungan)

(iii) Struktur kematangan deposit tetap

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh enam bulan	3,335,733	5,703,250
Lebih enam bulan hingga satu tahun	2,516,184	1,248,623
Lebih satu tahun hingga tiga tahun	668,818	515,067
	<u>6,520,735</u>	<u>7,466,940</u>

Akaun pelaburan oleh pelanggan

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Dana Mudharabah		
Akaun pelaburan tanpa had	<u>2,890,259</u>	<u>2,928,779</u>

Sijil Simpanan Premium (SSP) yang ditawarkan oleh Bank, yang distrukturkan menggunakan kontrak Mudharabah, hendaklah dikelaskan sebagai akaun pelaburan di bawah DFIA. Dalam hal ini, SSP distrukturkan menggunakan Mudharabah untuk membolehkan Bank untuk menawarkan hadiah cabutan bertuah kepada pelabur dan Kerajaan Malaysia bersetuju untuk terus menjamin Bank untuk membayar balik pelaburan prinsipal kepada pelabur.

(h) Deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Institusi kewangan lain	<u>752,327</u>	<u>233,350</u>

Struktur kematangan deposit dan penempatan bank dan institusi kewangan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Matang dalam tempoh enam bulan	643,537	209,944
Lebih enam bulan hingga satu tahun	10,558	-
Lebih satu tahun hingga tiga tahun	98,232	23,406
	<u>752,327</u>	<u>233,350</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(i) Rizab penyamaan keuntungan (PER)

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Pada awal tahun	7,425	16,056
Amaun yang diagihkan kepada pendeposit	(7,425)	(8,631)
Pada akhir tahun	<u>-</u>	<u>7,425</u>

(j) Hasil

Hasil terdiri daripada semua jenis pendapatan yang diperoleh daripada aktiviti pembiayaan, perbendaharaan, pelaburan dan Perbankan Islam yang dijalankan oleh Bank.

Pendapatan daripada operasi Perbankan Islam

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	897,927	850,463
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain dan dana modal perbankan islam		
Pendapatan daripada penempatan dengan institusi kewangan	2,844	13,312
Lain-lain	12,174	14,739
Pendapatan lain	123,436	54,843
	<u>1,036,381</u>	<u>933,357</u>

Dalam tahun kewangan semasa, ia telah dikenal pasti bahawa terdapat pembiayaan untuk hartanah-dalam-pembinaan berdasarkan kontrak Bai 'Bithaman Ajil (BBA) tidak mematuhi prinsip-Syariah. Oleh itu, Bank telah menunda pengiktirafan pendapatan keuntungan pembiayaan yang berlaku daripada kontrak-kontrak pembiayaan BBA untuk hartanah-dalam-pembinaan dan diiktiraf semula selepas pembetulan yang berjumlah anggaran RM14 juta (2015: RM19 juta) pada 31 Disember 2016.

(k) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit

	NOTA	KUMPULAN/BANK	
		2016	2015
		RM'000	RM'000
			(Dinyatakan semula)
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan:			
Deposit pelaburan am	(i)	729,170	698,046
Deposit lain	(ii)	216,686	154,479
		<u>945,856</u>	<u>852,525</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(k) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit (Sambungan)

(i) Pendapatan diperoleh daripada deposit pelaburan am

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Pendapatan kewangan:		
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	631,758	636,050
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain		
Pendapatan daripada penempatan deposit		
dengan institusi kewangan	2,001	9,956
Lain-lain	8,565	11,023
Jumlah pendapatan daripada		
pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	642,324	657,029
Pendapatan lain:		
Komisyen	3,416	5,546
Caj	83,430	35,471
Jumlah pendapatan	<u>729,170</u>	<u>698,046</u>

(ii) Pendapatan diperoleh daripada deposit pelaburan lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Pendapatan kewangan:		
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	187,738	140,760
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana pendeposit lain		
Pendapatan daripada penempatan deposit		
dengan institusi kewangan	595	2,203
Lain-lain	2,545	2,439
Jumlah pendapatan daripada		
pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	190,878	145,402
Pendapatan lain:		
Komisyen	1,015	1,227
Caj	24,793	7,850
Jumlah pendapatan	<u>216,686</u>	<u>154,479</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(l) Peruntukan untuk kerugian ke atas pendahuluan dan pembiayaan bersih

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Kerugian rosotnilai pendahuluan dan pembiayaan:		
Rosotnilai kolektif bagi tempoh kewangan		
Kerugian rosotnilai diiktiraf (Nota 38 (e)(iv))	(209,051)	(74,153)
Amaun pemulihan hutang yang dimasukkira semula (Nota 38 (e)(iv))	102,719	41,626
Hutang lapuk		
Dipulihkan semula	4,704	4,065
Dihapus kira	(10,304)	(19,781)
	<u>(111,932)</u>	<u>(48,243)</u>

(m) Pendapatan boleh diagih kepada penyimpan

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan		
Dana Murabahah	346,716	262,991
Dana Mudharabah	48,796	88,555
Dana Wadiah	-	12,878
	<u>395,512</u>	<u>364,424</u>

(n) Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana modal perbankan Islam

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000 (Dinyatakan semula)
Pendapatan kewangan:		
Pendapatan diperoleh daripada pendahuluan dan pembiayaan	78,431	73,654
Pendapatan diperoleh daripada pelaburan dana modal perbankan islam lain		
Pendapatan daripada penempatan deposit dengan institusi kewangan	248	1,153
Lain-lain	1,064	1,276
Jumlah pendapatan daripada pelaburan dan pendahuluan dan pembiayaan	<u>79,743</u>	<u>76,083</u>
Pendapatan lain:		
Komisyen	424	642
Caj	10,358	4,107
Jumlah pendapatan	<u>90,525</u>	<u>80,832</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(o) Perbelanjaan operasi lain

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Perbelanjaan kakitangan:		
Gaji dan upah	1,110	1,323
Kos keselamatan sosial	16	15
Caruman kepada Kumpulan Wang Simpan Pekerja (EPF)	219	244
Perbelanjaan lain berkaitan kakitangan*	254,529	268,495
	<u>255,874</u>	<u>270,077</u>
Perbelanjaan pentadbiran am:		
Kos penyelenggaraan	163,823	113,879
Fi guaman dan profesional	22,103	19,922
Lain-lain	28,369	34,142
	<u>214,295</u>	<u>167,943</u>
	<u>470,169</u>	<u>438,020</u>

* Termasuk dalam belanja pentadbiran am ialah imbuhan Jawatankuasa Syariah berjumlah untuk RM245,000 (2015: RM238,000) seperti yang dinyatakan dalam Nota 38 (p) dan pengagihan perbelanjaan kakitangan tidak langsung berjumlah RM254.27 juta (2015: RM268.21 juta).

(p) Imbuhan Jawatankuasa Syariah

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Elaun Jawatankuasa Syariah	<u>245</u>	<u>238</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(p) Imbuhan Jawatankuasa Syariah (Sambungan)

Imbuhan Jawatankuasa Syariah bagi tahun kewangan dengan jenis pecahan imbuhan

Tahun berakhir 31 Disember 2016	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah RM'000
Jawatankuasa Syariah:					
Dr. Mohd Fuad Md. Sawari	-	-	33	19	52
Md. Tajuddin Md. Isa	-	-	30	14	44
Dr. Zainuddin Ismail	-	-	13	9	22
Dr. Ahmad Zaki Salleh	-	-	34	21	55
Dr. Fauziah Mohd Noor	-	-	30	16	46
Dr. Mohamad Zaharuddin Zakaria	-	-	17	9	26
	-	-	157	88	245

Tahun berakhir 31 Disember 2015	Gaji RM'000	Bonus RM'000	Fi RM'000	Emolumen lain RM'000	Jumlah RM'000
Jawatankuasa Syariah:					
Dr. Mohd Fuad Md. Sawari	-	-	36	20	56
Md. Tajuddin Md. Isa	-	-	30	14	44
Dr. Zainuddin Ismail	-	-	30	16	46
Dr. Ahmad Zaki Salleh	-	-	30	16	46
Dr. Fauziah Mohd Noor	-	-	30	16	46
	-	-	156	82	238

(q) Zakat

Sumbangan zakat perniagaan dibuat berdasarkan prinsip Syariah dan berasaskan MASB - Technical Release-i-1. Peruntukan untuk zakat dibuat pada kadar 2.5% menggunakan model pertumbuhan terlaras. Kumpulan dan Bank memenuhi kewajipan untuk membayar zakat perniagaannya kepada pihak berkuasa zakat. Sepanjang tahun ini, selepas kelulusan Jawatankuasa Syariah dan Zakat, Kumpulan dan Bank telah mengedarkan zakat kepada pelbagai asnaf yang layak.

(r) Jawatankuasa Syariah

Jawatankuasa Syariah ditubuhkan di bawah 'Garis Panduan Tadbir Urus Jawatankuasa Syariah bagi Institusi Kewangan Islam' yang diterbitkan oleh Bank Negara Malaysia (BNM/GPS1) untuk menasihati Lembaga Pengarah tentang perkara berkaitan dengan hukum Syarak dalam operasi perniagaannya dan untuk memberikan bantuan teknikal dalam memastikan produk dan perkhidmatan perbankan Islam yang ditawarkan oleh Kumpulan dan Bank mematuhi prinsip Syariah.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(s) Nisbah Kecukupan Modal

Jadual dibawah menunjukkan nisbah model berwajaran Risiko Kumpulan dan Bank pada akhir tempoh pelaporan.

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
		(Dinyatakan semula)
Nisbah kecukupan modal bagi institusi pelaporan adalah seperti berikut:		
Modal Tahap I:		
Keuntungan tertahan	1,111,633	1,055,865
Dana perbankan Islam	80,000	80,000
	<u>1,191,633</u>	<u>1,135,865</u>
Tolak: Aset cukai tertunda	(1,782)	(1,782)
Jumlah Modal Tahap I	<u>1,189,851</u>	<u>1,134,083</u>
Modal Tahap II:		
Rizab pematuhan	99,522	99,522
Rosotnilai kolektif untuk pembiayaan tidak rosotnilai	118,325	74,999
Jumlah Modal Tahap II	<u>217,847</u>	<u>174,521</u>
Asas modal	<u>1,407,698</u>	<u>1,308,604</u>
Nisbah modal teras	10.65%	10.27%
Nisbah modal teras caj modal risiko operasi	9.57%	
Nisbah modal berwajaran risiko	12.60%	11.85%
Nisbah modal berwajaran risiko caj modal risiko operasi	11.33%	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(s) Nisbah Kecukupan Modal (Sambungan)

Pecahan aset kasar berwajaran risiko dalam pelbagai kategori wajaran risiko:

	KUMPULAN/BANK			
	2016		2015	
	Prinsipal RM'000	Berwajaran Risiko RM'000	Prinsipal RM'000 (Dinyatakan semula)	Berwajaran Risiko RM'000 (Dinyatakan semula)
0%	1,020,669	-	307,864	-
10%	-	-	-	-
20%	313,785	62,757	113,000	22,600
50%	5,979,073	2,989,537	5,757,358	2,878,679
100%	8,123,644	8,123,644	8,140,225	8,140,225
	<u>15,437,171</u>	<u>11,175,938</u>	<u>14,318,447</u>	<u>11,041,504</u>

	KUMPULAN/BANK 2016 RM'000
Aset Berwajaran Risiko Operasi	<u>1,253,013</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(t) Analisis kontrak kematangan untuk liabiliti kewangan

KUMPULAN/BANK	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000
Pada 31 Disember 2016							
Liabiliti-liabiliti bukan derivatif:							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	5,732,939	119,393	70,179	63,925	1,008,789	218,738	7,213,963
Bukan individu	381,199	2,084,427	1,076,223	1,057,246	1,702,002	447,104	6,748,201
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	230,725	230,725
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan	412,439	-	-	-	-	-	412,439
	6,526,577	2,203,820	1,146,402	1,121,171	2,710,791	896,567	14,605,328

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(t) Analisis kontrak kematangan untuk liabiliti kewangan (Sambungan)

KUMPULAN/BANK Pada 31 Disember 2015	Sehingga	1 minggu	1 hingga 3	3 hingga 6	6 hingga 12	Melebihi	Jumlah RM'000
	1 minggu RM'000	hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	1 tahun RM'000	
Liabiliti-liabiliti bukan derivatif:							
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain:							
Individu	5,498,267	197,351	215,705	198,094	392,310	50,424	6,552,151
Bukan individu	579,413	2,496,815	1,809,554	1,221,228	834,547	464,644	7,406,201
Liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	293,822	293,822
Rizab penyamaan keuntungan (PER)	-	-	-	-	-	7,425	7,425
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan	851,358	-	-	-	-	-	851,358
	<u>6,929,038</u>	<u>2,694,166</u>	<u>2,025,259</u>	<u>1,419,322</u>	<u>1,226,857</u>	<u>816,315</u>	<u>15,110,957</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(u) Ringkasan posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi Perbankan Islam seperti berikut:

KUMPULAN/BANK	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Jumlah RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2016								
Asas aktiviti bank - bukan dagangan:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pendahuluan dan pembiayaan	25,875	335,473	3,548	7,644	23,733	13,934,118	14,330,391	6.49
Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	7,458	-	-	-	-	-	7,458	
Aset-aset lain	-	-	-	-	-	400,576	400,576	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Depositi daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(1,396,230)	(474,536)	(5,123,138)	(1,338,347)	(10,837,965)	5,208,380	(13,961,836)	2.42
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(1,566,963)	(1,566,963)	
Jurang kematangan bersih	<u>(1,362,897)</u>	<u>(139,063)</u>	<u>(5,119,590)</u>	<u>(1,330,703)</u>	<u>(10,814,232)</u>	<u>17,976,111</u>	<u>(790,374)</u>	
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek	155,700	-	-	-	-	-	155,700	4.24
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	-	-	-	948,067	948,067	3.94
	<u>155,700</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>948,067</u>	<u>1,103,767</u>	
Jumlah jurang kematangan	<u>(1,207,197)</u>	<u>(139,063)</u>	<u>(5,119,590)</u>	<u>(1,330,703)</u>	<u>(10,814,232)</u>	<u>18,924,178</u>	<u>313,393</u>	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(82,488)	-	-	-	-	(329,951)	(412,439)	
Jumlah jurang kematangan bersih	<u>(1,289,685)</u>	<u>(139,063)</u>	<u>(5,119,590)</u>	<u>(1,330,703)</u>	<u>(10,814,232)</u>	<u>18,594,227</u>	<u>(99,046)</u>	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(u) Ringkasan bagi posisi jurang kadar faedah portfolio bukan dagangan bagi Perbankan Islam seperti berikut (Sambungan):

KUMPULAN/BANK	Sehingga 1 minggu RM'000	1 minggu hingga 1 bulan RM'000	1 hingga 3 bulan RM'000	3 hingga 6 bulan RM'000	6 hingga 12 bulan RM'000	Melebihi 1 tahun RM'000	Nominal kasar RM'000	Kadar faedah berkesan %
Pada 31 Disember 2015 (Dinyatakan semula)								
Asas aktiviti bank - bukan dagangan:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Pendahuluan dan pembiayaan Tunai dan baki dengan bank dan institusi kewangan lain	13,411	9,041	9,465	16,590	31,536	13,596,889	13,676,932	6.72
Aset-aset lain	16,095	-	-	-	-	-	16,095	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Deposit daripada pelanggan dan akaun pelaburan oleh pelanggan dan penempatan oleh bank dan institusi kewangan lain	(6,403,769)	1,811,466	(8,250,531)	(5,852,888)	(163,505,314)	168,242,684	(13,958,352)	2.69
Rizab dan liabiliti-liabiliti lain	-	-	-	-	-	(1,579,287)	(1,579,287)	
Jurang kematangan bersih	(6,374,263)	1,820,507	(8,241,066)	(5,836,298)	(163,473,778)	181,907,122	(197,776)	
Perbendaharaan dan aktiviti pasaran modal:								
<u>Pengaliran masuk</u>								
Penempatan jangka pendek	113,000	-	-	-	-	-	113,000	4.21
Pelaburan sekuriti hutang	-	-	-	-	20,811	270,958	291,769	3.95
	113,000	-	-	-	20,811	270,958	404,769	
Jumlah jurang kematangan	(6,261,263)	1,820,507	(8,241,066)	(5,836,298)	(163,452,967)	182,178,080	206,993	
<u>Pengaliran keluar</u>								
Komitmen tidak boleh mansuh untuk melanjutkan kredit dan liabiliti luar jangka	(170,272)	-	-	-	-	(681,086)	(851,358)	
Jumlah jurang kematangan bersih	(6,431,535)	1,820,507	(8,241,066)	(5,836,298)	(163,452,967)	181,496,994	(644,365)	

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(v) Komitmen dan luar jangka

KUMPULAN/BANK

	2016		2015	
	Amaun prinsipal RM'000	Amaun setara kredit* RM'000	Amaun berwajaran risiko RM'000	Amaun setara kredit* RM'000
			Amaun berwajaran risiko RM'000	Amaun setara kredit* RM'000
Komitmen tidak boleh dimansuhkan untuk melanjutkan kredit :				
Matang tidak melebihi satu tahun	154	-	416	-
Matang melebihi satu tahun	412,285	206,143	103,071	425,471
	412,439	206,143	103,071	425,471
			851,358	212,736
			851,358	212,736

* Amaun kesamaan kredit dikira menggunakan faktor ubahan kredit mengikut Garis Panduan Bank Negara Malaysia.

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

38. OPERASI PERBANKAN ISLAM (Sambungan)

(w) Dana Derma/Kebajikan

	KUMPULAN/BANK	
	2016	2015
	RM'000	RM'000
Dana yang tidak diagihkan pada 1 Januari	605	568
Sumber dana:		
Gharamah	-	9
Pendapatan ketidakpatuhan Syariah	186	30
Lain-lain	424	410
	<u>610</u>	<u>449</u>
Kegunaan dana:		
Sumbangan kepada organisasi bukan berasaskan keuntungan	(309)	(412)
	<u>(309)</u>	<u>(412)</u>
Dana yang tidak diagihkan pada 31 Disember	<u>906</u>	<u>605</u>

(x) Pelarasan tahun terdahulu

KUMPULAN/BANK	Seperti dinyatakan sebelum ini RM'000	Pelarasan tahun terdahulu RM'000	Seperti dinyatakan semula RM'000
Penyata Kedudukan Kewangan pada 1 Januari 2015			
Pendahuluan dan pembiayaan	12,173,589	(45,612)	12,127,977
Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai Rizab	177,055 (1,162,585)	(665) 45,612	176,390 (1,116,973)
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2015			
Pendahuluan dan pembiayaan	13,513,438	(45,423)	13,468,015
Pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai Rizab	209,579 (1,243,463)	(662) 45,423	208,917 (1,198,040)
Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain bagi tahun berakhir 31 Disember 2015			
Pendapatan daripada pelaburan dana pendeposit lain	(852,350)	(175)	(852,525)
Pendapatan daripada pelaburan dana modal perbankan islam	(80,815)	(17)	(80,832)
Elaun bagi kerugian ke atas pendahuluan dan pembiayaan bersih	48,240	3	48,243
Keuntungan selepas zakat/ Keuntungan bagi tahun semasa	(79,481)	(189)	(79,670)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

**39. PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN BAGI DANA TAKAFUL AM DAN DANA TAKAFUL KELUARGA
PADA 31 DISEMBER 2016**

	31 Disember 2016		31 Disember 2015	
	Dana Takaful Am RM'000	Dana Takaful Keluarga RM'000	Dana Takaful Am RM'000	Dana Takaful Keluarga RM'000
		Jumlah RM'000		Jumlah RM'000
ASET				
Tunai dan dana jangka pendek	24,201	142,532	16,559	125,966
Pelaburan	-	1,955,949	-	1,715,643
Aset-aset lain	126	14,583	3,939	13,318
Aset ditakaful semula	562	14,518	557	8,736
Aset cukai tertunda	65	-	125	-
	24,954	2,127,582	21,180	1,863,663
		2,152,536		1,884,843
LIABILITI				
Liabiliti-liabiliti lain	15,111	233,181	12,740	215,478
Takaful dan Qard belum bayar	1,092	13,175	1,425	5,684
Liabiliti cukai tertunda	-	3,774	-	6,593
	16,203	250,130	14,165	227,755
		266,333		241,920
Liabiliti/(Aset) dana pemegang polisi takaful am dan takaful keluarga	8,751	1,877,452	7,015	1,635,908
	24,954	2,127,582	21,180	1,863,663
		2,152,536		1,884,843

Pendapatan operasi dihasilkan dari takaful am dan keluarga Kumpulan bagi tahun kewangan berjumlah kira-kira RM1,411.68 juta (2015: RM1,245.58 juta)

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

40. LIABILITI LUAR JANGKA

Para Pengarah berpendapat bahawa tiada peruntukan diperlukan berhubung dengan perkara ini, kerana ia tidak berkemungkinan berlakunya kerugian bagi manfaat ekonomi pada masa hadapan atau jumlah yang tidak boleh diukur dengan sewajarnya.

KUMPULAN/BANK	
2016	2015
RM'000	RM'000

Bai' Bithaman Ajil (BBA)

Pada tahun kewangan yang lalu, aturan kontrak pembiayaan tertentu Bai 'Bithaman Ajil (BBA) telah dikenal pasti sebagai berpotensi tidak mematuhi-prinsip Syariah. Bank Negara Malaysia telah mengarahkan Bank, melalui surat bertarikh 29 April 2016, untuk mengkaji semula semua kontrak pembiayaan BBA bagi memastikan tindakan pembetulan diambil dengan cara yang tepat di dalam masa yang ditetapkan.

Sekiranya pelaksanaan kontrak pembiayaan perumahan BBA tidak mematuhi prinsip-prinsip Syariah, pendapatan kasar bagi Kumpulan dan Bank berjumlah RM14,568,000 dan RM40,326,000 bagi tahun berakhir 31 Disember 2016 dan 31 Disember 2015, masing-masing , perlu dilaraskan semula.

Pada tarikh laporan ini, pendapatan kasar Kumpulan dan Bank yang boleh berpotensi tidak mematuhi-prinsip Syariah telah dikurangkan kepada RM874,000.

Para Pengarah tidak menjangkakan bahawa jumlah daripada ketidakpatuhan Syariah mempunyai kesan ketara ke atas kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

14,568	40,326
--------	--------

Tawarruq and Bai'Inah

Di dalam tahun kewangan semasa, ia telah mengenal pasti bahawa pembiayaan peribadi Bank dengan konsep Tawarruq dan Bai'Inah adalah berpotensi tidak mematuhi prinsip-prinsip Syariah. Bank sedang meneliti dan menilai kontrak-kontrak pembiayaan tersebut. Sekiranya Tawarruq dan Bai'Inah tidak mematuhi prinsip-prinsip Syariah, pendapatan kasar bagi Kumpulan dan Bank berjumlah RM19,659,000 dan RM84,589,000 bagi tahun berakhir 31 Disember 2016 dan 31 Disember 2015, masing-masing, akan perlu dilaraskan semula.

Pada tarikh laporan ini, pendapatan kasar Kumpulan dan Bank yang boleh berpotensi tidak mematuhi-prinsip Syariah telah dikurangkan kepada RM14,208,000.

Para Pengarah tidak menjangkakan bahawa jumlah daripada ketidakpatuhan Syariah mempunyai kesan ketara ke atas kedudukan kewangan Kumpulan dan Bank.

19,659	84,589
--------	--------

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

41. DIVIDEN DIBAYAR

	KUMPULAN/BANK	
	2016 RM'000	2015 RM'000
Dividen tunai	30,000	41,026

Dividen tunai yang dibayar oleh Bank bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2015 adalah RM30 juta.

42. PELARASAN TAHUN TERDAHULU

Pembentangan dan klasifikasi butiran dalam penyata kewangan adalah konsisten dengan tahun kewangan sebelumnya kecuali yang disenaraikan di bawah. Penyataan semula pada 1 Januari 2015 adalah hasil daripada inisiatif yang dilaksanakan oleh Kumpulan dan Bank sepanjang tahun untuk menyelaraskan data pelaporan kewangan dengan pinjaman, pendahuluan dan data sistem pembiayaan. Pelarasan dibuat kepada 1 Januari 2015 dan 31 Disember 2015 supaya mereka setanding dengan 31 Disember 2016.

KUMPULAN	Seperti dilaporkan sebelum ini RM'000	Pelarasan tahun terdahulu RM'000	Seperti dinyatakan semula RM'000
Penyata Kedudukan Kewangan pada 1 Januari 2015			
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	18,316,880	(63,464)	18,253,416
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai	458,814	(920)	457,894
Cukai boleh dituntut dan peruntukan untuk zakat	96,687	15,866	112,553
Jumlah rizab	<u>(2,317,389)</u>	<u>47,598</u>	<u>(2,269,791)</u>
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2015			
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	20,176,970	(64,396)	20,112,574
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai	497,100	(935)	496,165
Cukai boleh dituntut dan peruntukan untuk zakat	127,069	16,099	143,168
Jumlah rizab	<u>(2,388,156)</u>	<u>48,297</u>	<u>(2,339,859)</u>
Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain bagi tahun berakhir 31 Disember 2015			
Pendapatan faedah	(822,278)	1,139	(821,139)
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan islam	(568,741)	(192)	(568,933)
Elaun rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	73,217	(15)	73,202
Perbelanjaan cukai	80,741	(233)	80,508
Keuntungan bersih pada tahun semasa	<u>(115,120)</u>	<u>699</u>	<u>(114,421)</u>

NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN

42. PELARASAN TAHUN TERDAHULU (Sambungan)

BANK	Seperti dilaporkan sebelum ini RM'000	Pelarasan tahun terdahulu RM'000	Seperti dinyatakan semula RM'000
Penyata Kedudukan Kewangan pada 1 Januari 2015			
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	18,316,880	(63,464)	18,253,416
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai	458,814	(920)	457,894
Cukai boleh dituntut dan peruntukan untuk zakat	96,500	15,866	112,366
Jumlah rizab	<u>(2,233,819)</u>	<u>47,598</u>	<u>(2,186,221)</u>
Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2015			
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	20,176,970	(64,396)	20,112,574
Pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan rosotnilai	497,100	(935)	496,165
Cukai boleh dituntut dan peruntukan untuk zakat	115,015	16,099	131,114
Jumlah rizab	<u>(2,307,238)</u>	<u>48,297</u>	<u>(2,258,941)</u>
Penyata Untung atau Rugi dan Pendapatan Komprehensif Lain bagi tahun berakhir 31 Disember 2015			
Pendapatan faedah	(811,299)	1,139	(810,160)
Pendapatan bersih daripada operasi perbankan islam	(568,741)	(192)	(568,933)
Elaun rosotnilai pinjaman, pendahuluan dan pembiayaan	73,217	(15)	73,202
Perbelanjaan cukai	51,358	(233)	51,125
Keuntungan bersih pada tahun semasa	<u>(110,634)</u>	<u>699</u>	<u>(109,935)</u>

www.mybsn.com.my

 www.facebook.com/BSNMalaysia

 [@BSNMalaysia](https://twitter.com/BSNMalaysia)

 [@BSNMalaysia](https://www.instagram.com/BSNMalaysia)